לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', י"ד באדר תשמ"ז, 15 במרס 1987 / שנה מ"ד מס' 13294 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

שמיר יקרא לירדן וסעודיה לכונן אזור שלום במפעל אילת

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש הממשלה יצחק שמיר קרא ביום ה' בערב באילת, בעצרת יום אילת, לירדן, סעודיה ומצרים לכונן יחד עם ישראל אזור של שלום במפרץ אילת.

שמיר אמר: „אנחנו — ישראל, מצרים, ירדן וסעודיה — יכולים לשתף פעולה בנושאי שלום, כמו פיתוח ופירוז האזור מנשק, בלי קשר לעובדה שאין בינינו חוזה שלום רשמי".

גילוי דרכונים מזוייפים גרם להקפאה זמנית של פעילות ה„מוסד" בבריטניה

ה„סנדיי טיימס" מגלה כי הדרכונים הבריטים המזוייפים היו בשימוש ה„מוסד" ● השגריר הישראלי הוזמן למשרד החוץ ושמע מחאה חריפה ● התנצלות אישית של שר החוץ פרס והבטחה כי המקרה לא יישנה הביאה לחיסול הפרשה

מאת עוזי מחניימי, כתבנו לענייני המזרח התיכון בלונדון

מציאתם של שמונה דרכונים בריטיים מזוייפים בגרמניה, אשר שימשו את אנשי המוסד הישראלי בפעילותם באירופה, והתלונה הנזעמת של משרד החוץ הבריטי אצל ממשלת ישראל הביאו בסוף השנה שעברה להקפאה זמנית בפעילות המוסד בבריטניה, על כך פורסם ב„אינדיפנדנט" הבריטי בחודש דצמבר '86.

השבועון הבריטי „סנדיי טיימס" מגלה, כי בקיץ שעבר נמצא בתא טלפון בגרמניה תיק, שבו שמונה דרכונים בריטיים מזוייפים — בלנקו — (לא ממולאים), וכן מספר מעטפות שעליהן פרטים של שגרירות ישראל בגרמניה. הדרכונים הועברו לידי הבריטים.

והללו גילו, כי מדובר בזיוף באיכות מעולה, וכי הדרכונים שימשו כנראה לפעילות המוסד הישראלי באירופה.

השגריר הישראלי בלונדון, יהודה אבנר, נקרא לשר הבריטי לענייני חוץ טימותי רנטון, אשר הגיש לו מחאה בריטית חריפה, ודרישה להתנצלות. שבע פעמים ניסו הבריטים לקבל התנצלות ישראלית אך קיבלו נוסחים שונים שלא היו מקובלים עליהם. רק בחודש ינואר האחרון, ערב ביקורו של שר החוץ שמעון פרס בבריטניה, התנצל שגריר ישראל בבריטניה יהודה אבנר בשם הממשלה, והתנצלותו התקבלה. בינואר, בעת הפגישה בין שר החוץ הבריטי ג'פרי האו לשמעון פרס, שב והתנצל שר החוץ הישראלי על האירוע, והבטיח, כי המקרה לא יישנה. על בסיס זה ראתה הממשלה הבריטית את הפרשה כמחוסלת.

השגריר הישראלי בלונדון לא היה מוכן להתייחס לנושא. השבועון הבריטי מציין, כי אין זו הפעם הראשונה שהישראלים משתמשים בדרכונים בריטיים מזוייפים, וכי בעת המצוד אחרי הפלשתינאים שהשתתפו ברצח הספורטאים במינכן, השתמשה אחת מסוכנות המוסד בניירות בדרכון בריטי.

משרד החוץ הבריטי: קיבלנו התנצלות של ממשלת ישראל

מאת עוזי מחניימי

משרד החוץ הבריטי מסר אמש לכתבנו: באוקטובר 85' פנה השר לענייני חוץ טימותי רנטון לשגריר ישראל בבריטניה יהודה אבנר במחאה חריפה על שימוש לא חוקי של רשויות ישראליות בדרכונים בריטיים מזוייפים. מר רנטון ביקש הבטחה מממשלת ישראל, כי התנהגות בלתי מתקבלת על הדעת זו לא תחזור על עצמה. ממשלת ישראל הביעה צער, והודיעה לממשלה הבריטית, שהרשויות הישראליות הרלוונטיות נקטו בצעדים כדי שהמקרה לא יחזור על עצמו.

על בסיס הודעה זו רואה הממשלה הבריטית את הפרשה כמחוסלת.

מחלוקת בקואליציה על יישום החלטות „ועדת רוטנשטרייך"

ח"כ אדרי: על הממשלה לקבל בבוא העת את ההחלטות ככתבן וכלשונן ● ח"כ קופמן: להנהלת הקואליציה אין מה לדון בנושא הזה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

מחלוקת פרצה אתמול שוב בין ראשי המערך והליכוד בכנסת, סביב השאלה אם הקואליציה צריכה לחייב את הממשלה לקבל את החלטות „ועדת רוטנשטרייך", למחדל פולארד.

בסוף השבוע שעבר פנו ח"כים במערך אל יו"ר סיעתם רפי אדרי, ודרשו ממנו להעלות נושא זה בישיבת הנהלת הקואליציה מחרתיים.

לדעת אותם ח"כים ההתבטאויות הסותרות של שמיר ופרס בנושא זה מחייבים את הקואליציה לקבל החלטה חד-משמעית, הקוראת לממשלה לקבל בבוא העת את החלטות „ועדת רוטנשטרייך" ככתבן וכלשונן.

ח"כ רפי אדרי אמר אתמול, כי לא עולה על דעתו שהממשלה תנהג אחרת. גם אם הדרג המדיני לא ידע על הפעלת פולארד, אין לפטור (סוף בעמוד 2)

פרס: ישראל לא תפגר אחרי מדינות המערב בפעולה נגד דרא"פ ● עמוד 2

מנהיגי יהדות ארה"ב יבואו לשיחות בפרשת פולארד ● עמוד 3

האוניברסיטאות יושבתו ביום ד' ● עמוד 20

מזג האוויר הסוער שיבש את חגיגות הפורים ● עמוד 20

לקראת עימות נוסף עם ארה"ב

שר החוץ שמעון פרס מצא לנכון להצהיר בסוף השבוע דברי הסתייגות של ישראל ממשטר האפרטהייד בדרום אפריקה, ואף הוסיף, כי ממשלת ישראל עוקבת אחרי האמצעים שהמערב נוקט נגד ממשלת פרטוריה. ישראל אינה מרבה בהצהרות כאלה, שאגב, עומדות בסתירה למדיניות המעשית, ולעסקות שלנו עם דרום-אפריקה, שחלקן גלוי וחלקן מתבצע „מתחת לשולחן". הצהרתו של שר החוץ מקורה בהרגשה השוררת בירושלים מפני עימות נוסף בין ישראל לארצות הברית עם פרסום הדו"ח על-ידי הקונגרס האמריקאי, שבו רשימת המדינות המספקות נשק לדרום אפריקה, על פי החוק שנתקבל על-ידי הקונגרס. ייענשו מדינות אלה על-ידי קיצוץ משמעותי בסיוע החוץ המוענק להן על-ידי ארצות הברית. ישראל הזוכה לנתח שמן מתקציב סיוע החוץ (שלושה מיליארד דולר) עלולה להיות הנפגעת העיקרית, אם הדו"ח יצביע עליה באופן מפורש כעל מי שמפרה את החרם על מכירת נשק לדרום-אפריקה.

ישראל הרשמית אינה מפרסמת נתונים על יעדי יצוא הנשק, אך פרסומים בעתונות הזרה ידוע על עסקות בטחוניות בהיקף רחב. התעשייה הבטחונית שלנו מוכרת את מוצריה ל„מדינות בלתי סימפטיות", כהגדרתו של אחד השרים, ונראה, כי דרום-אפריקה עונה בהחלט על הגדרה הזאת. מי שהחליט להקים תעשייה בטחונית אדירה לא חשב כנראה, כי היצוא שלה יעמיד את ישראל בפני דילמה פוליטית קשה, כמו עתה, בקשר עם יחסינו עם דרום אפריקה. ממשלת ישראל מלכתחילה לא „התייסרה" מטעמים מוסריים על קיום קשרים הדוקים עם המשטר הגזעני בפרטוריה. אך עתה, כאשר ארצות הברית עלולה לפגוע בסיוע מנסה הממשלה לרבע את המעגל. כלומר גם להמשיך באופן סמוי בעסקים עם דרום-אפריקה, וגם להיראות כמי שמקיים את צווי החוק של הקונגרס האמריקני. ספק אם הדבר יצליח, כאשר ישראל נמצאת „על הכוונת" בארה"ב, בעיקר בעקבות פרשת פולארד (אך גם בקשר עם פרשת איראן), ואמינותה של ישראל נמצאת בשפל המדרגה.

הצהרותיו של שר החוץ לא יפתרו את הבעיה. לא יהיה מנוס מהחלטה לחסל את ה„ביזנס" האפל עם ממשלת האפרטהייד. מה שהממשלה לא היתה מוכנה לעשות מתוך התנגדות לגזענות, שלפחות היתה חייבת להימנע מקשרים כה הדוקים עם דרום-אפריקה היא עשויה עתה לעשות תחת האיום של הקיצוץ בסיוע החוץ, והידרדרות במעמדה של ישראל ביחסינו עם ארצות הברית.

צרפת מצפה שסוריה תסכל האיום להוציא-להורג את בן-הערובה

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פריז — ארגון הג'יהאד האסלאמי הודיע אמש, כי בן הערובה הצרפתי, ז'אן-לואי נורמנדין, „יועמד לדין, וגזר-דין מוות יפסק לו תוך 48 שעות."

בגילוי דעת שהועבר לידי העתון הביירותי — „א-נהאר", בליווי תצלום צבע של איש צוות הטלוויזיה הצרפתית אשר נחטף ב-8 במארס 1986, מציין הארגון „מכיוון שלא הובהרו הצהרותיו של מיטראן, ולנוכח הכרזת המלחמה שלו, הועמד נורמנדין לדין, וגזר הדין הוא להוציאו להורג „יגזר בתום המשפט, תוך 48 השעות הבאות".

האולטימטום הקודם פג אתמול בצהריים, יום לאחר שצרפת דחתה את תביעות החוטפים „לתקן" את ההצהרות הנוקשות נגד החוטפים, שהשמיע הנשיא מיטראן.

עם זאת, הממשלה הצרפתית את כל משרדיה בביירות, כדי להשיג את ביטול האיום על חיי החטוף.

שיראק הודיע, כי הוא פועל בתאום מלא עם הנשיא מיטראן נגד סחטנות הטרור, והזהיר להפריד בין ראש הממשלה לנשיא על ניהול מדיניות החוץ.

ארגון הטרור תבע משיראק פרסום הודעה נגד מיטראן. דניס בודה, דובר ראש הממשלה, הכריז כי „הממשלה תמשיך במאבקה נגד הטרור, מאוד שלא יבוא", והזהיר כי צרפת רואה בארגונים המחזיקים צרפתים את האחראים לשלומם.

בפריס מתארים את האיום השלישי כקריאת-תגר גלויה על סוריה. ארגוני טרור השיעים חוזרים לעשות שימוש בבני הערובה המערביים, כדי למנוע מן הסורים כניסה לרובעיהם. „אתם תמצאו גוויות" אמרה ההודעה. הצרפתים עצמם משליכים יהבם על הסורים. הנשיא מיטראן הביע הערכה למדיניות סורית בביירות והביע תקווה, כי תסייע לשחרור בני הערובה.

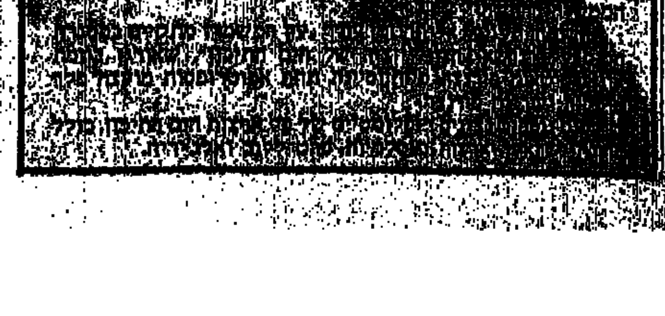

על המשמר

תוכנית באוצר: מניות של חברות ממשלתיות — תמורת מניות הסדר

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

במשרד האוצר נבדקת אפשרות למכור לציבור מניות של חברות ממשלתיות תמורת התחייבויות הממשלה לפדות את המניות הבנקאיות שבהסדר המוחזקות על-ידי הציבור. כך אמר אתמול הממונה על התקציבים באוצר, אהרן פוגל, בפגישה עם כתבים לענייני כלכלה בתל-אביב.

היקף הפדיון של המניות שבהסדר יגיע באוקטובר 87' לכ-1.1 מיליארד דולר, ובאוקטובר 88' מדובר בסכום גדול יותר. לדברי פוגל, מדובר בינתיים בבדיקה ראשונית של התוכנית הזו.

פוגל אמר עוד, כי התקציב המתוכנן ל-1987 הוא „מתוח ביותר, ואין לנו רזרבות מעבר לתכנון. חייבים לשמור על מסגרת של גירעון בשיעור של עד 3 אחוזים מהתוצר," אמר פוגל והביע חשש מפני שני איומים על התקציב — המשבר בתנועת המושבים ופרויקט הלביא, או משבר כללי בתעשיות הבטחוניות. הוא אמר, כי חובות כל ההתיישבות מסתכמים ב-4—5 מיליארד ש"ח.

הממונה על התקציבים הזהיר מפני מתן תוספות שכר, כי „הנסיון מוכיח שתוספת שכר למגזר אחד מתפשטת תוך חצי שנה לכל המשק."

האחיות תובעות את התפטרות שרת-הבריאות

מאת יוסף שמר, כתב „על המשמר"

אחיות בתי החולים תבעו אתמול, את התפטרות שרת-הבריאות, שושנה ארבלי-אלמוזלינו, עקב אי-יכולתה להביא למילוי ההסכם שנחתם עימן לפני כ-4 חודשים.

האחיות, שהתכנסו אתמול בבית-החולים בילינסון, תובעות לקיים פגישה דחופה עם שרי הבריאות והאוצר ויו"ר אגף לאיגוד מקצועי לשם דיון על דרך ביצוע ההסכם.

ביום שני בשבוע הבא יתכנס שוב מטה הפעולה כדי לתת הנחיות לכל בתי-החולים לעבוד „לפי הספר". הכוונה לשבוע עבודה של 36 שעות, ארבע משמרות ביום.

ביצוע תוכנית זו עלול לגרום לשיבושים חמורים בכל בתי-החולים בארץ.

שמיר למורים: לא נבטל הקיצוץ בתקציב החינוך

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הודיע למזכ"ל הסתדרות המורים, יצחק ולבר, כי לא יוכל להיענות לבקשת המורים בדבר ביטול הקיצוץ בתקציב החינוך לשנה הבאה.

כתבנו מסביר, כי מדובר, בשלב זה, בקיצוץ בסכום של 24 מיליון שקלים השקולים כנגד 40,000 שעות הוראה שבועיות. המשמעות המעשית של הקיצוץ היא שייקלטו במערכת החינוך 150 מורים פחות מן הדרוש, או שיפוטר מספר זה של מורים.

כתבנו מוסיף, כי מפעל הפיס לא יממן בניית 150 כיתות בשנת התקציב הבאה, משום שהכנסותיו ירדו במידה ניכרת.

בימים הקרובים תתכנס הנהלת הסתדרות המורים כדי לדון בדרכי המאבק נגד מדיניות הממשלה. ראשי המורים נחושים בדעתם לא לתת לטראומה של הפיטורים ההמוניים מתשמ"ה לחזור על עצמה שנית.

הוועד המנהל — לדיון דחוף על „מילכוד" רשות השידור

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

הוועד המנהל של רשות השידור יתכנס היום לדיון דחוף בעקבות המלכוד אליו נקלעה הנהלת רשות השידור, לאחר שהאוצר והפרקליטות המדינה מערערים על תקפותה של ההתחייבות שנתן יו"ר רשות השידור, מיכה ינון, לעתונאים ולמפיקים, על פסיקת בית-הדין האזורי לעבודה, אשר אישר לעובדים תוספת של 6 אחוזים לשכרם.

אתמול החליט היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, שפרקליטות המדינה תבקש מביה"ד הארצי לעבודה לדחות את המועד האחרון לדיון בערעור על פסק-הדין שנקבע ליום א' זאת, לאחר שדוד אדמון הסביר לחריש, שהוועד המנהל יאלץ להמתין עד לשובו של היו"ר, מיכה ינון, מחו"ל.

ואולם, אם לא יסכים בית-הדין לדחיית הערעור, תיקלע הנהלת רשות השידור למבוי סתום, מאחר ובמקרה זה ינקטו האוצר והפרקליטות בצעדים נגדה וקרוב לוודאי שהאוצר יעכב את העברת כספי המשכורות לעובדים, כדי להימנע מתשלום התוספת.

אם תערער הנהלת רשות השידור על פסק-הדין, ינקטו העתונאים והמפיקים בעיצומים, במחאה על הפרת הבטחתו של יו"ר רשות השידור, והשקט התעשייתי הזמני שהושג בעמל רב יתערער שוב.

עשרות פצועים בתאונות דרכים אתמול

מאת רפאל גאון ויהודה צור, כתבי „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

18 פצועים, מהם 10 ילדים בגילים 12—13 מקיבוץ ברור חיל, נפצעו בתאונת דרכים שאירעה בכביש נחל עוז אור לאתמול.

מכונית פרטית הנוהגה ע"י נהג מקעות התנגשה חזיתית במכונית טרנזיט מקיבוץ ברור חיל הנוהגה ע"י יוסי אראל בן 43. שני הנהגים נפצעו קשה ואושפזו בבתי החולים. נוסע נוסף שהיה במכונית הפרטית נפצע פצעים בינוניים וכל הילדים נפצעו פצעים קלים, נחבשו והוסעו הביתה.

חמישה איש, מהם ארבעה חיילי צה"ל, נפצעו אתמול בצומת שפרעם.

התאונה אירעה בשעה 12.30 בצהריים ליד כפר תמרה, כאשר רכב שבא מהצפון ניסה למנוע התנגשות בטרקטור, שהופיע פתאום בכביש מדרך צדדית, תוך כדי כך סטה הרכב שמאלה והתנגש ברכב אחר שבא ממול. כתוצאה מכך נפצעו חמישה איש, ביניהם ארבעה חיילי צה"ל. אחד החיילים נפצע קשה בראשו. כל הפצועים אושפזו בבית-החולים „רמב"ם".

14 איש נפצעו, מהם 7 קשה, ב-7 תאונות דרכים שאירעו אתמול באיזור השרון — על כך מסר אמש ראש לשכת התנועה במרחב השרון, רב פקד והודה מרדכי לכתבת עתי"ם.

הדובר ציין, כי חלק מהתאונות אירעו בעקבות הגשם שירד באיזור.

הצוותים נגד „הפניקס" בוטלו בעקבות הסכם עם המפרקים

לפיו ישעבדו מפרקי פ.י.ט. 26 אחוז ממניות החברה ששווין נאמד בכ-8 מיליון דולר

מנהלי חברת הביטוח „הפניקס הישראלי", דוד ויוסף חכמי, שהיו בעלי המניות העיקריים בחברת הברוקרים פ.י.ט., הגיעו אתמול להסכם עם המפרקים בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, על-פיו ישעבדו 26 אחוז מכלל מניות הפניקס ובתמורה, יבוטלו כל הצווים וההגבלות שהוטלו עליהם, דרכוניהם יוחזרו להם והם יוכלו לצאת מהארץ.

כזכור, הגישו מפרקי פ.י.ט. תביעה נגד מנהלי „הפניקס" על סך 119 מיליון דולר, בטענה שהיו מעורבים בעבירות הונאה במסגרת חברת הברוקרים. שוויין של 26 מכלל מניות הפניקס נאמד כיום בכ-8 מיליוני דולרים.

יצויין, כי דוד ויוסף ממשיכים להיות בעלי המניות ולהשתמש בהם לכל דבר וממשיכים להצביע באסיפות, לקבל דיווידנדים וכו', אולם אסור להם למכור אותן.

השיעבוד על 26 האחוזים מהמניות הוטל להבטחת תשלום התביעה, אם וכאשר יינתן פסק-דין כזה. כמו-כן, אם לא יחזרו האחים חכמי מחו"ל כאשר ייקראו להופיע לדיון בבית-משפט, בהתראה של 21 יום — יעברו המניות לידיהם של המפרקים.

ההסכם של אתמול ביטל את הצווים הזמניים שהוטלו ע"י בית-המשפט המחוזי בתל-אביב על האחים חכמי לפני כשלושה חודשים. הצווים אסרו על השניים לצאת מן הארץ, לעשות עיסקה כלשהי במניותיהם ובשאר נכסיהם וכן עיקלו קצת מרכושם.

המפרקים, עו"ד מיכאל שפיגלמן וד"ר יוסף שגב, אמרו בעת הדיון, כי כל טענה בתביעה שלהם מסתמכת על מיסמכים. באשר לעיסקת „אתא", טענו המפרקים שמדובר בזיוף הספרים של פ.י.ט. על-ידי רישום כוזב רטרואקטיבי, שלדעת המפרקים מעורבים בו יוסף ודוד חכמי.

עו"ד יעקב ויינרוט, פרקליטו של דוד חכמי, טען, שאין ראיות המבססות את תביעת המפרקים ולפחות לא בשיעור הנקוב בכתב התביעה.

השופטת אבנור, נשיאת בית המשפט המחוזי, הציעה לשני הצדדים להגיע לידי הסכם. לאחר מו"מ בין פרקליטי שני הצדדים, הוסכם על ביטול צו היציאה מהארץ וביטול כל שאר הצווים ובתמורה, כאמור, ישעבדו האחים חכמי 26 מכלל מניות הפניקס בידי המפרקים.

„לא אאמין בשינויים בבריה"מ כל עוד לא תשוחרר אחותי אידה"

אמרה אילנה פרידמן – השובתת רעב בווינה – לנציג המשלחת הסובייטית

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

אחותה של אידה נודל, אילנה פרידמן, שובתת רעב זה היום החמישי מול הארמון המלכותי בווינה, שם נערכות שיחות המעקב ליישום אמנת הלסינקי לזכויות האדם.

„כל עוד לא תשוחרר אחותי אידה נודל לא אאמין, כי מתחוללים שינויים משמעותיים במדיניות הסובייטית כלפי מסורבי העלייה" — הגיבה אילנה פרידמן לדבריו של חבר המשלחת הסובייטית שניסה לשכנע אותה, כי בבריה"מ מתחוללים שינויים. הסובייטי אמר לאילנה פרידמן שאל לה להסתכל רק על הבעיה האישית שלה. „זו צרות מוחין לא לראות את השינויים שבאו לידי ביטוי עם שיחרורם של אנטולי שצ'רנסקי ויוסף ביגון", אמר איש המשלחת הרוסי.

אילנה פרידמן שוחחה אתמול טלפונית מווינה עם שמואל בן-צבי, מנהל החטיבה של המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, וסיפרה לו, כי שיחה עם הנציג הסובייטי ארכה שעה ובסופה הודיעה לו, כי תמשיך בשביתה – עד שאידה תורשה לצאת לישראל.

אילנה פרידמן ביקשה משמואל בן-צבי למסור תודה ל„נשות ישראל למען אידה נודל" המקיימות שביתת רעב בתל-אביב ובירושלים.

אילנה סיפרה, כי קיבלה שיחות וטלפון מח"כ הממשלה ושר-החוץ שמעון פרס, מהאמנית ג'ין פונדה מארה"ב, הפועלת למען אידה נודל, ואחרים. הם ביקשו ממנה להפסיק את שביתת הרעב, כדי שתוכל להמשיך ולהיאבק יחד איתם למען עליית אחותה.

ח"כ ויקטור שם-טוב שנפגש עם המפגינות ליד כיכר סוקולוב בתל-אביב, הביע תקווה ש„התמורות המתחוללות בהנהגה הסובייטית, במיוחד ליחסי בריה"מ והמערב, לא יישארו מנותקות מהנושא החשוב כל כך של היהודים והוא חופש העלייה מבריה"מ". הוא הוסיף: „יש סימנים שגם בנושא היהודי מתחוללות תמורות חיוביות במוסקווה. את המאבק יש לנהל באופן הבא: להתגבר בסובייטים ולקשור את העניין היהודי בביקורת על המשטר הסובייטי והמנימי".

פעילי המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, חברי כנסת ונשות ישראל למען אידה נודל קיימו אתמול הפגנת הזדהות עם אילנה פרידמן, השובתת רעב בווינה למען התרת עלייתה של אחותה אידה. משמאל: השחקנית אביבה מארקס צילום: יונתן סלינגר/ישראל סאן בע"מ

עובדי יחידות המטה בבל"ל יעברו לשבוע עבודה בן חמישה ימים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

כל עובדי יחידות המטה — הנהלה מרכזית והנהלות אזוריות — של בנק לאומי יעברו החל מ-1 באפריל לשבוע עבודה בן חמישה ימים. כמו כן, הם לא יוכלו לעבור שעות נוספות, אם הדבר לא יידרש.

הסדר העבודה החדש, שאושר אתמול על-ידי מזכירות הוועד הארצי של עובדי בל"ל, יביא לקיצוץ בשיעור 8 אחוזים בשכרם של עובדים אלה ויחסוך לבנק 300-400 משרות. בהנהלת הבנק אמרו אמש, כי זהו צעד נוסף של המנכ"ל, צדיק בינו, לייעל את המערכת ולקצץ בהוצאות השכר.

על-פי ההסדר, עובדים שירצו למנוע קיצוץ בשכרם, בעקבות שבוע העבודה המקוצר, יוכלו להוסיף שעת עבודה בכל אחד מימי העבודה. בשלב זה לא יחול כל שינוי במבנה שבוע העבודה של עובדי הסניפים. והנהלת הבנק הבטיחה, כי השינויים האלה לא יפגעו בשירות ללקוחות. בהנהלת בל"ל מתכוונים להפעיל בקרוב תוכנית להגמשת שעות הפתיחה של סניפי הבנק, וגם תוכנית זו תשתלב בצמצום שבוע העבודה. בנק לאומי הוא הבנק השני העובר לשבוע עבודה של 5 ימים ביחידות המטה — לאחר הבנק הבינלאומי. במקביל, עורך בנק הפועלים שינויים במערך הסניפים שלו ומגמיש את שעות הפתיחה שלהם בהתאם ליעדים. במערכת הבנקאות מעריכים, כי המהפכה החרושה בבנק לאומי תגרום לשינויים נוספים בכל המערכת הבנקאית.

ברונו: היטל על אשראי מיובא יבטל ההיטל על הלוואות במט"ח

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

ההיטל על הלוואות במט"ח בשיעור 1 אחוז יבוטל, אם יאושר החוק להטלת היטל על אשראי מיובא בשיעור 8 אחוזים — אמר אתמול נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו בדיון על הצעת החוק שנערך בוועדת הכספים של הכנסת.

אתמול לא התקבלו החלטות בנושא זה בוועדה, והוא ידון שוב בישיבתה בשבוע הבא.

מלבד נגיד בנק ישראל, השתתפו בדיון אתמול גם נציגי התאחדות התעשיינים ונציגי איגוד לשכות המסחר.

ברונו אמר, כי ההיטל על אשראי במט"ח יאפשר הורדת הריבית במשק. „אין כיום מקום לכל אבחנה בין מגזרי המשק השונים ויש לנהוג גם בנושא הריבית והאשראי בכלים שווים למסחר ולתעשייה," אמר ברונו.

נציגי התעשיינים, עמוס מר-חיים וארנון טיברג, מתחו ביקורת על החוק המוצע וטענו, כי הוא יפגע בתעשייה, ייקר את מחיר ההון ולא יאפשר חידוש וצמיחה כמתוכנן.

נציגי איגוד לשכות המסחר, צבי עמית ויוסי שוסטק, אמרו, כי האיגוד יהיה מוכן להסכים להיטל

מזכ"ל ההסתדרות לראשי ה"בונדס"

הרפורמה במיסוי ישיר בארה"ב אינה ישימה ומועילה בישראל

"התשתית הכלכלית בארה"ב מיועדת בעיקרה לייצור למען צריכה מקומית של 250 מיליון אזרחי אמריקה ואילו בישראל, מהווה הייצוא מרכיב עיקרי במערך הכלכלי, שעשוי לעשות את המדינה שלנו משוחררת מתלות בגורמי־חוץ לעצמאותה וריבונותה", — אמר מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר בהופעתו ביום שישי בצהריים, בפני ראשי ופעילי מפעל ה"בונדס" ממזרח ארה"ב שעושים בימים אלה בסיור רשמי בישראל.

לא ישים בישראל

מזכ"ל ההסתדרות הבהיר לראשי ה"בונדס" שעקרונות הבראת הכלכלה האמריקאית שבאים לידי ביטוי ברפורמה במיסוי הישיר שהונהגה בתקופת נשיאותו של רונאלד רייגן, אינם ישימים ומועילים כלל ועיקר במדינת ישראל. "שהרי במדינת ישראל לא קיימת בעיה של הגדלת ההכנסה הפנויה לשכבות העליונות, אשר מגבירות את הצריכה שלהן על חשבון היצוא. בישראל יש למצוא דרך סבירה להגדיל את ההכנסה הפנויה של שכבות הביניים ובעיקר של בעלי השכר הנמוך, מבלי להכביד על עלות העבודה במערכת הייצור וכושר התחרות של התעשיה והחקלאות הישראלית בשווקי חוץ", אמר קיסר.

רפורמה רגרסיבית

המזכ"ל ציין, שהתנגדותה של ההסתדרות לרפורמה במיסוי הישיר באותה מתכונת שהביא שר האוצר לאישור הכנסת, נובעת ממניעים כלכליים וחברתיים מובהקים, בהיותה "רפורמה רגרסיבית, המטיבה עם בעלי ההכנסות הגבוהות בלבד, מבלי להקל על המערך היצרני ומבלי לעשות דבר כדי להגביר את המוטיבציה של העובדים לפריון ותפוקה" — אמר.

עם זאת הביע קיסר תמיכה בצעדים הממשלתיים שייעשו למען הורדת העלות העבודה באמצעים פיסקליים מקלים על היצרנים, מבלי להוריד ולפגוע בשכר הנטו הריאלי של העובדים.

(עש"ת)

באוצר מעריכים: המדד של פברואר כ־2.5%

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תפרסם היום את מדד המחירים לצרכן לחודש פברואר. במשרד האוצר מעריכים ששיעור האינפלציה מהחודש שעבר הגיע לכ־2.5 אחוזים.

בעקבות הודעת הלשכה על האינפלציה יחושב שיעור תוספת היוקר שישולם לעובדים במשכורת חודש מרץ. על פי הערכות שונות תגיע תוספת היוקר לכ־4 אחוזים.

במשרד האוצר מעריכים שעד לחודש אפריל ימשיכו שעורי האינפלציה לנוע בין 2 ל־2.5 אחוז לחודש, וכי לאחר אפריל תשוב האינפלציה ותרד לרמה של כאחוז לחודש.

גורמים בממשלה ציינו אתמול, שאם שיעור אינפלציה יהיה נמוך מהמצופה לגבי פברואר, יהיו לחצים על בנק ישראל להוריד את שעור הריבית במשק, שכן לדעת אותם גורמים הבנק הגזים בשעור העלאת שער הריבית בחודש שעבר.

פרס: ישראל תפעל יחד עם מדינות המערב נגד דרא"פ

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס אמר ביום ו', כי ישראל מתנגדת לאפרטהייד בדרום אפריקה באופן ברור ותקיף, מאחר שהאפרטהייד מנוגד לעקרונות המוסר הבסיסיים של ישראל.

אשר להטלת סנקציות כלכליות — ישראל אינה מעצמה עולמית, והיא לא תוביל את החרם נגד דרום אפריקה. עם זאת, ישראל לבטח לא תפגר אחרי מדינות המערב בכל מה שיפעלו בעניין זה, אמר פרס. שר החוץ אמר דברים אלה למאקולם פרייזר, ראש ממשלת אוסטרליה לשעבר, העושה בישראל כאורח משרד החוץ.

פרייזר הוא חבר בוועדת שבעה מטעם חבר העמים הבריטי, שמונתה לבדוק את נושא דרום אפריקה. חברי הוועדה ביקרו בדרום אפריקה מספר פעמים, ונפגשו עם אנשי מימשל ואופוזיציה. פרייזר מסר לפרס את תחזיתו לגבי דרום אפריקה ואמר, בין היתר, כי ארה"ב ובריטניה הן הגורמים המרכזיים הצריכים להוביל את הסנקציות נגד דרום אפריקה. כפי שנמסר, לא העלה האורח טענות כלפי ישראל. בצאתו מן הפגישה אמר, בתשובה לשאלות עיתונאים, כי הוזמן ע"י ממשלת ישראל לבקר כאן, ולא יאמר לישראל כיצד עליה לנהוג ביחסיה עם דרום אפריקה.

יצויין, כי עד 1.4.87 ימסור מימשל רייגן לקונגרס דו"ח על המדינות המקבלות סיוע מארה"ב ויש להן קשרי מסחר עם דרום אפריקה.

ישראל היא אחת מ־5 מדינות (יתרן אירופיות), שיצויינו לשלילה בדו"ח זה. בירושלים ממתינים למימצאי הדו"ח, ולפיהם יחליטו על הצעדים הבאים. על פי החלטת הקונגרס אם תוך חצי שנה מעת הגשת הדו"ח המימשל לקונגרס לא ייפסקו קשרי המסחר של אותן מדינות עם דרום אפריקה, יהיה הקונגרס רשאי להפסיק את סיוע החוץ למדינות אלה.

מגעים מהסוג המזרחי:

נציג הונגרי רשמי מבקר בישראל; שיחה עם דיפלומט בולגרי בג'נבה

מאת דליה שחורי הכתבת המדינית של "על המשמר"

ד"ר ינו ראגוה, מזכ"ל הפדראציה העולמית של ההונגרים — אירגון הונגרי חצי־רשמי למען יוצאי הונגריה בעולם, הקשור עם משרד החוץ ההונגרי הגיע לישראל ביום ה' וישהה כאן שבוע. הביקור הוא ביוזמה משותפת ישראלית־הונגרית.

מחר יפגש ד"ר ראגוה עם המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין, ובפגישה זו ידון הסיכוי לכינון יחסים דיפלומטיים בין הונגריה לישראל. חוגים מדיניים העירו אמש, כי הסיכוי לכך בשלב זה עדיין נראה קלוש. בין הונגריה וישראל, יש יחסי מסחר וחילופי תרבות, וישראלים יכולים לבקר בהונגריה.

קורת־רוח

זו הפעם הראשונה שאישיות הונגרית, חצי־רשמית, מבקרת בישראל בגלוי. בירושלים נתקבל הביקור בקורת רוח.

מגעים עם נציג בולגרי

מגע נוסף עם נציג ממדינה מזרח אירופית התקיים במחצית השבוע שעבר באחד ממוסדות האו"ם בג'נבה. מנהל מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ הבולגרי פגש בדיפלומט ישראלי, באחד המסדרונות, ועיכב אותו לשיחה שבמסגרתה הביע תקווה, כי יחול שיפור ביחסים בין שתי המדינות. הוא אמר, כי בולגריה מעוניינת בשיחות נוספות עם ישראל. כזכור, ניפגש יצחק שמיר, כששהה שר החוץ, עם שר החוץ של בולגריה באו"ם בעת פתיחת מושב העצרת הכללית ב־1985 וב־1986.

שחל לא יחדש את זכיון חברת החשמל המזרח־ירושלמית

מאת פנחס ענברי

שר האנרגיה משה שחל הודיע אתמול לחברת החשמל של מזרח ירושלים כי לא יחדש את זכיונה והוא יפוג בסוף השנה.

הוא גינה את התקלות שנגרמו אתמול לצרכני החברה יהודים וערבים.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק דרש אתמול מן הממשלה לנקוט עמדה בהקדם בדבר צמצום זכיון החברה. בשבוע שעבר עידכן השר שחל את ראש הממשלה יצחק שמיר על מצב החברה, והנושא יועלה ככל הנראה בקרוב לדיון הממשלה.

השר שחל אמר, כי החברה חזרה בה מסיכום, שתוותר על השכונות היהודיות ועל ההתנחלויות תמורת הסדר חובותיה.

חברת החשמל הישראלית תקבל לידיה את האחריות לזכיון החברה הערבית לאחר שיסתיים הזכיון, וכבר נעשים הכנות לקראת זה.

מנכ"ל עיריית ירושלים אהרן שריר אמר לכתבנו, כי העיריה איננה רוצה להביא לידי חיסול החברה הערבית, אבל חוסר יעילותה גורם לבעיות חמורות.

● ברית המועצות שיגרה ביום ו' באמצעות טיל יחיד אחד לחלל שישה לוויינים — על כך מסרה סוכנות הידיעות "טאס", בשבת. לוויינים אלה, שכינויים הוא קוסמוס 1827 עד "קוסמוס 1832" נועדו "לקדם את חקר החלל", הדגישה טאס.

"המשמר" בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2 תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגדל חרים 102־121, טל' 253161
המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008.
חיפה: 33134 רח' סבינר(?) 17, טל' 671673.
המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ועננו דורש לקבל בכלא תנאים של אסירי המחתרת

מאת בצלאל עמיקם כתב "על המשמר"

מרדכי ועננו מרגל הגרעין, דורש שיינתנו לו בכלא אותם התנאים מהם נהנו אסירי המחתרת.

במכתב ששיגר לפני ימים אחדים לאחיו מאיר אומר מרדכי: "מדוע אני לא יכול להיפגש אתך ועוד אחים ליותר מחצי שעה כל שבועיים. האם זה התנאים שקבלו אנשי המחתרת. ואלה חשודים הו כרצח וחבלה באוכלוסיה אזרחית? הם קבלו חופש ופגישות עם חברי כנסת. עד כדי כך היו בחופש, שלקחו אותם לים. האם זה הצדק במדינה הזאת?"

ועננו סבור שהעוול שנעשה לו לדעתו, מבטא רצון לנקמה ופגיעה בו. הוא מרגיש, כי המניעים למעשהו הם על רקע אידיאולוגי, ועננו גם מזהיר, כי יעמיד לדין אנשים רבים, הקשורים בדרך הבאתו לארץ.

מכתבו התפרסם במלואו במקומון הירושלמי "כל העיר".

פרס: הוועדה יכולה לחקור

המשכים מחלוקת

לאה שילון
(לבית גולדשלג)
איננה
המתאבלים: אריה והילדה
ההלוויה תתקיים ביום ב' ט"ו באדר 16.3.87
בשעה 11 לפנה"צ
נפגשים ליד השער החדש בבית־העלמין בחולון
נא להמנע מביקורי תנחומים

ביום שני, ט"ו באדר 16.3.87, בשעה 16.00
יתקיים בבית הקברות של קיבוץ ברקאי
טכס גלוי מצבה של אמנו, סבתנו היקרה
ג'יני רובין ז"ל
מוקירי זכרה מוזמנים
המשפחה וקיבוץ ברקאי

במלאת שנה למותו של חברנו היקר
יוסף (יוסקו) אסא ז"ל
נעלה לקברו ביום שני, ט"ו אדר תשמ"ז,
16.3.87, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ בית זרע

במלאת שבע שנים לפטירתו של
יגאל אלון ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ג' ט"ז באדר תשמ"ז 17 במארס 1987
בשעה 15.00 בקיבוץ גנוסר
לאחר מכן כנס מורחב של המועצה הציבורית באולם הספורט, ביקור במוזיאון
בית יגאל אלון: "אדם בגליל" והקרנת הסרט על יגאל: "קוים לדמותו".
המשפחה, קיבוץ גנוסר
ומורשת אלון

שמיר מסר את כתב המינוי לוועדת הבירור וביקש חשאיות

מקורביו אומרים שלא התכוון לומר שמסקנות הוועדה לא יתקבלו ע"י הממשלה — אלא שאין חובה על־פי החוק לקבלן...

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

רה"מ יצחק שמיר נפגש ביום ו' עם חברי וועדת הבירור של פרשת פולארד ד"ר יהושע רוטנשטרייך (יו"ר) וצבי צור. רה"מ מסר לשניים את כתב המינוי של הוועדה והביע תקווה, כי הוועדה תעשה את עבודתה בחשאיות, הרחק מאור הזרקורים, ותגיש את מסקנותיה בהקדם.

ד"ר רוטנשטרייך חזר על התנאי שבו הסכים להשתתף בוועדה והוא, שהוועדה תקבל את כל הסיוע שתדרוש בהעמדת מסמכים לרשותה ובתיחקור עדים.

הוא הבהיר, כי הנחתו היא, שוועדת הבירור לא תהיה שונה באופן עבודתה מוועדת חקירה על־פי חוק.

עם קבלת כתב המינוי מתחילה עבודת וועדת הבירור, ואין קיומה טעון אישור הממשלה. על פי כתב המינוי הוסמכה הוועדה לקבל כל מידע הדרוש לה לפי שיקולה, בע"פ ובמסמכים, מכל אדם בכל שתמצא לנכון.

על דיוני הוועדה יחולו כללי הסודיות המחוייבים, בכל הנוגע לשמירת בטחון המדינה ויחסי החוץ של ישראל.

חברי הוועדה נתבקשו, להגיש את הדו"ח שלהם והמלצותיהם לממשלה בהקדם האפשרי. מקורבי רה"מ הבהירו אמש, כי רה"מ לא התכוון לומר שהממשלה לא תקבל מראש את המלצות וועדת הבירור, אלא כוונתו הייתה לומר, כי בחוק אין חובה פורמאלית לקבל המלצות כל שהן, גם לא של וועדת חקירה על פי חוק.

65 ראשי אירגונים יהודיים מארה"ב לשיחות בישראל על פרשת פולארד

וושינגטון — מנהיגיהם של 65 ארגונים יהודיים אמריקניים יערכו ביקור בישראל בין ה־16 במארס וה־22 בו, וידונו בפרשת פולארד והשלכותיה עם ראשי השלטון בישראל — על כך נמסר ביום ו' ממקורות מהימנים בוושינגטון.

בראש המשלחת יעמוד מוריס אברהם, יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב. המשלחת תנהל שיחות עם ראש הממשלה יצחק שמיר, עם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, ועם שר הבטחון יצחק רבין.

כן ייפגשו אנשי המשלחת עם שר האוצר משה ניסים, עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק, ועם השגרירים לשעבר בארה"ב משה ארנס ושמחה דיניץ.

דובר המשלחת, ריצ'רד כהן, הסביר כי אנשי המשלחת לא יסתירו מפני המנהיגים הישראליים את דאגתם בעקבות פרשת פולארד. "אני סבור כי המנהיגים הישראליים לקו בשגיאות של שיקול, בכל הנוגע לתגובותיו של הציבור האמריקני לפרשה זו. הם מבקשים עתה לשמוע מפינו הערכת מצב".

פרס: טעות

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס אמר בסוף השבוע, כי קידומם של אביאם סלע ורפי איתן, היה טעות.

פרס חיווה דעתו שצריך היה להמתין בעניין הקידום, עד אחר משפט פולארד.

עוד אמר פרס, כי הפרשה גרמה לישראל נזק ניכר. אך לפי שעה אין לכך ביטוי מוחשי.

שמיר שגה

— שר הקליטה יעקב צור אמר ביום ו' כי ראש הממשלה שגה כאשר הודיע שמסקנות ועדת הבירור בעניין פולארד אינן מחייבות.

בהרצאה בבית המהנדס בירושלים אמר צור, כי כוחה של ועדת הבירור נובע בראש ובראשונה מאישיותם של שני חבריה ומכך שהממשלה תכיר מראש בסמכותם, למרות שאין לה מעמד חוקי. "אני חושב שהממשלה חייבת לטעת את הבטחון שמסקנות הוועדה יהיו דבר מחייב", אמר השר.

"אפיזודה חולפת"

האגודה לקשרי ידידות ישראל־ארה"ב בחיפה והצפון הביעה בישיבה מיוחדת שכונסה בסוף השבוע את צערה העמוק על הפגיעה שחלה ביחסי ישראל־ארה"ב בעקבות "פרשת פולארד".

האגודה יצאה בקריאה לשני העמים לראות בפרשה זו, "אפיזודה חולפת" בלבד, במירקם יחסי הידידות שבין שתי המדינות. האגודה הביעה את תמיהתה גם על הדברים שנשמעו בארה"ב מפי דוברי המימשל, במהלך משפט פולארד היה בהם, לפגוע במדינת ישראל.

מזכ"ל האגודה עו"ד עמירם חרל"פ מסר, כי האגודה תפגש בימים הקרובים עם שגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג, כדי להביא בפניו את עמדת האגודה, בדבר הדרכים המיידיות שיש לנקוט לשיפור יחסי הידידות בין שני העמים.

● נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, הוכרז ב־20 בנובמבר 1952 ל"אישיות בלתי־רצויה", על־ידי ועדה ממלכתית יוגוסלבית לחקר פשעי המלחמה — גילה אתמול העתון היומי "וצ'רניה נובוסטי", היוצא לאור בבלגראד.

ניצחון מפתיע למפלגת המרכז בבריטניה

לונדון — ברית המרכז במערכת הפוליטית בבריטניה, המאגדת את המפלגה הסוציאל־דמוקרטית והמפלגה הליברלית, זכתה בנצחון רצוף שני בבחירות מישנה בשבועיים האחרונים, הפעם בהפרש שלא היה כמוהו.

נצחון זה מגביר את תקוות המפלגה שאי אפשר יהיה להקים ממשלה בלעדיה.

מתיו טיילור, מועמד המפלגה הליברלית, שמר על מושב מפלגתו בפרלמנט במחוז הבחירות טרורו שבאיזור קורנוול בדרום־מערב אנגליה. טיילור בן ה־24 יהיה ציר הפרלמנט הצעיר ביותר.

הוא ניצח בעודף של 14,600 על מועמד המפלגה השמרנית, העודף הגדול ביותר שהיה לליברלים במחוז בחירות זה אי־פעם.

טיילור קיבל 60.4 אחוז מהקולות, גידול של 8.1 אחוז לעומת הבחירות הכלליות ב־1983. השמרנים קיבלו 32 אחוז — ירידה של 6.5 אחוז. הלייבור קיבל 7.1 אחוז והגדיל בכך את חלקו כ־2.5 אחוז.

(רויטר עתים)

משטרת מינכן מנעה אסיפת מחבלים

מינכן — משטרת מינכן חסמה את אחד הרובעים בעיר בלילה שבין יום שישי לשבת, כדי למנוע קיום אסיפה של "המחתרת הפלשתינית". 7 אנשים, ביניהם שניים החשודים בתמיכה בארגון טרור, נעצרו, נאמר בהודעת המשטרה. בפעולת מנע זו נטלו חלק 300 שוטרים, בעקבות איסור שהטיל בית משפט על קיום הפגישה. הי"ז כולם אזרחי מערב־גרמניה, שוחררו לאחר חקירה.

(רויטר, עתים)

מצרים מודאגת מהמצב בצ'אד

קהיר — מצרים מביעה "דאגה עמוקה" לנוכח התפתחויות המאורעות במצב בצ'אד ולנוכח הסלמת הקרבות בארץ זו — הודיע בשבת שר המדינה במשרד החוץ המצרי, בוטרוס גאלי, במסיבת עתונאים בקהיר.

גאלי קרא לצדדים היריבים לדבוק בעקרונות מגילת האו"ם, ולהימנע מהתערבות בענייניה הפנימיים של ארצות אחרות, וכי יש לכבד את ריבונותן.

(ע"צ)

רייגן: וינברגר ושולץ צדקו ואני טעיתי

וושינגטון. — הנשיא רייגן, הדגיש בשבת, כי שר החוץ שולץ ושר ההגנה וינברגר "עמדו בהתחייבויותיהם" במהלך הפרשה האירנית, וכי "הם צדקו", ואילו הוא עצמו "טעה".

בשיחת הרדיו השבועית שלו אמר רייגן: "בפרשת מכירת הנשק לאירן, מר שולץ ומר וינברגר יעצו לי ודחקו בי שלא לנקוט יוזמה זו. שקלתי את עצתם, ולבסוף החלטתי, כי קראי להתקדם ולנקוט פעולה. אך כפי שידוע לנו עכשיו, התברר כי הם צדקו ואני טעיתי".

בהמשך דבריו הדגיש רייגן, כי שר החוץ ושר ההגנה "עמדו בהתחייבויותיהם כיועצי והכשופים לי... אני אסיר תודה על כך ואוסיף לקבל גם להבא את עצותיהם... מעולם לא זכה נשיא לשירות כה אמין מצד שני אנשים כמותם במועצה לבטחון לאומי". לבסוף הדגיש רייגן את "מסירותם" ואת "יושרם" של שני השרים.

רייגן השמיע שבחים אלה לשולץ ולוינברגר לאחר שוועדת טאואר מתחה ביקורת על שני אישים אלה על ש"הסתייגו ממהלך המאורעות" בכל הנוגע לפרשה האירנית. הוועדה גם האשימה את השניים, כי לא נקטו פעולה נמרצת די הצורך כדי להגן על הנשיא.

ה"וושינגטון פוסט", מצידו, מסר בשבת כי שר החוץ ושר ההגנה "החזיקו במידע מקיף יותר על מכירות הנשק החשאיות לאירן, מכפי שהודו בפומבי". אף על פי כן, מוסיף העתון, "הם לא הפעילו לחצים על הנשיא, על מנת שיחזור בו ממדיניותו המסוכנת, אשר לה הם התנגדו".

(ע"צ)

נציג אש"ף בפאריס לא הופיע לפולמוס פומבי עם נציג מפ"ם

מאת ארנון יפת, כתב "על המשמר" בצרפת

פריס. — נציג אש"ף בפריס איברהים סוס לא הופיע לדיון המשותף עם נציג מפ"ם באירופה אריה שפיר, בחסות עתון צרפתי. במקומו בא נציג זוטר ולא מוכר, שתואר בסגנו, אבו חאסורה. הוא הודיע, כי סוס נקרא בדחיפות להתייעצות עם ערפאת בתוניס. אך כולם הבינו כי זה תירוץ.

עם זאת, אבו חאסירה, שימונה לנציג אש"ף בסנגל הביע עמדות מתונות. בלחץ שאלות הקהל הוא אמר, כי אש"ף קיבל את כל החלטות האו"ם, לרבות אלה המכירות בזכות קיומה וביטחונה של ישראל. לעומת זאת, ישראל מסרבת להכיר בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים: "אנו רוצים במשא ומתן עם ישראל". הוא תאר את הטרור הפלשתינאי כאין וכאפס לעומת הדיכוי הישראלי בשטחים.

הדיון פתח באוירה מתוחה והסתיים בהבעת עמדות מתונות. אבו חאסירה אפילו השרה רושם כאילו אש"ף מתחנן כי ישראל תואות לקיים עמו משא ומתן.

שפיר הציג את עמדות מפ"ם וקרא להפסיק את הטרור, להכיר בזכות קיומה של ישראל, כדי ליצור אוירת משא ומתן. הוא אמר, כי אין דרך אחרת אלא משא ומתן ישיר, אפילו בחסות ועידה בינלאומית. שפיר אמר, כי מפ"ם מכירה בזכות הפלשתינאים להגדרה עצמית.

שפיר ישב על במה אחת עם נציג אש"ף, יחד עם מנהיגים סוציאל־סטיים מקומיים. הקהל לחץ בשאלות ביקורתיות דווקא על ישראל. עתונים וטלויזיה כיסו את האירוע, שנערך בכפר צרפתי סמוך לבוריי.

יעקובי: אפשר שהממשלה תצטרך לממן הוצאות משפחת פולארד

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

השר גד יעקובי אמר באילת, ביום שישי במסיבת עיתונאים, שמסקנות וועדת הבירור צריכות לקבוע גורלם של כל המעורבים בפרשה כדרג המבצע והדרג המדיני כאחד.

"אני מצטער שהבדיקה נערכת שנה וחצי אחרי חשיפת הפרשה. אילו היא היתה נעשית קודם, היינו אולי מונעים את הנזק שנגרם לישראל בארה"ב. סוף האמת להתגלות, כי חיפויים וטישטושים רק מחמירים ומחריפים את הנזק.

אם יתברר שישראל אחראית למה שאירע, היא צריכה לממן את כל ההוצאות של משפחת פולארד", אמר השר גד יעקובי.

"וושינגטון הזהירה את אירן מפני התקפה סובייטית"

טהרן. — ארה"ב הזהירה את אירן מפני התקפה סובייטית אפשרית — עובדה זו גילה ביום ו' יו"ר הפרלמנט האירני, האשמי ראפסנג'אני.

בהרצאה שהשמיע באוניברסיטה של טהרן ציין ראפסנג'אני, כי ארה"ב העבירה לאיראן תצלום של לוויין המצביע על "כוונותיה התוקפניות של בריה"מ". הוא לא ציין מתי הועברה האזהרה מוושינגטון לאיראן.

יומניו של גבלס ייפורסמו במע' גרמניה

מינכן — יומניו של ראש מנגנון התעמולה הנאצי יוזף גבלס, יתפרסמו השנה זו הפעם הראשונה במערב גרמניה.

"המכון להסטוריה בת זמננו" שבמינכן הודיע, כי יומנים אלה, הנוגעים לשנים 1924 — 1941, יפורסמו ב־4 כרכים בחודשי הסתיו השנה. דובר מטעם המכון הגדיר את היומנים כ"מסמך־מפתח" של הרייך השלישי".

ההחלטה בדבר פירסום היומנים באה בעקבות מאבק משפטי ממושך, שנועד לקבל את ההתרים הדרושים להדפסת היומנים. כן קדמו לפירסום מאמצי מחקר בלתי נילאים, ומאמצים לפענח את כתב ידו הלא ברור של גבלס.

גבלס ניצל את משרד התעמולה שבראשו עמד בין היתר כדי ליצור ולשלהב בגרמניה הנאצית רוח אנטישמית, שסללה את הדרך לשואה. הוא הרג את עצמו ואת בני משפחתו ב־1 במאי 1945, שעות ספורות לאחר התאבדותו של היטלר.

גבלס נהג לכתוב עד לשבעים דפים ביומניו מדי יום ביומו. אולם מרבית יומניו נחשבו זמן רב כאבודים.

(עיד ע"צ)

רישום של ציירת ישראל נבחר לעטר בול של האו"ם

רישום של הציירת הישראלית רעיה טלמור, נבחר לעיטור מעטפת היום הראשון של בולי האו"ם לשנת חסרי קורת הגג בעולם.

הנציג הישראלי יוחנן ביין, אמר, כי מחסה לחסרי קורת גג הוא הרעיון עליו נוסדה מדינת היהודים. "כאשר פקד הרעב את אפריקה, ישראל לא רק שלחה עזרה אלא הוציאה את אחיה משם למקלט בטוח בישראל", אמר.

(ע"ד)

איחוד עולי בולגריה בישראל
בשיתוף המוסדות של העליה הבולגרית
עורך ערב חגיגי
והבעת תודה והוקרה של יהדות בולגריה לעם הבולגרי על הצלתה
במעמד:
נשיא המדינה, מר חיים הרצוג
ראש הממשלה, מר יצחק שמיר
ראש עיריית ת"א־יפו מר שלמה להט
דברי פתיחה:
יו"ר איחוד עולי בולגריה — עו"ד ליאון סמוב
ברכה:
ח"כ ויקטור שם־טוב
תוכנית אמנותית
מנחה הערב:
אלבט אנסקי
בהיכל התרבות בתל־אביב, בכ"ה באדר 26.3.1987
בשעה 20.00
כרטיסים — תל־אביב, טל' 373725, 381527

סרן רמי המנוח ניבא את מותו: „עלי לא יתאבלו, עלי מותר לשמוח"

הובא למנוחות ביום ו' בעין חרוד מאוחד

מאת שלמה גלזר

ליבו של סרן רמי בן צבי (חכמון) המנוח, שנהרג בהיתקלות עם מחבלים, ניבא לו את מותו: „עלי לא יתאבלו, עלי מותר רק לשמוח ולהמשיך ללכת בדרך שבה הלכתי..." הוא כתב זאת במכתב שהוקרא על קברו.

ביום שישי ב־11.00 בבוקר, במזג אויר סוער הובא רמי לקבורות בקיבוצו עין חרוד מאוחד בטקס צבאי מלא. משמר כבוד של 16 סמלים בפיקוד קצין בדרגת סרן חובשי כומתות סגולות של חטיבת „גבעתי" ריגל נישקו עת הגיע הארון עטוף ברגל הלאום על קומנדקר צבאי לשערי המשק והוצב ברחבת חדר האוכל של עין חרוד.

הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי, אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, מפקדם בכירים, חיילים רבים וקבוצות רבות של תושבי העמק באו ללוות את סרן רמי בן צבי ז"ל בדרכו האחרונה. „יותר מפקוד היית לגבי דמות מרתקת וחבר", ספר לרמי מפקד החטיבה. „בליבי חשבתי, הלוואי שיהיו רבים כמוך. כבר בפגישתנו הראשונה הסתבר לי שמולי דמות אחרת. רמי — רצינות תהומית מנהיגות איכותית ודאגה לאנשיו. אח"כ המפקדים הטובים והבולטים בחטיבה. רמי נהרג, מותיר אחריו חלל של איכות שאבדה. למשפחה ולקיבוץ אין נחמה. אבל דווקא בימים אלו של סימני שאלה ראויים אתם להערכה על שגידלתם בן כזה על ערכים כאלה. היחידה תמשיך ללכת בדרכו. רב צבאי אמר פרק תהילים. ואל מלא רחמים, ואביו אמר קדיש.

והרמטכ"ל הניח זר מצה"ל ואחריו הונחו זרים רבים רבים ונורו 3 מטחי כבוד. זמן רב לאחר הלוויה נותרו בני המשפחה וידידים ממאנים לעזוב את הקבר הטרי.

„ראשי פורום ערי הפיתוח דואגים קודם כל לעריהם"

עמור ואריאב: זהו שקר גס, מי שלא מגיש מאזנים בזמן — תקציביו מעוכבים

מאת שלמה גלזר

ראשי הרשויות המקומיות והעיריות בעמק ובגליל זועמים. לדבריהם, יו"ר פורום ערי הפיתוח, ראש מועצת מגדל העמק שאול עמור, וראש מועצת הגליל, ראש עיריית נצרת עילית מנחם אריאב, דואגים לעריהם תחילה.

בעוד הם נאלצים להתרוצץ בין משרדי הממשלה השונים במאמץ לגייס את התקציבים המגיעים להם, קיבלו עמור ואריאב את תקציביהם ואינם דואגים לישובים האחרים בתוקף תפקידם.

לכתבנו נודע, כי לערי הפיתוח בצפון הארץ מגיעים כ־40 מיליון ש"ח המתעכבים מסיבות שונות במשרדי הממשלה הנוגעים בדבר.

טבריה, למשל, הכפולה בגודלה מ„מגדל העמק" ותקציבה מסתכם ב־5 מיליון ש"ח — ושטרם קיבלה את תקציביה בעוד שמגדל העמק כבר קיבלה סכום דומה. שאול עמור הגדיר את ההאשמות כשקר גס ואמר כי מאמציו הרבים והעובדה כי דו"חות ומאזני המועצה שלו הוגשו בזמן הם הסיבה לכך שההקצבות הועברו למגדל העמק. הוא הוסיף כי הוא מתכוון לכנס את הפורום שהוא עומד בראשו כדי לדון בהאשמות.

גם מנחם אריאב שלל בתוקף את הטענות וציין כי לא שמע אותן מעמיתיו. בנצרת עילית יש הנהלת חשבונות מסודרת וזאת הסיבה שהתקציבים התקבלו. מי שלא מגיש מאזנים בזמן שלא יתלונן על עיכוב בתקציבים, הוסיף אריאב.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

קונצרט מיוחד במלאת 75 שנה ל„הדסה"
מנדי רודן – מנצח
אידה הנדל – כנרת
בתכנית מיצירות: בן־חיים, ברהמס, בטהובן
ירושלים, בנייני האומה
הערב – 15.3.87, 9.00 בערב

מוסיקה קלסית קלה
קונצרט מס' 4
דב זלצר – מנצח
יהודה גאון – זמר וקריין
גילה אלמגור – קריינית
יצחק מרקובצקי – כנר
המקהלה הלאומית „רינת" בהדרכת סטנלי ספרבר
בתכנית: קטעים מיצירותיו של דב זלצר
תל־אביב, היכל התרבות יום ד', 18.3.87, 8.30 בערב
כניסה לקונצרט זה כנגד כרטיס לקונצרט מס' 4 בלבד

קונצרט מיוחד „צעירים בהיכל"
בשיתוף קרן תרבות אמריקה־ישראל
זאב דורמן – מנצח
שלו עדאל – נגן צימבלו
איתן גלוברזון – פסנתרן
בתכנית מיצירות: באך, פרוקופייב ודבוז'ק
תל־אביב, היכל התרבות מוצ"ש, 21.3.87, 8.30 בערב

קונצרט לנוער מס' 3 „מצעדים"
אריה ורדי – מנצח
בתכנית מיצירות: סוזא, בירד, באך, מוצארט, מנדלסון, פרוקופייב, סטרווינסקי, בטהובן ורספיגי
תל־אביב, היכל התרבות יום א', 22.3.87, 5.00 אחה"צ

קונצרט למנויים מס' 8
סר אלכסנדר גיבסון – מנצח
אורי פיאנקה – כנר
מיכאל הרן – צ'לן
ברוס וינשטיין – אבובן
זאב דורמן – נגן באסון
התכנית: ברליוז: הפתיחה „קורסייר" היידן: סינפוניה קונצ'רטנטה אלגר: סימפוניה מס' 1
תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה ו': יום ד' 25.3.87
סדרה ז': מוצ"ש 28.3.87
ירושלים, בנייני האומה יום ה', 26.3.87, 8.30 בערב

עשרות ניספים „נעלמו" מספרי הנוסעים של המעבורת שטבעה

שר התחבורה הבלגי טוען שניספו 200 ■ חברת הספנות: „רק" 134

בריסל. — שר התחבורה בממשלת בלגיה הרמן דה קרו, הודיע בפרלמנט כי מספר הנספים באסון המעבורת הבריטית עלול לעבור את ה־200.

לעומת זאת עומדים בעלי חברת הספנות המפעילה את המעבורת על הסיכומים שלהם, לפיהם מספר הנספים הוא 134.

סוכנות הידיעות הבלגית שמסרה על הודעת דה קרו בפרלמנט, ציטטה מפיו כי 45 בני־אדם נספו כאשר המעבורת התהפכה על צידה בקרבת הנמל זיברוגה ביום שישי שעבר, ונוסף על כך 164 אנשים עדיין נעדרים.

שר התחבורה אמר, כי לא ברור כמה אנשים היו על האוניה, משום שילדים מתחת לגיל 4 לא נמנו כנוסעים וייתכן כי אנשים נוספים עלו על המעבורת בחשאי. דה קרו אמר, כי ניצלו רק 349 בני־אדם, על אף שהמספרים הרשמיים עד כה דיברו על 409 ניצולים.

לפי סברות שטרם אושרו, היו על המעבורת בעת שהתהפכה 543 בני־אדם. דובר חברת הספנות טאונסנד־תורסן אמר, כי החברה עדיין סבורה כי היו 409 ניצולים, 55 נספים ו־75 נעדרים.

(רויטר עתים וע"צ)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

קונצרט מיוחד של מוסיקה קאמרית
בביצוע
שלישיית צ'ונג
קיונג־והא צ'ונג, כנור
מיונג־והא, צ'לו
מיונג־והאן צ'ונג, פסנתר

בתכנית:
מוצארט: שלישיה ב־דו מאז'ור, ק' 548
מנדלסון: שלישיה מס' 1 ב־רה־מינור, אופ' 49
ברהמס: שלישיה מס' 1 ב־סי מאז'ור, אופ' 8

תל־אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר' מאן
יום ששי, 24.4.1987 בשעה 2.00 אחה"צ

כרטיסים: בקופת התזמורת מהיום בכל יום בשעות 10־1 לפנה"צ, 5־7 אחה"צ
בימי ששי בשעות 10־1 בלבד ובסוכנות „קסטל", אבן גבירול 153.
טלפון: 444725, 447678 (03)

הדולר והליש"ט נחלשו

לונדון. — עם סיום שבוע המסחר נרשם הדולר ברמה של 1.852 מרק, לעומת שער סגירה של 1.859 מרק יום קודם. הלירה שטרלינג סיימה את השבוע ב־2.922 מרק, ירידה לעומת השער של 2.953 יום קודם.

(רויטר עתים)

נתגלה קשר בין מחלת אלצהיימר לתסמונת דאון

מדענים צרפתים ואמריקנים מסרו ביום שישי על גילוי קשר גנטי בין המחלה הניוונית הקשה הפוגעת בקשישים אלצהיימר לבין תסמונת דאון.

הקשר עשוי לפתור בעתיד את המקורות של מחלת אלצהיימר, הוא לגבי גן אחד המכפיל עצמו בצורה בלתי טבעית, אומרים המדענים במאמר שפירסמו בכתב „סאיינס".

מדענים אלה מצאו כי התופעה הגנטית הבלתי טבעית שנתגלו בבדיקות של שלושה חולי אלצהיימר היו דומים לשני פציינטים הסובלים מתסמונת דאון.

המדענים אומרים כי הליקוי המשותף שנתגלה בשתי המחלות הוא העתק נוסף של גן האחראי לייצורו של חומר הידוע בשם אמילויד.

תן טרמפ לחייל

אנשים ואירועים

שלג – מחזה נדיר בבירה הירדנית. אשת השלג הקטנה שבתמונה לא תחזיק מעמד זמן רב...

מושבעים זיכו מנהיג מאפיה בניו־יורק

ניו־יורק. — ג'ון גוטי, מראשי המאפיה בניו יורק ו־6 אנשי מאפיה אחרים שעמדו לדין יחד עמו, זוכו להלוטין מאשמת קשירת קשר לבצע פשע ומעשי מירמה.

חבר מושבעים הודיע לאחר דיונים של שבוע על זיכוי פה אחד לגוטי מכל האשמות נגדו. כן זוכו אחיו ג'ין ו־5 אנשי מאפיה אחרים.

על גוטי נאמר, כי הוא נטל לידו את השליטה על משפחת המאפיה ג'אמבינו לאחר רצח המנהיג הקודם של כנופיית פשע זו בדצמבר 1985.

שר המשפטים אנדרו מאלוני אמר, כי התאכזב קשות מפסק־דין של חבר המושבעים: „אנו חיים במדינה של חוק ונוהל וחבר המושבעים אמר את דברו. אולם פסק דין זה אינו משפיע על החלטתנו להמשיך במרץ במלחמה נגד אלה המשליטים טירור בחברה שלנו ופוגעים בחוקים שלנו".

הזיכוי של גוטי וחבריו נחשב למהלומה כבדה לשלטון החוק והתביעה בארה"ב אשר זכו בשורה של הרשעות נגד 4 מ־5 משפחות המאפיה בניו יורק, בעיקר אלה שהואשמו בהברחות סמים.

(רויטר עתים)

1800 מקרי איידס נוספו במהלך מרס ברחבי העולם

ג'נבה. — מספר המקרים של איידס גדל ב־1,800 בחודש מרס לעומת החודש שעבר — מסר ארגון הבריאות העולמי.

בדו"ח נאמר, כי מספר המקרים של איידס שדווח עליהם מ־91 מדינות, הגיע במרס ל־42,704.

בארה"ב נרשמו 31,836 מקרים — עליה של 1,500 לעומת החודש הקודם.

עוד שתי נערות ניספו לאחר שכרתו „ברית התאבדות"

שיקאגו. — שתי נערות התאבדו בשיקאגו, ככל הנראה בעקבות כריתת „ברית התאבדות", בדומה למותן של 4 צעירים בחוף המזרחי של ארצות־הברית יומיים קודם לכן.

מקרי המוות האחרונים עוררו דאגה בארה"ב, מאחר והתברר כי התאבדות של נערים ונערות הוא גורם־מוות שני בהיקפו בקרב בני נוער בארה"ב, לאחר תאונות דרכים.

שתי הנערות ננסי גרנאן בת 19, וקארין לוגן, בת 17, התאבדו בפרבר אולסיפ של שיקאגו. הן נתגלו בתוך מכונית במוסך סגור בביתה של לוגן, בעוד המנוע ממשיך בפעולתו.

ביום רביעי שעבר מתו בצורה דומה 4 בני־נוער בעיר ברגנפילד במדינת ניו־ג'רסי בקרבת ניו־יורק.

צו על תנאי בעניין מינוי לאה שקדיאל למועצה הדתית

— בג"צ הוציא ביום ו' צו על תנאי המורה לשר הדתות ולועדת השרים למינוי חברים במועצות דתיות, לנמק בתוך 45 יום מדוע לא יאשרו את מינוייה של לאה שקדיאל לחברה במועצה הדתית ירוחם.

לאה שקדיאל טענה בעתירתה, כי נבחרה כחוק כמועמדת לכהונה במועצה הדתית של ירוחם מטעם המועצה המקומית של המקום, יחד עם עוד 3 מועמדים נוספים. לטענתה, מינוייה לא אושר על ידי ראש המחלקה למועצות הדתיות במשרד הדתות ואחר כך על ידי שר הדתות הקודם ד"ר יוסף בורג, אך ורק בשל היותה אשה.

הוועד המרכזי יוצא להגנת מסע הרפורמות של גורבאצ'וב

מוסקבה — הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית יצא בהצהרת תמיכה במנהיגו גורבאצ'וב — הרפורמות שהוא מנסה להפעיל בשטחים שונים של המשק והחברה בברית המועצות.

הקריאה של הוועד המרכזי, שהופיעה בעמוד הראשון של „פראבדה", אומרת כי „מסע הרקונסטרוקציה של גורבאצ'וב הוא קשה בעיצומו, אולם יש עדיין לפעול רבות כדי לייעל את המשק ואת החיים הציבוריים."

„להשגת הרקונסטרוקציה („פרסטרויקה" ברוסית), אנו חייבים להאבק. יש להגן עליה. בעניין זה דרושים לנו התמדה, נחישות ועמידה על עקרונות, אופי חזק והקרבה עצמית", נאמר בהודעה של הועד המרכזי לעם הסובייטי.

קודם לכן הבהיר גורבאצ'וב לא אחת, שהוא נתקל באופוזיציה לרפורמות שלו, בעיקר בקרב הביורוקרטיה בשכבת הביניים.

ההודעה, המתייחסת בעקיפין להתמרדויות האתניות בקזחסטאן, אומרת כי „קידומה של ברית המועצות הוא תהליך נמשך והוא יביא תועלת לכל הקבוצות האתניות ולאינטרס של המדינה בכללה".

הדחת חרושצ'וב — החטא הקדמון

אידיאולוג סובייטי בכיר הגיע למסקנה, כי הנסיגה הסובייטית בתחום הכלכלי והחברתי מזה 20 שנים, מקורה בהדחה של ניקיטה חרושצ'וב ב־1964.

גיאורגי סמירנוב, שנתמנה לא מכבר לראש המכון המוסקבאי למרכסיזם־לניניזם, פירסם את מסקנותיו ב„פראבדה". הוא משבח את מאמציו של חרושצ'וב להביא לדמוקרטיזציה במפלגה הקומוניסטית הסובייטית ובמערך הממשלתי. אלה דברי שבח נדירים למנהיג הסובייטי המודח, שהושמץ רבות מאז מותו.

במאמר ב„פראבדה" אומר סמירנוב, כי המנהיגים הסובייטיים בראשותו של ליאוניד ברז'נייב, שבאו במקומו של חרושצ'וב, חששו משינויים והחזירו את ברית־המועצות לשיטת הריכוז הממשלתי — והתוצאות היו הרסניות.

סמירנוב טוען, כי לאחר ישיבת הוועד המרכזי באוקטובר 1964, בה הודח חרושצ'וב „נקטה הנהגת המפלגה במדיניות נגד הדמוקרטיזציה בה החל חרושצ'וב במבנה המפלגה ובשירות הציבורי בכלל".

על אף ששמו של חרושצ'וב לא הוזכר באורח ישיר במאמר, ידוע כי היסטוריונים סובייטיים בוחנים מחדש את תפקידו לקראת פירסום היסטוריה חדשה של המפלגה הקומוניסטית. ספר זה ייצא בעריכתו של סמירנוב, אחד היועצים של גורבאצ'וב.

גירוש קונאייב

דין־מוחמד קונאייב, מי שהיה בעבר עוזר קרוב של מנהיג בריה"מ ליאוניד ברז'נייב, צפוי לגינוי רשמי ע"י המפלגה הקומוניסטית ולגירוש משורותיה — מסרה בשבת סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס".

כזכור, הודח קונאייב מעמדת מנהיג המפלגה ברפובליקה של קזחסטאן בחודש דצמבר. עתה מוסרת „טאס", כי פקידים בכירים בקזחסטאן האשימו את קונאייב ב„הפרות בוטות של עקרונות חיי המפלגה, ובהנהגת פולחן אישיות".

(ער וע"צ)

על המפה — ירון אמיתי

בחירות בפינלנד — התחזיות צופות ירידות לתומכי מוסקבה

היום ומחר בוחרים תושבי פינלנד את נציגיהם לאדוסקונטה, הפרלמנט בן 200 המושבים. מאז 1966 שולטת בפינלנד ממשלת קואליציה רחבה של מפלגות השמאל והמרכז. השינוי היחיד היה ב־1982, כאשר המפלגה הקומוניסטית פרשה מהממשלה, ובמקומה נכנסה „מפלגת הכפר" הימנית הקטנה.

למפלגה הסוציאל דמוקרטית של ראש הממשלה קאלווי סורסה 57 מושבים בבית; לשר החוץ ממפלגת המרכז — 37. את האופוזיציה מובילה המפלגה השמרנית עם 44 מושבים. אם יתחזקו השמרנים, הם מקווים להשתתף לראשונה בממשלה — אך לכך אין הסוציאל־דמוקרטים מוכנים. אם יתחזק המרכז, ייתכן ששר החוץ מטעמו, פאאבה ואיירינן, יהיה ראש הממשלה הבא.

התחזיות צופות ירידה כללית לשמאל. המפלגה הקומוניסטית, שהשפיעה במשך שנים רבות על מדיניותה הידידותית של פינלנד, כלפי ברית המועצות, השכנה המאיימת, התפלגה בשנה שעברה לאחר שנים של מאבקים פנימיים. הפלג המתון בעל הגוון הלאומי צפוי לקבל כ־20 מושבים. הפלג הפרוסובייטי — לא יותר מ־4. מהירידה בכוחם של הקומוניסטים ייהנו קרוב לוודאי „הירוקים" המקומיים, אשר להם כרגע שני מושבים בלבד בבית.

את הציבור מסקרנת מידת הצלחתה של „הליגה הנוצרית" הקטנה (שישה מושבים): אנשיה קוראים להגברת „החינוך המוסרי" ולחלוקה חופשית של קונדומים לנוער, על רקע העליה במקרי האיידס.

הבחירות מעניינות גם משום שבשנה הבאה ייערכו בפינלנד בחירות לנשיאות. הנשיא הנוכחי, הסוציאל־דמוקרט מאונו קויביצו, צפוי לזכות בהן שוב, אך מועמד שיצליח עכשיו בבחירות לפרלמנט ישפר את סיכוייו להיבחר לנשיא ב־1994.

עליה ברדיואקטיביות בגרמניה בעקבות ניסויים גרעיניים בבריה"מ

בון. — שלטונות מערב־גרמניה מסרו, כי מדדו בשבת עליה מסויימת ברדיו אקטיביות באטמוספירה, בציינם כי הדבר נגרם ככל הנראה מניסויים גרעיניים שבוצעו בבריה"מ.

המשרד לאיכות הסביבה בבון מסר, כי העליה המתונה בתכולת יודין רדיואקטיבי נרשמה בתחנות מדידה במערב ברלין ובבראונשוייג, ובמידה פחותה — גם בדרום־מערב גרמניה.

דובר מטעם המיניסטריון ציין, כי העליה היא מתונה, ואינה טומנת בחובה סכנות.

משרד החוץ האמריקני מסר ביום ד', כי פיצוץ גרעיני שנערך בבריה"מ ב־26 בפברואר, גרם לשיחרור נשורת רדיואקטיבית לאטמוספירה, מעבר לגבולות בריה"מ, דבר המהווה הפרה של הסכם משנת 1963. מוסקווה הכחישה שהפרה את ההסכם.

כזכור, ציין אותו פיצוץ, שנערך בסוף פברואר, את קיצה של הקפאת הניסויים הגרעיניים שהטילה בריה"מ על עצמה במשך 19 חודש, לאחר שארה"ב, מצידה, דחתה את ההצעה להצטרף להפסקת ניסויים זו.

(ע"ד)

צבן תובע דיון דחוף במצב בתי־הדין לעבודה בחיפה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) תובע לקיים דיון דחוף בכנסת במצב המוטען השורר בבתי־הדין לעבודה, כפי שנחשף בכתבה ששודרה בליל שבת בטלוויזיה.

ח"כ צבן אומר, כי אנו עדים לא רק לעינוי דין בלתי נסבל, אלא גם למעשי שוד וגזל, פשוטו כמשמעו, המתבצעים כלפי קשישים, נכים ואלמנות לאור היום ובחסות החוק על־ידי מוסדות המדינה.

צבן אומר, כי לפי המצב החוקי, נכה שיוכה היום בבית־דין לעבודה יוכיח כי היה זכאי לקבל קצבת נכות מהביטוח הלאומי לפני 5 שנים, יקבל בפועל רק 2.5 אחוזים מהכסף שחייבים לו. האחריות לגזל זה אינה מוטלת על הביטוח הלאומי, אלא על הממשלה והכנסת שחוקקו חוק המצמיד את חובות המדינה לאזרח רק לתקופה של שנתיים.

ח"כ צבן יגיש השבוע הצעת חוק לתיקון עוול בלתי נסבל זה.

מסוק תקיפה סובייטי נשלח מפקיסטאן לארה"ב

סוכנות הביון האמריקנית, הסי.איי.אי. הצליחה לחשוף מסוק תקיפה סובייטי שקיבל את הכינוי „טנק מעופף" והאמריקנים למדו כיצד ניתן להפיל את המסוק על ידי הפעלת טילי סטינגר הנורים מן הכתף — מסרה רשת הטלוויזיה האמריקנית אן.בי.סי. ביום שישי.

בידיעה נאמר כי פאקיסטאן העבירה לסי.איי.אי. לפחות אחד מתוך שני המסוקים הסובייטים מדגם מי־24 שהועברו לפאקיסטאן ביוני 1985 על ידי עריקים מצבא אפגניסטאן הנתון למרות סובייטית.

(רויטר עתים וע"צ)

איש ואשתו בין שרידי ביתם בקוסיקה, עיירה למרגלות האנדים בפרו, שנחרבה במפולת הרים והותירה אלפי אנשים בלא קורת־גג (צילום אי.פי.)

7 נהרגו בהתרסקות מטוס תידלוק אמריקני

ספוקיין. — שבעה בני אדם מצאו את מותם ביום ו', כאשר מטוס תידלוק של חיל האוויר האמריקני התרסק בבסיס חיל האוויר פיירצ'ילד.

ההרוגים הם שישה אנשי הצוות של מטוס התידלוק, ואיש צוות קרקע ששהה באזור מאחורי סככת המטוסים, שעליה התרסק המטוס.

(ע"ד)

6 נהרגו בתאונות בשבוע שעבר

6 בני־אדם ניספו ו־60 נפצעו קשה ב־4 תאונות דרכים חמורות שאירעו בשבוע שעבר בכבישי הארץ.

מרבית הניספים היו הולכי רגל, 4 מהם קטינים.

בין הפצועים קשה 43 הולכי רגל, מהם 21 קטינים.

(עתים)

טיולית ישראלית הוצתה בעזה

טיולית ישראלית הוצתה ביום ו' לפנות בוקר בעזה ונשרפה כליל, אך לא היו נפגעים. הרקע להצתה טרם הובהר.

ביום ו' סמוך לשעה 0500 לפנות בוקר הוזעקו שוטרים וכבאים לאזור מחנות הפליטים ליד עזה, שם נמצאה טיולית בוערת. הכבאים לא הצליחו לכבות את האש בטרם נשרפה הטיולית כליל.

חקירה ראשונית העלתה שהטיולית שייכת לאזרח ישראלי, תושב אחד מכפרי המשולש, וכי נהג הטיולית הוא תושב עזה.

משטרת נפת עזה פתחה בחקירת נסיבות ההצתה ועד למסירת הידיעה טרם הוברר אם הרקע להצתה היה פלילי או חבלני.

(עתים)

המבורגר בשמנת כשר למהדרין

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

„רומן" שנרקם בין מפעל המזון של קיבוץ לוחמי הגיטאות „טבעול" לבין הציבור החרדי היה לסיפור הצלחה. במטבחים דתיים שמחות עקרות הבית להגיש המבורגר ושניצל מתוצרת המפעל עם כוס חלב ושמנת.

מוצרי „טבעול" עשויים מסויה ודגנים ועם זאת שומרים על טעם המזכיר את טעם הבשר. בחיקוי לבשר הצליח המוצר שנמכר בצורה מגוונת, לכבוש את השווקים בארץ ובחו"ל. היקף המכירות בישראל מגיע ל־5 מיליון דולר.

הציעו לו רבע מיליון דולר לרצוח את סמיר ג'עג'ע

ביירות.— מחבל שנטל על עצמו תפקיד לרצוח את מפקד המיליציה הנוצרית בלבנון, וחזר בו — גילה, כי הוצע לו כסף להחדיר מכונית תופת למקום בו נמצא ג'עג'ע.

המחבל פואד רחבאני, 32, מסר במסיבת־עיתונאים שארגנה המיליציה הנוצרית „הכוחות הלבנונים", כי הציעו לו רבע מיליון דולר כדי להחדיר מכונית תופת בדרך בו עובר מפקד המיליציה הנוצרית סמיר ג'עג'ע ולגרום למותו.

הוא אמר, כי הפקודה להחנות מכונית מלאה ב־80 ק"ג חומרי נפץ בדרכו של ג'עג'ע היתה צריכה להתבצע בתחילת השבוע הנוכחי. „ברגע שנודע לי החלטתי לחשוף את אלה העומדים מאחוריה", אמר.

רחבאני, מהנדס במקצועו, האשים את סוריה ואת המפקד הקודם של המיליציה הנוצרית אלי חובייקה, שעבר אל הסורים, ואת נכדו של נשיא לבנון לשעבר סולימאן פראנג'ייה, בקשירת הקשר. ג'עג'ע, 35, סטודנט רפואה לשעבר, הוא מן המתנגדים הקיצונים ביותר של ההשפעה הסורית בלבנון. הוא היה למפקד „הכוחות הלבנוניים" בינואר 1986 בעקבות הדחתו של חובייקה שבועיים, לאחר שזה חתם על הסכם בין המיליציות היריבות בלבנון בתיווך סורי.

(רויטר־עתים וע"צ)

25 חברות ישראליות ביריד הבינ"ל בקהיר

קהיר.— נשיא מצרים, חוסני מובראק, חנך בשבת את היריד הבינלאומי העשרים של קהיר, על רקע אמצעי בטחון חמורים שננקטו בכל רחבי היריד.

ביריד נטלו חלק 31 מדינות, וישראל בכלל. סודן היא המדינה הערבית היחידה המשתתפת ביריד. ישראל מיוצגת ע"י 25 חברות.

שגריר ישראל בקהיר, משה ששון, ערך בשבת ביקור בביתן הישראלי. בכניסה לשטח היריד ניהל שיחה קצרה עם הגנרל זאכי באדר, שר הפנים, ויוסוף ואלי, סגן ראש ממשלת מצרים ושר החקלאות.

ההתנקשות באחת ממכוניותיה של השגרירות הישראלית, במבואות היריד, עלתה כזכור אשתקד בחייו של ישראלי. ישראלי אחר נפצע קשה בהתנקשות.

בסך הכל משתתפות ביריד 630 חברות זרות.

„שירותי המודיעין של בריטניה דולפים כמו כברה"

לונדון.— ממשלת בריטניה ניצבת בפני בעייה מביכה — בגלל כשלונה בתביעה שהגישה בבית־משפט אוסטרלי, להפסקת פירסומו של ספר אותו חיבר מי שהיה איש השירות החשאי הבריטי.

דוברי האופוזיציה האשימו את הממשלה במחדל, לאחר שבית משפט אוסטרלי דחה את הטענה כי פירסומו של ספר הזכרונות של פיטר רייט בשם „תופס המרגלים", עלול לפגוע בבטחון הלאומי של בריטניה.

ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר הגיבה על החלטת בית המשפט האוסטרלי באמרה כי הממשלה תערער על פסק־הדין „לא מדובר כאן על בוץ בענייני בטחון, כפי שכמה אנשים תארו זאת. כאן חייבים להגן על עיקרון שהוא מן היסודיים ביותר לגבי שירות הבטחון שלנו" אמרה.

השופט בפניו נדונה תביעת ממשלת בריטניה, פיליפ פאואל, אמר בגזר הדין אותו קרא בבית משפט בסידני, כי „שירותי המודיעין של בריטניה דולפים כמו כברה".

(רויטר, עתים)

קונצרט הזדהות עם אסיר ציון מגריק

מאת י. גלילי כתב „על המשמר"

„שלטונות המחנה במחוז אומסק הכניסו את אסיר ציון אלכסיי מגריק לתא שבו כלואים פושעים פליליים, המתנכלים לו" — סיפרה חנה מגריק, אחותו של אסיר ציון, לבאי קונצרט הזדהות עם אלכסיי מגריק שהוא מוסיקאי.

קונצרט ההזדהות נערך ביום ו' בערב באוניברסיטת בר־אילן, ביוזמת המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ והנהלת האוניברסיטה, בהשתתפות האמנים מיכאל הרן, צ'לן הפילהרמונית הישראלית והפסנתרן יונתן זק.

בדברים שנשא לפני הקונצרט אמר שמואל בן־צבי, מנהל ההסברה של המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, כי בימים אלה נערכים קונצרטים דומים להזדהות עם אסיר ציון אלכסיי מגריק בארה"ב, קנדה, צרפת, אנגליה ואיטליה.

על הפנים

ד' באדר

שירבטו בעמוד: לוי מורב, אודי נחשון, סבר פלוצקר, רוביק רוזנטל, צביה בן־שלום, יוסף שמי וישראל שמיר. הוצמנות מהארכיון של ווה. איורים על הפרץ. עורכים: עמית אנטר ושמשון עפר.

מדינה בתחפושת

פורים, מסכות, תחפושות — זה טוב לחברות נורמאליות, בהן כל שנה ממלא בן־אדם את תפקידו הרגיל — עובד בבנק או רועה כבשים וזונות — ויום אחד בשנה עושה משהו שונה לגמרי. אבל אצלנו הגבול בין מציאות לבין דמיון מטושטש כמו הקו הירוק. לכן, אולי כדאי לעשות היפך — שבפורים יתלבשו ויתנהגו אנשים כפי שהם היו אמורים להיות במשך כל השנה.

וכה, היועץ המשפטי לממשלה יתחפש לאיש השומר על כבוד החוק, שאינו ירא מפני רמים וחזקים, אינו משמש חותמת־גומי לממשלה.

ראש הממשלה יתחפש לראש הממשלה וינסה לקדם את עניין השלום במקום לעסוק בתפקיד אופוזיציוני מובהק — טירפור רעיונות של אחרים. והוא גם יידע מה קורה.

השמאל הישראלי יתחפש למורה, מפגין, מוכן להפר חוקים למען האידיאל ויסיר ליום זה את המסכה העייפה של היועץ המשפטי לממשלה בהתנדבות, אותה הוא עונד ביתר ימי השנה.

הליכוד יופיע כמפלגה שמרנית, השונאת לבזבז כספי ציבור ודוגלת במדיניות ליבראלית.

המערך יופיע כמפלגת הלייבור, הנתמכת על־ידי הפועלים ודואגת להם, ולא לחברות הפיננסיות והתעשייתיות שלה.

רופאים, אחיות ועובדי המשק יטפלו בחולים בבתי־החולים כמלאכים רחמניים. ג'ונתן פולארד יתחפש למרגל הכי מסוכן שידעה ארצות־הברית במאה הזאת, ומפעיליו לפחות יאספו כסף למימון הוצאותיו המשפטיות.

לוזענונו אין מה להתחפש — הלא הוא תמיד כלוא במסכת הברזל, כאסיר צרפתי אגדי מספרי דיומה.

וכל מדינת ישראל תתחפש למדינה נורמאלית, שומרת על החוק, ומגדלת את תפוזיה בשלווה.

סולל־עובדים

הוועדה המנהלת בקושי את חברת העובדים החליטה אתמול להחליט על איחור סולל־בונה ושיכון־עובדים תחת חברת גג אחת. בינתיים מדובר רק בבניית הגג.

ההחלטה על האיחוד נפלה לאור החלטות קודמות להחליט בעתיד על האיחוד. „שנים אנו מחליטים שנחליט על האיחוד, והגיע הזמן להחליט כבר", אמר מזכ"ל חברת העובדים, רני, מקיבוץ אחד בצפון.

בוויכוח שהתפתח במינהלת חברת העובדים לפני קבלת ההחלטה בין רפי אדרי (יו"ר שיכון עובדים) למוטה גור (יו"ר סולל בונה) אמר אדרי, כי הליכוד רוצה ללכת לבחירות. „שלא יפחידו אותנו עם בחירות", אמר מוטה גור ונזכר שהוא מועמד לראשות הממשלה.

בסיכום הדיון הוחלט שהליכוד לא מפחיד ושאולי יהיה איחוד. לשאלת כתבנו, איפה יהיה איחוד, השיבה דוברת חברת העובדים: „יש לך את הטלפון של רוווליו ברידה, לא?"

אודי חמודי

עשה זאת בעצמך או: סקס בטוח

מאת כתבנו החולה

אם אתה איש צעיר ועומד לפני השאלה עם מי ללכת למיטה, התשובה היא: עם אף אחד. אין לדעת אם הפרטנר בפוטנציה לא התפרפר עם זונה, עם עליז, או עם בי־סקסואל, כל מי שבא במגע מיני הומוסקסואלי ואף הטרוסקסואלי — חשוד. אפשר להשתחרר מהחשד רק אם הפרטנר יתגזר חמש שנים מיחסי מין ואחרי הבדיקה יוכח שהוא נקי. אחרי זה אפשר „להתפרע".

אך אם נהיה הגיוניים, הדרך הבטוחה ביותר, הסקס הבטוח ביותר הוא — אוננות.

אם לא רוצים סקס וכן רוצים ילד אפשר להעביר לאשה את הזרע ע"י מעבדה. ליתר ביטחון, יאספו את הזרע, יוסיפו חומר משמר, יבדקו אם אין נגיפי איידס, ואם הכל בסדר אפשר להמשיך. לא לפני שהאשה עברה גם היא בדיקות אישיות, כמובן. בשביל מה להביא ילד לעולם מחורבן כוהז

נשי הבנקאים: „הגענו לפת לחם" (כפרי עם חמאה הולנדית)

מאת כתבנו הקלקלי

בנק לאומי גנז תוכנית להעניק שכר והטבות נלוות לנשיהם של 23 מבכירי הבנק, כדי שמועצת המנהלים תוכל לבקש מהן להחזיר את השכר ולוותר על תנאי פרישתן.

רובר פל"ל, גדעון מותק־של־ילד (ויסקינד), אמר אתמול ל„על המשמר", כי לא ייתכן שחודש ימים לאחר הקיצוץ האחרון, לא יקצצו בבנק לאומי, ולכן הוחלט להעניק לנשות הבכירים 15 אלף דולר לחודש והטבות — תוספת איפור, בידור וקיטור („בעלי כל הזמן מוותר, כבר הגענו לפת לחם כפרי עם חמאה הולנדית").

על־פי התוכנית, היתה אמורה רעייתו של רואה החשבון, שמחה שנקר, לפתוח במסע־צלב נגד תנאי השכר של נשות הבנק. אולם אמש טורפדה התוכנית במפתיע, לאחר שהתקבלה שיחת טלפונית מניו־יורק, על חשבון ..., אשת ..., שאיימה כי אם תמומש התוכנית היא לא תחזיר את הכסף. יו"ר מל"ל ..., כינס את היועצים המשפטיים של הבנק, ואלה קבעו: אם ... שהיא לא תחזיר, היא לא תחזיר ... תיקון לחוק החזר גזילות, ... סעיף ארנסט יפת, תשמ"ז.

שיר שגרירי

חשר לבירבור בכללי, ... הסיר את מועמדותו לשגריר ... בארה"ב. לאחר שנודע ... בוושינגטון אין מספיק ... לכתיבת שירים.

המועמד בעל הסיכויים ... ביותר עתה להתמנות ... בוושינגטון הוא ח"כ רפאל ... שהודיע כי יוכל לכתוב ... בכל מקום ובכל מזג־אוויר ...

רפול עובד בימים אלה ... שיגיש לנשיא רייגן עם ... האמנה שלו. ול„על המשמר" ... אתמול כמה שורות מתוכו:

על גבעת תקפוטול ישבתי
ועל גאולה כהן חשבתי.
פתאום בא לי לצחוק,
שפתאום בא לה לבכות.
בסוף לא ידעתי מה לעשות.
אז סתם תקעתי נאד.

מאמר אחורי

הגיעה העת שנבהיר את עמדתנו האמיתית לגופנו: כן, אנחנו בעד טיוח. אנחנו בעד חיפוי וחיקוי, כלומר בעד חילזון. אנחנו בעד חצאי אמיתות, ואם אפשר, רבעים, מבושלים או על האש. אנחנו בעד בילבול גובר וטישטוש יוצר. יש לנו נטיה להזדהות עם כל חסרי־עיקביות, חסרי־חוליות וחסרי־חוט־שידרה.

לא בנקל בישלנו את השקפתנו הבלתי־מתפשרת הזו. אבל עכשיו לא נזוז ממנה: (לפעמים כן נזוז ממנה): אנחנו בעד פשרות רקובות מאוד. בעד תפיסות רכות. בעד הכן והלא ביחד. משוכנעים אנו, שאין דרך טובה יותר מן העקלקלה ביותר. שאין חיבור חזק יותר מן הרופף ביותר. שאין התחייבות אמיצה יותר מן הבלתי־מחייבת. שהשגיאה היא ככל הנראה הדבר היפה ביותר שהמציא המוח האנושי, חוץ מן הטעות החוזרת לעולם.

לכן לא נזוז ולא נקפוץ מן הסלע האיתן: חחשש, אנו קוראים בקול, תחי מוגות הלב, הידד חפחד. לבל נרשה לעצמנו לקרוע מפניו של מישהו את מסכתו המזויפת והדבוקה; המסכה המזויפת היא עיקר העניין. את הדילמה ההאמלטית אנו פתרנו באופן לגמרי חד־משמעי, כלומר אנחנו רוצים קצת להיות וקצת לא להיות, קצת לישון וקצת להרביץ, קצת נקום וקצת לצפצף. אנחנו בהחלט לא־החלטי בעד דו, תלת וארבע פרצפויות; מרבה פרצופים מרבה עמדות מרבה תבונה. העיקרון הנחוש שלנו הוא להיעדר מכל אסיפת של בעלי העקרונות.

קוראינו לא יאשימו אותנו בהולכת שולל, כי אנחנו מצהירים כלי בושה, שאכן בעד הולכת שולל הננו. ושיד תרחץ יד חברית. שפרוטקציונר יעזור לפרוטקציונר. שיגור זאב עם זאב, או עם כבש, או עם חזיר או עם זאבת. זה עניינו של הזאב, אנחנו לא נכפה עליו מגורים. לא נכפה דבר על דבר על איש. אנחנו מרחיקים לכת בסחור־סחור, כמו שמרחיקים עדות. אנו מעניקים את תמיכתנו למי שמבקשים להסוות, להסתיר, להחביא, ללחוש, ללכת תמיד מאחורי חגב של מישהו אחר. אני בעד נפש חצויה: לא לחתמיד, כן, את זאת אנו אומרים בהתמדה, העיקר זה לא להתמיד.

ברורה וחדה היא איפוא עמדתנו בנושא שעל הפרק: לנער אותו כך, שיהיה מטושטש ואפור לגמרי, שיהיו מבוך ומבוכה, שאפשר יהיה לומר עליו משהו בלתי־מחייב, וגם לשתוק עליו, משהו בלתי־חשוב. אנחנו בעד מיזעור האינפורמציה בעולם, בעד מינימאליזציה של ערכים; ככל שהערך הנמוך וכפוף יותר, כך הוא יותר מוצא חן בעינינו. אנחנו תומכים בשתי ידיים בחיכוך ידיים וכיפוף ידיים, למי שצריך, וגם למי שלא צריך.

אנחנו נגד מוצא כלשהו, מן העניין. נגד יעוד ושביל שמוביל למוצא. כי אנחנו לא חושבים שצריך אי־פעם לצאת מזה. להיפך, ואנחנו גם בעד להיפך, דעתנו שלא צריך לסגור, לא למתוח קו. כן למתוח כיסוי. אבל רק שלא יהיה רחב מדי, הרגליים, וזה העיקר קוראים יקרים, זו בשורתנו האידאית, הרגליים שיישארו תמיד בחוץ, אם אפשר בקור ובגשם, ואם אי־אפשר, אז נסתפק בחצי שמיכה, שליש סדר, רבע עוף ושמיניות חגמר.

20 אחוז קוראים „על הפנים" בעת עשיית צרכיהם

מאת שלוהיות נ"ל

עלון קימוץ ביונ־הכיסא מגלה בתחקיר מיוחד, שחלקן ניכר מקוראי „על הפנים" קוראים את העיתון בזמן עשיית צרכיהם.

כמו כן בולטת העובדה, שאחוז ניכר קורא בו ונזון כדי ביצוע מעשים מגונים בילדיו. אחד החברים הסביר: „כשאני מכה את הילדה שלי אני חושב על „על הפניט". וזה עוזר לי להתרכז". חבר אחר הודיע שאינו קורא את „על הפנים". טוציולוגים טוענים שעובדה זו מעידה על תופעה מדאיגה אך אופיינית, של גידול באחוז האנאלפביתים בתנועה הקיבוצית.

גבינה לבנה

מאת עמוס קרנן

„על הפנים" היא תקווה גדולה.

„על הפנים" היא גם החמצה גדולה.

ככל שהתקווה גדולה יותר, כן גדולה יותר ההחמצה.

סביב כל מקווה עומדים עשרה מחמיצים ומחכים שיפול.

סביב כל מחמיץ פזורים עשרה מקווים שנפלו.

לאט לאט הופכים כל המקווים למחמיצים, וכך נולדת ההחמצה הגדולה מכולן.

גבינה.

גבינה לבנה.

סדרין רטוב

מאת דן ערליסט

יום ראשון מגיע.

והאנשים בשיכוני הוותיקים המרושאים אוחזים רוטט־ידיים, הלומי אתמול, ב„על הפנים" וקוראים בו בשקיקה, כאיש אחד.

קח מהם את „על הפנים" ולקחת עוד קורטוב של טעם חיים. מה בעצם נשאר להם לאבק אדם זה, שרסיסי חלומותיו התנפצו יחד עם שפמו העב של האב הטוב מן המורה על הכותל של פשרות קטנות, בנות יומן. הם קוראים ואתה רואה נטף זיעה יורד מן המצח המקריח, וזורם פלגים־פלגים אל חריץ התחת. בוב גוצ'ונה אומר על הטיפוסים האלה, מתי, לעזאזל, עמר להם בפעם־האחרונה.

עזות מצח וגבהות לב

מאת טומי כפית

אתה לוקח את „על הפנים" ואתה תוהה בפעם המי יודע כמה על עזות המצח, על החוצפה התהומית של מי שסבורים שהצדק המוחלט הוא נחלתם הבלעדית, שמדברים גבוהה גבוהה, ומי הם בעצם. עסקנים קטנים ועלובים הסוחטים את המדינה. אנשים שצדקו תמיד וטעו תמיד. אנשים שבנו את המחר והפסידו את המכנסיים בבורסה.

אנשים שאחרון האחמדים חשוב להם מראשון היהודים, למרות שהם יושבים על אדמות אביו של אותו אחמד עצמו.

הצביעות נשפכת מהם. כשהם מביטים בראי הם מסמיקים מבושה. תקנו אותי אם אני טועה. „על הפנים" אינו אלא משל, והנמשל הוא חורבנה של תנועה שהחלה מטעות נוראה וסופה שגיאה שאין לה כפרה.

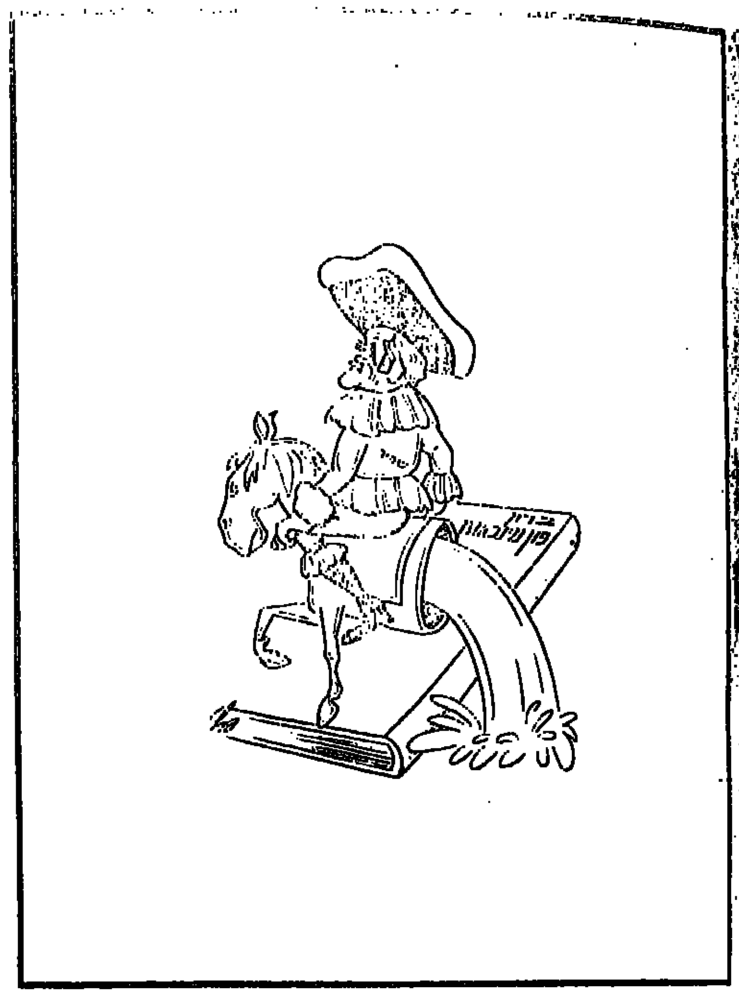

„כוכב אדום" מדבר

מחלקת דיזאינפורמציה (הטעיה) של הק.ג.ב. מפיצה נגדם שמועות זדוניות ובזבים די זהים. לרוב מפיצים שמועה ... רמאים, רודפי בצע, מושחתים, ... פושעים פליליים, וכן שהם — ... הק.ג.ב. (מ. וזסלנסקי, „המעמד הסולטי, לונדון 1985).

דיווח מס' 57/13 של סוכן הק.ג.ב., שם־צופן „הכוכב האדום". מיקום: תל־אביב, לממונה אלי"מ ח', המדור הרביעי, ק.ג.ב., לוביינקה, מוסקבה.

איוון פטרוביץ' היקר,

אני מלי פליאה והתפעלות מהישגיהם של היהודים. בצדק אמרת בתידרוך ששירותי הבטחון שלהם הם מהמעולים בעולם. ממש מול עיניי נפרסה לאחרונה מערכת הצלחות מרהיבות שלהם, שאף אנו לא היינו מתביישים בהישגים כאלה. אני מתכוון לפרשת הבוגר ו', אשר מסר סודות צבא ומדינה למערב. אמנם שירותי הבטחון הישראלים לא הצליחו למנוע אותו לבצע את זממו, ויש אומרים כי היו מעוניינים בפירסום לשם הפחדת ארצות ערב. אך לאחר הפירסום פעלו הש"ב כדרך יעילה ונהדרה.

הם חטפו את הבוגר והביאו אותו לארץ, שזה הישג אדיר כשלעצמו. חטיפות מוצלחות — להבדיל מחיסולים — הן דבר נדיר ויפה. ואנחנו עשינו זאת כמה פעמים (נזכיר את חטיפת פטרובה, אשת הבוגר, מאוסטרליה). ... וכן ניסו מולם שירותי הבטחון של קוריאה, לוב ובולגריה, אך פישלו לרוב. אך האתגר האמיתי של הש"ב ניצב לפניהם רק לאחר החטיפה. כפי שלימדת אותנו, מדינות דמוקראטיות אינן חוטפות בוגדים מחשש לתגובה של האופוזיציה, ושל דעת הקהל. בישראל קיימת אופוזיציה דינאמית וקולנית, ולא פשוט להשתיקה. אולם הם הצליחו בזאת על־ידי תרגולת קלאסית בביצוע מעולה.

הם הפיצו שמועות — כפי שגם אנו היינו פועלים — שהאיש סוטה, חולה מין, רודף בצע ונוכל. אך הצעד הגאוני שלהם היה בהפצת שמועה שהבוגר הוא סוכנם. זה למעשה ניטרל את האופוזיציה. מאז, לא יצא איש להגנתו. אף כאשר שבת הבוגר שביתת רעב ממושכת, בחוגי השמאל רק התלוצצו, שהוא שובת מארוחת הבוקר ועד ארוחת הצהריים.

שירותי הבטחון ידעו גם לשחק את הקלף האתני. היות שהבוגר הוא בן העדה הצפון־אפריקנית, אליה מתייחסים בעלי ההשפעה כמו שאנו מתייחסים לגרוזינים וליתר האסיאתים, היה להם קל לבנות לבוגד תדמית של איש פרימיטיבי, שעשה הכל למען כסף ופירסום. „מה כבר יכול להבין מרוקאי" — זה היה השדר הסמוי של המסע הזה. עכשיו אין לו סיכוי. אפילו ימות בשביתת רעב, הם יתלוצצו, שהגזים. אולי, שהגזים באכילת כוסכוס. שגם המוות הוא תרגיל של שירותי הבטחון.

אני מציע, שבמסגרת נירמול היחסים עם ישראל, נבקש את האיש שאירגן את הפצת המידע בפרשת ו' שיעביר לנו כמה קורסים בבית־הספר של הק.ג.ב. ואז לא יהיו לנו יותר „גיבורים אסירים" כמו סאכרוב ושצ'ראנסקי. יש לנו מה ללמוד מהאומה הקטנה והאמיצה הזו.

בברכה, הכוכב האדום.

• מובא לפירסום במסגרת מדיניות הפתיחות „גלאסנוסט".

צמח 1

זהו זמן קשה לישראל, אמר מנחם בגין, מרחוב צמח מספר 1, בתגובה לידיעה על הפסדה של מכבי ת"א לריאל־מדריד.

זהו זמן קשה לישראל, אמר מנחם בגין, בתגובה לידיעה על פציעתו של אורי מלמיליאן.

זמן קשה אמר בגין, בתגובה למה שאמר לו שר בכיר של הליכוד, שבא לבקרו.

אין זמן אמר בגין, בתגובה לבקשה לבוא לוועידת חרות.

קשה, קשה אמר בגין כאשר דיפדף ב„על הפנים".

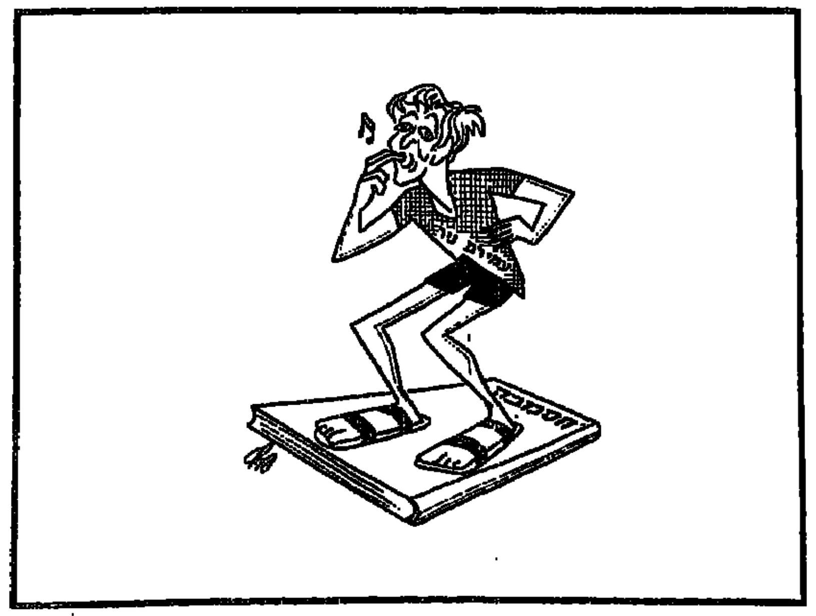

תיקון טעות

★ המאמר „ירוק הוא הדולר" מיום 29.2.87 נכתב בידי ישראל שמיר ולא כפי שפורסם בטעות — ישראל זמיר, לעומת זאת המאמר „למה שלא יוורידו", שפורסם ב־4.3.87 הוא של ישראל זמיר ולא של ישראל שמיר כפי שנכתב.

★ הידיעה „יהיו לנו הרבה עכבניות הקיץ" שפורסמה ב־7.3.87 נכתבה על־ידי יוסף גלילי ולא על־ידי חיה יוסף כפי שפורסם.

★ הכתבה שפורסמה ב„חותם" לפני שבוע „הדרך לשכם" היא מאת פנחס ענברי ולא כפי שנכתב; ואילו בדיווח מהכנסת (6.3.87) הוזכר בטעות שמו של ענברי כיו"ר ועדת הספורט, במקום ח"כ פנחס גולדשטיין.

★ הספר „אסופית מגבול הצפון" שנסקר במדור ספרי ילדים במוסף לספרות נכתב בידי שמואל בן־שלום ולא על־ידי צביה בן־שלום (חיתה רצון).

★ בהזדמנות זאת אנו מתנצלים בפני חברתנו דורית קידר ששמה הופיע מתחת לתמונה של גבי דורית בייניש, ממשלך היועץ המשפטי לממשלה. הידיעה האמורה לא נמסרה בידי מאיר גפן, כפי שנכתב, אלא על־ידי כתבתנו דורית גפן, אגב, בראיון ספריטואליסטי מוסר נפתלי הרץ אימבר, שהמכתבים לנפתלי מאת בן גפן אינם ממוענים אליו.

★ כן, כמעט שכחנו. קטע בן שבע שורות המתחיל „בלבריקתה הבלתי תלויה"... והמסתיים ב„אתמול עם כוחות"... שהופיע ב„דף הירוק" עמוד 7, טור 3, שורה 24 מלמעלה, צריך היה להתפרסם ב„על המשמר" של שבת עמוד 12 טור 4, שורה 15 מלמטה.

... ועם הקוראים הסליחה.

המתנצלים

חרמון ישראלי נגד ג'ונתן פולארד

מה הוא מחייך?

החרמון הישראלי עומד להגיש תביעה משפטית נגד ג'ונתן פולארד, בעקבות הפירסום בשבועון „טיים" כאילו הוא היה העיניים של המדינה".

כזכור, הסבירו ללוחמי גולני שכבשו את החרמון בחזרה מידי הסורים, שחייבים לכבוש את החרמון מכיוון שהוא „העיניים של המדינה". לכן לא יכול כל ריכפין לקפוץ ולאמץ לעצמו את הביטוי הזה. יתכן שפולארד היה תיבת פנדורה, או האוזניים או אפילו הביצים של המדינה, נוכח מה שקורה לנו היום עם האמריקנים, אבל בשום פנים, נאמר בכתב התביעה, לא ייתכן שכל פרץ או פולארד יודיע שהוא הוא העיניים.

החרמון תובע מג'ונתן פולארד לחזור בו מיד מקביעתו השגויה והחצופה, לשלם פיצויים בסך של מיליון דולר ולקבוע בהודעה ל„טיים" שהוא בעצם היה הקסוקר של המדינה ואילו העיניים של המדינה הם, עדיין, החרמון.

האופטומטריסט

אופטימיות

לא לכל ראש עיר יש ימים כאלה וגם לאלי הללי, ראש עיריית דימונה. איש אופטימי הן בטאקטיקה והן באופיו — לא באה פייה טובה בכל יום.

בשבוע שעבר היא באה. סר טרוור צ'ין, נשיא הקהילה היהודית באנגליה, הזמין את הללי לארוחת בוקר ב„קינג דייוויד" בירושלים. שם, מעל הסלטים של המלון, הוא בישר להללי שהקהילה היהודית באנגליה החליטה להקצות חמישה מיליון דולר לעיר.

הסכום יועמד לרשות דימונה במשך שלוש שנים, בצמוד לתוכניות שהוגשו על־ידי העירייה. בימים הקרובים כבר תועבר מפריעה בסכום של חצי מיליון דולר. הקהילה היהודית באנגליה, אגב, מאמצת את דימונה. אימוץ שהתגלה כרווחי מאוד.

ועוד בדימונה: לא מכבר הסתיים שם מבצע של שתילת 8000 שיחי ורדים בעיר. המבצע נושא את השם „דימונה — פרח במדבר".

מי שהגה את רעיון המבצע, וגם את הסיסמא המלווה אותו, הוא (שוב הקשר הבריטי — דימונאי) איש התדמית של עיריית גלזגו, מראשי הקהילה היהודית באנגליה.

שמתם לב לאופטימיות כובשת־הלב שמשדרת דימונה לאחרונה?

קרובים לתל־אביב

קו תנועה תל־אביב־מצפה־רמון החל לפעול בשבוע שעבר. בקו יהיו שתי נסיעות הלוך ושוב ביום. כרטיס בקיוון אחד יעלה שמונים ש"ח. תושבי מצפה רמון ישלמו מחצית המחיר.

ראש המועצה המקומית, שמואל כהן, אומר: „תעשיינים ומעלי מפעלים — יהיה להם קל להגיע למצפה־רמון, לבקר במפעלים ולפקח עליהם. תושבים שעובדים מחוץ ליישוב או רוצים לצאת לקניות — יהיה להם קל לצאת. זה יקרב את היישוב למרכז הארץ. זמן הנסיעה הוא ארבעים דקות, ונהיה קרובים מאוד לתל־אביב".

עגבניות בדליים

קטיף ראשון של עגבניות שגודלו בתוך דליים — הוכתר בהצלחה במושב עמי־עוז שבנגב. זה היה גידול נסיוני, שנעשה בשיטתו של החקלאי אלי אהרון.

הניסוי בגידול עגבניות במכלים נועד לבחון דרך להתמודדות עם בעיות אופייניות של הענף, שהלכו והחמירו בשנים האחרונות.

בראש הבעיות — משבר המים, ומתקפה חמורה של וירוס צהבון האמיר, שכבר כילתה מחצית היבולים.

לשיטה יש יתרון של חיסכון במים, בדישון ובאמצעי הדברה. בשנה הקרובה יורחב שטח הניסוי.

חמוץ מתוק

כשהיתה יהודית רביץ באר־שבעית — שרה בצמוד עם סימה עמיאלי. באר־שבעית גם היא. היום, סימה עמיאלי עושה קולות לזמרים אחרים, ושירים שניסתה להכניס למצעדים — הושמעו פעם־פעמיים ויצאו כלעומת שבאו. לעמיאלי, אומרים בבאר־שבע, דווקא יש קול נהדר. אבל איפה סימה ואיפה יהודית. ההבדל בין השתיים הוא ההבדל שבין הקיום היומיומי המקומי לבין ההצלחה במלוא התגשמותה.

בבאר־שבע נוהגים פמיליאריות. כוזמרים שעשו את זה. כולם אוהבים לספר שלמדו עם מאיר (בנאי) בבית־הספר, שנשפטו אצל אביו השופט המחוזי, או לפחות שלמדו בבית־הספר שמנהלת אמו. יש אשה שסיפרה לי שלוש פעמים, שפעם היתה בחוג עם אמא של יהודית. כל מי שעבר את צומת קסטינה לצמיתות ושיחק אותה בגדול — הופך כאן למושא חיקוי והערצה.

עכשיו יש איש אחד, בן 32, שיש סימנים מעודדי־סיכוי שייכנס גם הוא לגאלריה הזו. האיש הוא יעקב נווה, מנהל מחוז הדרום של התיאטרון לילדים ונוער של ארנה פורת. נווה, דמות באר־שבעית סימפאטית ומוכרת, הוציא לפני כמה חודשים תקליט שירים ראשון, עם השיר „תירזה יפה". מילים של ביאליק, לחן של מיקי גבריאלוב. השיר הושמע לא מעט, אבל לא הפך לשלאגר.

עכשיו הוציא נווה תקליט שירים נוסף, עם השיר „לחם, עבודה ושעשועים". מילים של אהוד מנור, לחן — מיקי גבריאלוב. השיר הזה מושמע בתכיפות גבוהה מאוד בכל הרשתות. שיר חמוץ־מתוק שנוגע בבטן, עם קצב ברזילאי ומילים ישראליות מאוד. מי שמכיר את ההווייה הבאר־שבעית יודע, שבבאר־שבע מחזיקים לנווה אצבעות.

עם הכישרון שכבר יש לו ועם תוספת קטנה של מזל — אולי יהפוך למודל־החיקוי החדש.

יעקב נווה — סימנים מעודדי סיכוי

„זקיפות קומה" במקום תבונה

מאת יוסף נצר

אוי ואבוי לו לשובב. חור גדול במכנסיו
מן העין התגלה. את עונשו קיבל..."

כך אומר לנו ראש ממשלתנו. אביאם סלע היה מועמד אפשרי למפקד חיל־האוויר (ומאימתי קובע זאת ראש הממשלה?) ורפי איתן היה איש מבריק במודיעין — והנה הקאריירה של שניהם נקטעה.

הולכים ומתרבים האנשים שמקבלים את עונשם לפי קנה־המידה של שמיר. למשל יפת. המסכן, נאלץ להסתלק אל הגולה הדוויה בארצות הברית, כשרק ארבעה מיליון דולר לעורו.

אלא שלומר כך על פרשת פולארד, אדוני ראש הממשלה, מעיד על אטימות־לב מבהילה. האיש שהועסק על־ידי דרג זה או אחר של המודיעין הישראלי נעזב. לא ניתן לו למלט עצמו אל הקונסוליה הישראלית. ונחו אותו חשוף בשדה. הוא קיבל מאסר עולם, וכפי שמבטיחים לנו התובע האמריקני, הוא לא יראה עוד אור יום. אשתו תשב חמש שנים בכלא ואומרים, שהיא לא תחזיק מעמד ולא תצא חיה משם.

ואביאם סלע ורפי איתן „יקבלו את עונשם". וכך מתבטא ראש הממשלה שלי. והוא כמובן לא ידע, ואין כמובן מה לחקור, כמו בפרשת השב"כ, כמו בפרשת אירן, כמו בפרשת לבנון, כמו... כמו...

שניים הם הכשלונות הנוראים והאמיתיים של פרשת פולארד.

לא העובדה שאנשי מודיעין מרגלים למעננו בארצות־הברית. זו טענה מתחסדת. ארה"ב מרגלת אצלנו ולנו אין ברירה אלא לרגל אצלה. המדיניות שלה יכולה להיות שלא לרצות לגלות לנו נושאים חיוניים מסויימים, כדי להניא אותנו מפעולות מנע, כשם שהמדיניות שלנו יכולה להיות למנוע מארה"ב ידיעות שעלולות — מתוך אינטרס גלובאלי של ארה"ב — להיות מועברות לגורמים שאין אנו רוצים לגלות להם מה אנחנו יודעים.

אבל מה שקרה עם פולארד היה נורא

שניים הם הכשלונות בפרשת פולארד: חשיפתו על־ידי ההפצצה בתוניס, ואי התחשבות ביהדות ארה"ב. מבחינה זו, דומה הפרשה ל„עסק הביש" במצרים

מבחינה מודיעינית־מקצועית. המידע שהוא העביר נוצל לפעולה צבאית גלויה: ההפצצה בתוניס היה, כנראה ברור לאמריקנים שהפצצה זו יכלה להיות מתוכננת רק בעזרת המידע שהעביר פולארד. זה חשף אותו, ומוכרח היה להרגיז עד היסוד את כל דרגות הצבא האמריקני. ונוסף לכך, להפוך למגוחכת את הטענה שממשלת ישראל לא ידעה. הרי בלי אישור של רבין לא היו מפציצים בתוניס, וכי ניתן לשער שרבין היה מאשר הפצצה בלי לבדוק את מהימנות המודיעין על האובייקט העומד להיות מופצץ? ואיך בודקים מהימנות בלי לשאול על מקור המידע?

התבונה, אך מעל הכל הגינות מינימלית כלפי האיש בשדה, היתה מחייבת לא לנצל ידע בצורה החושפת את המקור. אחרי הכל, ההפצצה לא היתה פעולה שקיומה וחייה של מדינת ישראל תלויים בה. בתנאים הנתונים, היא היתה יותר מהרפתקה מפוקפקת. היא היתה פשע.

והנושא השני: יהודתו של פולארד. בנושא זה, פרשת פולארד דומה בצורה מבהילה לעסק שזכה לכינוי „העסק הביש" בהאר־הידיעה.

במצרים של נאצר היתה מחתרת ציונית. נאמנה ואמיצה. משהו דומה לנאמני ציון בברית־המועצות. ואז „מישהו" ניצל מחתרת נאמנה זו לפעולות חבלה: זריקת פצצות לספריה אמריקנית, כדי לקומם את האמריקנים נגד נאצר.

הנסיון היה כה מגוחך, שנאצר עצמו לא האמין בתחילה, שהדבר תוכנן על־ידי שרותים ישראליים מרכזיים. שאלתי על כך את... את ציר הליבור היהודי בבריטניה, ... אורבאך, שנפגש עם נאצר כדי להביא לשחרור של ד"ר מרזוק ז"ל וחבריו. פעילות ... אורבאך התפתחה למשא־ומתן על ... אפשרית נאצר־שרת. לפי דבריו, נאצר ... לקח אף לרגע את המחתרת ברצינות ... הפצצות היו מלאכה דילטאנטית, ... שאחת מהן התלקחה בכיסו של מי שהתכונן לזרוק אותה. עצם הנסיון לקומם את אמריקה נגדו באמצעים כאלה נראה לנאצר כה מגוחך שהוא לא האמין שדרג מדיני ישראלי ... יכול היה להחליט על כך. הדבר היה ... נגמר בעונש קל ובחנינה — אלא ... אנגליה את הצעד הפוליטי ... כריתת ברית בגדאד. נאצר ראה ... הפרשה בקונטקסט אחר ואת ... ראה כנציג של אימפריה עוינת, ... את מצרים על־ידי בריתות ...

התוצאות הנוראות ידועות. ... חיים נפגעי אותו מעשה ... „מישהו" (בארץ הילכה אז הבדיחה ... צעק: „לו ידעתי מי נתן את ההוראה, ... מנקר את עינו השנייה".) ... איך עלה על הדעת לעולל זאת ... במצרים?

איך עלה על הדעת לעולל את ... פולארד ליהדות ארצות־הברית? איך עלה על הדעת לעולל זאת לציונות?

אבל, כאמור, אביאם סלע ורפי איתן ... נענשו ונוסף לכך נלמד הלקח ... השב"כ: אילו השניים לא קודמו, ... מבחינת תפקיד ושכר, אולי הם היו ... על איזה „אדם שלישי" או ... אותם כמשפחה.

כל מדינה אחרת, כל מעצמה ... שבפרשיות ריגול מוציאים מהשיטה את האנשים ששמותיהם עולים לתרשות, ... אותם על הקרח. אבל לנו יש „זקיפות קומה" במקום תבונה, במקום מדיניות, במקום ... במקום הגינות, במקום הכול.

עובד עובר לסוחר

מ.ב.ע. קנתה את מב"ט: מב"ט קנתה את רסקו ורסקו חזרה וקנתה מב"ט — הסוף היה, שפיטרו מאות עובדים

מאת רפי גאון

כל מי שמאזין לעיתים לשידורי הבי.בי.סי. למהדורה לארועים בבריטניה, וודאי שם אל ליבו כי כל ידיעה הנוגעת להקמתו או הרחבתו של מפעל חדש או סגירתו של מפעל קיים, מתמקדת במספר מקומות העבודה, המתבסס או הנגרע בעקבות הארוע. גם אצלנו יש השמעה מיוחדת בתחום „המקרי", כאשר חברה מצליחה, או להבדיל, חריפה מתגלה ברבים — בהתנהגות מניותיה בבורסה.

אתא היה סיפור אופייני, כמעט תמרור אזהרה למניפולציה של מפעל, שעובדיו שימשו כלי משחק בידי ציניקנים להעלות מלאכותית את ערך המניות, גם כשהמחיר היה פגיעה קשה ברווחיות המפעל, ועל כן ביכולתו להוסיף להתקיים לאורח זמן.

נראה היה כי הלקח נלמד היטב וכי הדברים לא יקרו שוב, מפני שהטרגדיה של עובדי אתא הפכה כמעט לסמל לאומי של ניצול ציני של משאבי אנוש, והפקרתם לשם עשייה מזורזת של עוד כמה מיליונים בבורסה. מה שקורה היום במב"ט — מפעל לבניה טרומית בשדרות, איננו אומנם העתק מדוייק של סיפור אתא, אך השיטה חוזרת על עצמה, תוך שכלול הכלים ומקדמי זהירות ציבוריים מתוחכמים יותר.

מב"ט היתה חברה של הסוכנות היהודית ובת טיפוחיו של אברהם ציגל ז"ל. היא הוקמה ב־1960, כשהמטרה המוצהרת היא לתת תעסוקה ופרנסה לעובדי שדרות. במשך שנים ארוכות היה זה המפעל הגדול והמוביל בתעסוקה בעיירה. המפעל יצר אלמנטים טרומיים וצוותי עובדים הקימו מבנים אלה — מבנה מגורים ומבנה ציבור ברחבי הארץ, מרמת הגולן ועד אילת.

לקראת מכירתו ב־1981 עבדו בו 750 עובדים, ומחזור העסקים השנתי הגיע ל־28 מיליון דולר. שנה אחת לפני כן הואשמו אחדים מבין עובדיו הבכירים בפרשיות שחיתות. ככל הידוע לי רק עובד אחד או שניים הורשעו, אך הפרשה „תפסה כותרות", דבר שפגע קשה במוניטין של החברה, שנבנה במשך 20 שנה.

מפוטר בהפגנה מול משרדי רסקו — „תנו מבט גם על עיני הילדים"

הסוכנות, שגם קודם לכן תקפו אותה גורמים ציבוריים ואינטרסנטים שונים, על שהיא מחזיקה בבעלות המפעלים — התקפלה לבסוף, ומכרה את המפעל לקבוצת משקיעים, שקראו לעצמם מ.ב.ע. בראשותם של יעקב מרידור, מרדכי תאג'ר ואחרים, אשר הבינו כי יוכלו בעיתוי זה לרכוש את החברה בתנאים טובים. החברה נמכרה להם ב־4.5 מיליון דולר, חצי מיליון במזומן והיתרה בתשלומים למשך ארבע שנים. קופתה של מב"ט מימנה את קניית עצמה, ובחודים המזומנים שלה, הדבר בהחלט הורגש.

מסובארו לאולדסמוביל

העובדים סיפרו לי כי אחד הבעלים, מרדכי תאג'ר, הגיע למפעל במכונית סובארו 1300, וזמן מה אחר־כך, בהיותו יו"ר דירקטוריון פעיל, רכשה לה מב"ט מכונית אולדסמוביל מפוארת.

למרידור, עוד לפני שעשה את העיסקה לרכישת מב"ט, היה חוזה חתום (או הבטחה בעל־פה) על קבלת הזמנה של משרד השיכון של 5000 יחידות דיור, לפי הסכם ידע צרפתי, אלא שזמן קצר אחר־כך התברר כי זו שיטה מיושנת והיא שבקה חיים בצרפת עוד לפני עשר שנים. כמה חודשים אחר־כך הסוכנות רצתה להיפטר גם מחברת „רסקו" — אחת היזמות והמובילות בין חברות הבנייה. קונה „רציני" נמצא מייד. נכון, היתה זו אותה מ.ב.ע. שקנתה את מב"ט, ואיננו יודעים בדיוק כמה יחידות דיור הובטחו לה הפעם. „רסקו" נמכרה בכעשרה מיליון דולר — מזה מיליון אחד במזומן, כסף שנלקח כגמילות חסדים מקופתה של מב"ט. הכסף הזה הוחזר אחר־כך, אך בינתיים הוא חסר למחזור השוטף — והבנקים חגגו.

האחות קונה את האחות

עכשיו היו למ.ב.ע. שתי חברות ... מב"ט ו„רסקו". האחת עזרה לקנות את ... והיו המון שטרות לתשלום לשנים ... לפקודת הסוכנות היהודית. אחרי ... עזרה לקנות את „רסקו" התחליטה ... עתה „רסקו" תקנה את מב"ט ... שהפעם צריך היה להוציא ... במזומן, ולא בתשלומים לארבע שנים ... לבעלי הבית של מב"ט — מ.ב.ע.

העיסקה הזו מתבצעת במחצית 1985, ... מב"ט עובר משבר קשה, אך „רסקו" ... חוגגת הצלחות. לקראת סוף 1985 ... לאחר את שתי החברות, לעלות על ... הבראה, שהצעד הראשון שלה הוא ... 150 עובדים, המקבלים פיצויים ... המיוחד עם הסוכנות — 200 ... אחוזים, שהיא תוספת ש„רסקו" ... להעניק להם. נשארים 79 עובדים, ... יחד עם הנהלת „רסקו" להבריא את ... אלא שלדברי דור אוולי יו"ר ... החודשיים, ההנהלה לא ... חדשות, משתקת את אתרי הבנייה ... מוכרת ציוד ונכסים ולמעשה ... לסגירת המפעל.

לפני שבועיים ההנהלה ... והשאירה 17 עובדים, שבמב"ט ... בלעג מר „כוח 17". בניגוד ... שקיבלו מכתבי פיטורין, ה־17 ... ליציאה לחופשה עד להודעה חדשה.

רוצים רק פיצויים

מנכ"ל רסקו ויו"ר הדירקטוריון ... ברוך אלשיך, אמר לי, בשיחה ... הוא יכול להבטיח לי נאמנה ... רוצים להבריא את המפעל ולא רוצים ... אלא לקבל פיצויים. לדבריו ... הוועד: תפטר את מי שאתה רוצה ... תשלם להם פיצויים כמו ששילמת ... העובדים, שפיטרת בנובמבר 1985.

לעובדי „רסקו" זה לא ...

למרות הסיוע הממשלתי, שקיבלה ... פוטרו לפני שבועיים 219 מתוך 370 ... — אם כי לדברי אלשיך ... כי זה מתחייב מן המצב ... בכל זאת, כי איר־שם ב־1981 עבדו ... עובדים (כבר סיפרנו) וב„רסקו" ... נשארו ב„רסקו" כ־150 עובדים ... וכמה מיליוני דולרים ... שאגב, התפרקה למרכיביה ... והדרום־אפריקנים.

בהפגנה סוערת שערכו ... לפני משרדו של מנכ"ל רסקו ... עמיר פרץ, ראש המועצה המקומית ... להנהלה והציע להם להסתכל ... הירוק של הדולרים. כדי ... לבעייה, אלא גם דרך ... הילדים, שהגיעו להפגנה ...

מאת עוזי מחנאימי

וכאשר יענו אותם

הפשעים שנעשים בבית־הסוהר של צבא דרום־לבנון הנמצא בפיקוח ישראלי נעלמים מעיניה של הקורא הישראלי. הקוראים הבריטיים דווקא זוכים למידע מרוויק על המתרחש בבית־הסוהר שהצעקות הבוקעות ממנו מעירות את ילדי מטולה משנתם. הנה מה שמספר הכתב לענייני המזרח־התיכון של „טיימס" הלונדוני בגליונו מ־2 במארס:

„אסירים לבנוניים ששוחררו מבית־הסוהר הנמצא עמוק בתוככי רצועת הכיבוש הישראלית בדרום לבנון, מספרים על עינויים בחשמל, הכאות והצלפות עם שוטי פלדה.

תיאוריהם של אסירים נמסרו בפירוט כה רב עד שהאו"ם והצלב האדום משוכנעים עתה באמיתותם, על אף שאין ביכולתם לעזור ל־300 העצורים הכלואים במחנה אל חיאם.

„דברים נוראים מתחוללים שם" מספר איש או"ם. „אנחנו שומעים את הזעקות מדי לילה אין ביכולתנו לעשות מאומה. אנחנו לא יכולים להכנס לשם והישראלים טוענים כי מה שמתרחש שם כלל אינו נוגע להם". רוב האסירים ב„אל חיאם" נלקחו בשבי על־ידי חיילים ישראלים, אחרים נחטפו על־ידי אנשי לחאד, אסירים אשר שוחררו מהכלא סיפרו ל„טיימס" כיצד עונו על־ידי מכות חשמל (חוטי חשמל היו מחוברים לאבר מינם). כל זאת כדי להוציא מהם הודעות על מעורבותם בטרור וכן אינפורמציה על שני החיילים הישראלים הנעדרים (המדובר בדיוק לפני יגונה שעה שחיילי צה"ל נחטפו על־ידי ארגון החיזבאללה). הצלב האדום הבינלאומי לא הצליח בכמה נסיונות שעשה להיכנס למחנה.

„אסיר לשעבר סיפר כי קצינים ישראלים מבקרים במחנה כל יום שני וחמישי, כדי לחקור אסירים וכי למרות שהישראלים לא מענים, מספר האסיר לשעבר, הם היו נוכחים כמה פעמים בעת העינויים. אחד העצירים לשעבר שדיבר עם כתב ה„טיימס" אמר, כי קצין ישראלי אמר לו בכפר טייבה, כי אם ידבר עם עיתונאים הוא ילקח שוב לאל חיאם.

„נערה שהיתה עצורה במחנה סיפרה כי חולצתה נקרעה ואיש צבא דרום לבנון איים לאנוס אותה. אחר כך היכו אותה בשוט ברזל, ושוב איימו עליה באונס. הנערה, אשר נחשדה בנהיגת מכונית תופת, ספגה בעיטות בבטנה על־ידי איש צבא דרום־לבנון. קצין ישראלי נכנס פנימה והורה לאותו איש להפסיק להכות את הנערה. אולם אחרי שהוא עזב, לספרת הנערה, הגיע איש לחאד נוסף „אשר קרע מעלי את חולצתי ואמר לי כי בחוץ מחכים עשרה אנשי צבא דרום־לבנון בתור, כדי לאנוס אותי". אסיר אחר סיפר שהוא נעצר על־ידי ישראלים בשקרא ונלקח לאל חיאם. הביאו אותנו לאל חיאם והחלו להכות אותנו. אחר כך הפרידו אותנו לזוגות והובלנו לחדר קטן־שניים על שניים. לא יכולתי לראות מאומה, וכך בילתי יום שלם כשידי מעל ראשי. אז נקראתי לחדר חקירות. הם שאלו אותי למקום המצאם של שני סוכנים ישראלים שנתפסו. הם שאלו אותי אם אני חבר חיזבאללה. אחר כך הם הפשיטו מעלי את המכנסיים, וחיברו ללשוני ולאצבע חוט ברזל. חטפתי מכת חשמל ולא יכולתי לשלוט בעצמי. אחר כך הם הפשילו את מכנסי לגמרי וחיברו את חוט החשמל לאבר המין שלי. השוק החשמלי היה בלתי נסבל. כל שלושה ימים הם חזרו על העינוי הזה. עציר אחר מהכפר שקרא סיפר, כי הוא נחקר על־ידי איש צבא דרום־לבנון. „הם היכו אותי כך שהתחלתי לבכות. אחר כך הם חיברו חוט חשמל לאצבעי, שפכו עליה מים וחיברו את החוט לחשמל. הכאב היה בלתי נסבל. התחלתי לדמם מהאף". האסיר לשעבר סיפר לכתב ה„טיימס" כי קצין ישראלי ראה מה שקרה והיכה את החוקר מצבא דרום־לבנון. הישראלי אמר לו „כך לא מתנהגים אל בני־אדם".

הסיפורים המתפרסמים בעתונות בחו"ל על הנעשה במחנה אל חיאם אינם מוסיפים כבוד לישראל. קיים חשש סביר כי תיאוריהם של המשוחררים ממחנה „אל־חיאם" די מדוייקים. למרות שהכתב המביא אותם אינו חשוד באהבת ישראל — אולי ההיפך מכך. העדויות נשמעות אותנטיות. וכמה מהסיפורים מוכרים גם בארץ אלא שיש מי שמונע מסיפורים כאלה להגיע לידיעת דעת הקהל בארץ־ולא בצדק. כל זמן שישראל משמשת פטרון של צד"ל היא איננה יכולה להתנער מהאחריות לנעשה באל חיאם. גיבוי לצד"ל הופך את ישראל לאחראית לנעשה ב„אל חיאם" וכל תירוץ לא יעזור כאן. אדרבא, אם הדברים שנכתבו בעתון הבריטי אינם נכונים, במסגרת הסיור הבא בדרום לבנון אולי יזמינו את הכתבים לביקור באל חיאם ושיחה עם העצורים במקום שתיית קפה אצל הקוויזלינגים המקומיים.

כך רואה הקריקטוריסט הערבי של השבועון הסעודי „אל מוסתקבל" את המחלוקת בין שמעון פרס ליצחק שמיר

הפצצה של חומייני

בראשית שנות התשעים מקווה איראן החומייניסטית להכנס למועדון האקסלוסיבי של המדינות בעלות נשק גרעיני, על־ידי פרוייקט גרעיני שהחל עוד בימי השאה — „איראן 4.3.2.1" שבנתה בעיר החוף בושיהאר. וכעיר קארון בקרבת הגבול העיראקי. מקורות איראנים מחוגי האופוזיציה מסרו בלונדון כי הפרוייקטים איראן 1 ו־2 אמורים להסתיים על־ידי החברה המערב־גרמנית בסוף שנה זו. השלמת הפרוייקטים איראן 3 ו־4 נדונה בחודשים האחרונים על־ידי האיראנים עם מומחים צרפתים. בדיצמבר האחרון ביקרה בפאריס משלחת איראנית בראשות שר האנרגיה הגרעינית ריזא אמודהאל ונפגשה עם שר צרפתי בכיר האחראי על נושא הגרעין. המשלחת האיראנית באה להסדיר את מה שהם מכנים „חוב בן מיליארד דולאר" שחבים להם הצרפתים עוד מתקופת השאה. בו בזמן שהאיראנים מנהלים את המשא־ומתן שלהם עם הצרפתים, הם מנהלים גם מגעים עם ההודים והפקיסטנים אשר הצליחו ככל הנראה לבנות פצצה גרעינית.

עקבות אבו נידאל

באמצע ינואר גירשו השלטונות הצרפתים אזרח אמריקני בשם ארתור ג'יימס מיגיס. גירושו חשף פעילות מחודשת של ארגונו של אבו נידאל באוסטריה ובמערב־גרמניה. מקורות מודיעין מערביים המוסרים על כך בלונדון מציינים, כי מיגיס נעצר ב־28 בנובמבר 84' בעיר דובר על־ידי ה„אמ.איי.5" הבריטי. אלה חשדו בו כי הוא מתכנן לרצוח שני גולים לובים — ד"ר מחמד אל מגריאף ומחמד אל מוגרבי. שניהם משתייכים ל„חזית הלאומית להצלת לוב". אחרי חודש של חקירות גורש מיגיס לצרפת, שם היה מבוקש על עבירות נוספות. באמצע אוקטובר 84' עצרו השלטונות האוסטרים איש־עסקים אוסטרי בשם פרידריך הסלינגר, שעה שניסה להבריח נשק למשרד לובי בווינה. הסלינגר טען כי הוא עובד עבור מיגיס (העצור בצרפת). חקירה העלתה כי רשת הברחת הנשק אשר בה היו מעורבים גם דיפלומטים מצפון־קוריאה, מעלה לא רק על־ידי הלובים אלא גם על־ידי אחד בשם ע'אזי חוסיין, סוכן וינאי של ארגונו של אבו־נידאל, אשר נחשף בעבר על־ידי עיצאם סרטאווי המנוח, דבר שלא מן הנמנע קיצר גם את חייו של סרטאווי עצמו. (כיום, אגב, מתגורר ע'אזי חוסיין בדמשק ומשמש עתה כאיש אמונו של אבו מוסא). אותה רשת לובית — אבו נידאלית, שאחר מראשיה היה האמריקני שגורש לבסוף מצרפת — ארתור מיגיס. לא חוסלה והיא עדיין משמשת את ארגונו של אבו נידאל באירופה, וכן את הלובים. הלובים מרכזים עתה את פעילותם באירופה על־ידי אחד בשם מחדי אמבריש, התומך בגלוי במפלגת הירוקים הגרמנית.

מועצה ציונית במחתרת

קשה להסביר את פשר להיטותם של עיתון „על המשמר" וכתבו מר שלמה סלוצקי ל„טפס" זו הפעם השלישית על המועצה הציונית בישראל בנושא המדרשות הציוניות (ראה „מחתרת המדרשות הציוניות" „על המשמר", ז' באדר — 8.3.87), תוך סילוף ועיוות העובדות חרף הבהרות חוזרות ונישנות מצד יו"ר המועצה הציונית בישראל, מר ניסן הרפז.

ייקבע, כי לא רק המדרשות הציוניות פועלות במחתרת כקביעתו של כתבכם אלא המועצה הציונית בישראל, כולה פעילה במחתרת, בשל חוסר העניין הלא־מוצדק שמגלים כלי־התקשורת, בדיווחים על הפעילות הציונית בישראל.

לולא כן, לא היו באות לביטוי טעויות כה בולטות בכתבה זו, כולל ייחוס פעילויות ציבוריות ליו"ר המועצה הקודם, מר אריה צימוקי ז"ל, אשר איננו כבר בחיים.

וזאת לדעת: יותר משני שלישים מתקציבה השנתי הלא־גדול של המועצה הציונית מושקע בהפעלת המדרשות הציוניות ברחבי הארץ. צמצום פעולתן (לאורדווקא סגירתן) בסוף שנת התקציב הנוכחית למשך כחודשיים ימים, נבע מהקצאה לא נכונה של תקציב המדרשות לאורך כל חודשי השנה והוצאת מירב התקציב בחודשי השנה הראשונים, דבר המצוי בתחום אחריותו של המפקח על המדרשות הנזכר ברשימה. גם השגת התקציב המיוחד להפעלתן היא פרי יוזמה של יו"ר המועצה ולאדרווקא „כניעה" ללחץ מלמטה, כקביעת כתבכם.

זאת ועוד, המועצה הציונית בישראל היא מסגרת תנועתית ציונית בישראל, אשר הוקמה במטרה להנחיל ולקדם את הרעיון הציוני בקרב הציבור הישראלי כולו. נוסף על המדרשות הציוניות בקרב הנוער, מפעילה המועצה הציונית גם מסגרת נוער ציונית הקרויה „המועצה הציונית לנוער", הכוללת כיום יותר מ־1000 בני־נוער. ולולא מגבלות תקציביות, היתה משלשת ללא קושי את מספר חבריה וסניפיה.

בקרב מבוגרים פעילה המועצה הציונית באמצעות מוקדים אזוריים, הקרויים „חבלים". אלה פרושים על פני אזורי הארץ השונים. פעילות זו כוללת פרוייקטים לציון אירועים ותאריכים ציוניים לאומיים ייחודיים, כגון יום כ' בתמוז, פעולות למען יהדות המצוקה, הוקעת הירידה מהארץ ושותפות עם ארגונים שונים בעריכת אירועים ציוניים ציבוריים, המבליטים את דמותה הציונית של ישראל. ומפגשים ומבצעים ציוניים שונים בכל יישובי הארץ הנערכים על בסיס אזורי או מקומי.

חדש יחסית, הוא מפעל הבריתות, שבמסגרתו מתקשרות קהילות יהודיות בתפוצות עם עיירות־פיתוח וערים בישראל ומפתחות קשרי־גומלין בתחומים שונים, לא על בסיס פילנטרופי.

לקראת הקונגרס הציוני הקרוב, שייערך בסוף השנה, יזומן עריכת מיפקד ציוני בישראל, במטרה להקנות מימד ציבורי ארגוני ותנועתי הולם לעשרות־אלפי הפעילים הציוניים הפרושים במגזרים השונים בישראל.

בהיותה מסגרת ציבורית תנועתית, עומדים בראשה אישי־ציבור מתנדבים — בכללם יו"ר המועצה הציונית — הנבחרים מדי שנים מספר בוועידה מיוחדת.

בעקבות מותו של אריה צימוקי ז"ל, הנחשב לאבי המועצה הציונית, התקיימה בהוראת תקנון המועצה הציונית בבנייני האומה בירושלים, כשנה לאחר מותו, ועידה בהשתתפות כ־500 נציגים ו־100 אורחים, אשר ייצגו 80 ארגונים ציבוריים וכ־80 רשויות מקומיות ואזוריות בכל המגזרים. הוועידה נועדה לבחור את יו"ר המועצה הציונית ומוסדותיה ולעסוק בסוגיות הציוניות המרכזיות העומדות על הפרק. תקציב הוועידה ניתן כהקצאה מיוחדת מצד גזבר ההנהלה הציונית. מה חטאה המועצה הציונית, כאשר דאגה לתת לצירי הוועידה שהגיעו לירושלים מכל אזורי הארץ למשך יום דיונים שלם, כיבוד צהריים צנוע? האם זה פשע ציבורי לכנס אחת לשש שנים, יותר מ־500 צירים משתתפים, כולל עשרות בני־נוער, ליום דיונים ארוך לבירורים ציוניים — בהשתתפות ראשי המדינה וראשי התנועה הציונית ואישי אקדמיה ירושלמים? נקל לשער, איזו ביקורת קשה היתה נמתחת על המועצה הציונית, ובצדק, לולא נערכה ועידה זו במועדה, כמתחייב מהתקנון.

אילו איפשר זאת התקציב, היינו מארגנים ועידה כזו מדי שנה, כפי שאנו מארגנים מדי שנה קונגרס ארצי של הנוער בישראל, בהשתתפות יותר מ־1000 בני־נוער (השנה התקיים קונגרס כזה בבית־שמש).

לסיום: המועצה הציונית אינה מועצה של מדרשות ציוניות, אלא מסגרת תנועתית ציונית ישראלית, המקיפה מסגרות פעולה שונות ומגוונות. ככל הנראה, מתקשה כתב „על המשמר" להבחין בכך ומה חבל שבשל קשייו אלה מקבלים קוראי העיתון תמונה מעוותת ולא מדויקת על הנעשה במועצה הציונית ועל מסגרותיה השונות ופעילותה החינוכית והציבורית המגוונת.

אריה הס
סמנכ"ל המועצה הציונית בישראל

סודות מהמטבח הסעודי

מקורות ערביים בלונדון יודעים לספר על חילוקי דעות בקרב הצמרת הסעודית בנושאי מדיניות חוץ ופנים. באחת מהישיבות האחרונות של „המועצה הסעודית המלכותית", תקף נסיך הכתר עבדאללה אבן עבד אל עזיז מדיניות החוץ של המלך פאהד. סיבת ההתקפה היתה חשיפת חלקה של סעודיה במה שמכונה פרשית „אירנגייט", קשריה עם ישראל ומה שהנסיך עבדאללה כינה הכשלון המוחלט של המדיניות הבין ערבית של הממלכה. אחר כך היה עימות חריף בין עבדאללה לבין שר ההגנה, הנסיך סולטאן.

העימות בא בעקבות סכסוך צבאי בין „המשמר הלאומי" של עבדאללה, עליו שוקדים בניו, לבין יחידות צבא סדירות הכפופות לסולטאן. חילופי האש היו באוקטובר האחרון אך הוויכוח עלה לאחרונה בישיבת „המועצה המלכותית". כתוצאה מהוויכוח עזב סולטאן את אולם הדיונים ונסע לעשרה ימים לפאקיסטאן לביקור לא מתוכנן. הסכסוך עדיין לא הסתיים.

בעבדאללה תומך הנסיך מחמד אבן פאיסל, שנודע בכלל ידוע בשרותיו הטובים כמתווך בין הנסיכים הסעודיים. אותו נסיך, מחמד, ידוע בעיקר גם בתביעתו העקשנית לנשיא עיראק, צדאם חוסיין, להתפטר. בעת ביקורו האחרון של נשיא עיראק בסעודיה אמר לו הנסיך מחמד: זו היא מלחמתך, אך אנחנו משלמים עבורה, מדוע שלא תתפטר ותעבור להתגורר במרבלה? (עיר הקיט הספרדית בה יש לנסיכי סעודיה וילות). צדאם חוסיין הנדהם עזב את אולם הדיונים מבלי שנשא את הנאום אותו תכנן לשאת (והמדובר בארוע שבועות ספורים לפני המתקפה האיראנית על בצרה, ב־28 לדצמבר שנה שעברה).

בינתיים מסתבר, כי המיליונר הסעודי (אגב ממוצא סורי) עדנאן חשוקג'י, הוכרז בסעודיה כפרסונה נון גראטה. המלך פאהד ביקש מחשוקג'י לבטל את העליה לרגל השנתית שלו למכה (העמרה — העליה הקטנה לרגל שלא חלה במועד המקובל של העליה לרגל).

המלך פהד

בדקה ה־90: רק שבע הפרש בפיסגה

דוד גורדנה מבני־יהודה כבש את שער הנצחון בדקה האחרונה לרשת הפועל לוד 1:2 ונציגי שכונת התקווה ניצלו את התיקו 1:1 של בית"ר ירושלים עם בית"ר תל־אביב כדי לצמק את הפער בראש ★ אלי דריקס קבע: מכבי תל־אביב — הפועל תל־אביב 0:1 ומכבי במקום השלישי ★ שמיניה של מכבי חיפה לרשת בית"ר נתניה 1:8 ★ מכבי נתניה כבר במקום השישי בעקבות נצחון ביתי 0:2 על הפועל כפר־סבא ★ הורע מצבן של מכבי יפו (הפסד 1:0 למכבי פתח־תקווה) ומכבי יבנה (הפסד ביתי לשמשון 2:0) הפועל פתח־תקווה — הפועל באר־שבע 0:0

מאת מוטי חביב

התיקו הביתי של בית"ר ירושלים (1:1) מול בית"ר תל־אביב ונצחון הליגה של בני יהודה בבית מול הפועל לוד (1:2) צימקו את הפער בפיסגה עד כי שבע נקודות ומתחו, במידה מסויימת, את המירוץ לתואר.

במזג אוויר סוער חזו הצופים ב־20 שערים. תשעה מהם בנצחון מכבי חיפה על בית"ר נתניה 1:8.

הקטנת הפער בפיסגה הצניעה את נצחון מכבי תל־אביב על הפועל תל־אביב 0:1 משער של אלי דריקס.

מכבי תל־אביב טיפסה בעקבות הנצחון למקום השלישי כשניצלה את הפסד הפועל כפר־סבא על ידי מכבי נתניה 2:0.

בתחתית הוחמר מצבן של מכבי יפו ומכבי יבנה. יבנה נוצחה בביתה 2:0 בידי שמשון תל־אביב ומכבי יפו שבה בידיים ריקות מפתח־תקווה, שם נוצחה על ידי מכבי 1:0.

שני שחקנים הורחקו במחזור ה־20 ושניהם — אבינועם קייסי מהפועל פתח־תקווה ומאיר עזרן מהפועל באר־שבע — הורחקו כבר ביום שישי במפגש הליגה שבו לא נכבשו שערים.

לפני המחזור ה־21 בשבת הקרובה תשחקנה 12 לאומיות בשלב שמינית הגמר בגביע המדינה (ראה ידיעה נפרדת).

טבלה לאומית

1.	בית"ר ירושלים	20	12	7	1	21־42	43
2.	בני יהודה ת"א	20	8	12	—	16־28	36
3.	מכבי תל־אביב	20	8	7	5	16־30	31
4.	הפועל כפר־סבא	20	8	7	5	20־26	31
5.	שמשון תל־אביב	20	6	12	2	11־19	30
6.	מכבי נתניה	20	8	6	6	22־22	30
17.	מכבי חיפה	20	7	8	5	14־23	29
8.	הפועל לוד	20	7	7	6	12־19	28
9.	הפועל פתח־תקוה	20	7	7	6	17־23	28
10.	מכבי פתח־תקוה	20	7	7	6	15־20	28
11.	הפועל תל־אביב	20	5	11	4	15־17	26
12.	הפועל באר־שבע	20	4	10	6	13־10	22
13.	בית"ר תל־אביב	20	4	7	9	28־19	19
14.	מכבי יבנה	20	3	8	9	24־14	17
15.	מכבי יפו	20	2	7	11	31־13	13
16.	בית"ר נתניה	20	2	1	17	00־10	7

שאבי נמחץ. חלוץ הפועל תל־אביב, שבתאי לוי, נמחץ אתמול בדרבי התל־אביבי (0:1 למכבי) בין יוסי קרמר (מימין) ו[illegible] גינצבורג (שרוע על הקרקע). משמאל הבלם המכבי, אבי כהן. (צילם: אריה קנפר)

המשחק המרכזי

אלי דריקס — איש הדרבי

מכבי תל־אביב — הפועל תל־אביב 0:1 (0:1)

מאת אורי שטינבך

תל־אביב "שייכת" למכבי, לפחות עד יום שלישי. אחרי התיקו בדרבי התל־אביבי בסיבוב הראשון הצליחו אתמול שחקני מכבי לגבור על האלופה היוצאת קבוצת הפועל 0:1. במשחק שהווה חזרה כללית לקראת משחק שמינית הגמר בין שתי הקבוצות שייערך מחרתיים.

מכבי תל־אביב אתמול עדיפה על וזכתה בנצחון צודק. מתחת לשניים סוערים שהמטירו גשם לאורך כל 90 דקות המשחק היו אתמול המכבים הראשונים לכל כדור. הם סיכנו את שער הפועל וניצלו את יתרונם כדי להשיג נצחון.

מכבי הבליטה אתמול את אלי דריקס. החלוץ התמיר לא התפשט במשחק התקפה. הוא גם ירד לעזרת הגנתו בדקות בהן היתה הקבוצה במיגננה. אתמול נשמר דריקס עלי־ידי יהודה עמר. פעם אחת הבקיע דריקס ופעם שניה נגח וכדורו הורחק מהקו על ידי יהודה עמר. דריקס הוסיף פריצות מרהיבות מהאגף והיה לשחקן המצטיין במגרש.

שופט המשחק יעקב שיינר שהתעלם מהכשלה של גיל לנדאו בדקה ה־47 ברחבת מכבי שלף חמישה כרטיסים צהובים למוריס ז'אנו, יוסי ז'אנה ומשה סיני מהפועל וליוסי קרמר ויענקי גובי ממכבי. בכך כמעט הפך להיות לכוכב המשחק.

הפועל ת"א לא הסתדרה אתמול עם יציאתם של מגיני מכבי שהותירו את חלוצי הפועל בעמדות נבדל. פעם אחר פעם נלכדו מוריס ז'אנו וחבריו בעמדה זו ופריצתם נקטעה משריקתו של שיינר.

הפועל ת"א הפגינה אתמול משחק מסורבל. גם השינוי במערך הקבוצה לא הצליח, אקהויז חזר לעמדת הבלם האחורי ויהודה עמר שיחק כבלם קידמי. ז'אנה הוסט לעמדת המגן. דוד פיזנטי שחזר להרכב הפותח לאחר השעיה היה חלש. דוד הרשקוביץ הוזז לחוליית הקישור שם לא מצא את ידיו ורגליו.

אליאור ברנס עדיין לא באותו כושר שהציג אשתקד וכך היתה היכולת הכללית של הפועל פושרת. זו כנראה הסיבה שבמשך חמישה מחזורים לא טעמה הקבוצה נצחון.

השחקן המצטיין: אלי דריקס

שבתאי לוי היה הראשון שהחמיץ כאשר נגח לקורה כדור שהונחה על ידי סיני (דקה 21). לוי לא הצליח להשתלט על הכדור החוזר.

בדקה ה־80 הגביה דוד אזולאי כדור עונשין מאגף שמאל, אל דריקס ניתר מעל כולם ונגח מדוייק מול אלטר המופתע. בין חיבורי הקורות — 0:1.

בפתיחת המחצית השניה החטיאו המכבים פעמיים. בדקה ה־50 נגח דריקס ועמר הציל מהקו. בדקה ה־52 מסר דריקס כדור מצוין לבני טבק שניצב מול אלטר אך איבד את הכדור.

7000 צופים רטובים לא ויתרו על הדרבי שנערך באיצטדיון בלומפילד.

● מכבי ת"א: גינצבורג, קרמר, אבי כהן, קיוס, אזולאי, גולדברג, לולו, מ. כהן, נתן (גריאני), טבק (גובי), דריקס.

הפועל ת"א: אלטר, ז'אנה, אקהויז, עמר, פיזנטי, הרשקוביץ, מועלם (לנדאו), ברנס, סיני, דאנו, ש. לוי.

חריקות המכונה הירושלמית

בית"ר ירושלים — בית"ר תל־אביב 1:1 (1:1)

יכולת דלה שהציגה אתמול המוליכה בית"ר ירושלים מול האחות מתל־אביב, קבוצת בית"ר, הספיקה לה רק לתוצאת תיקו 1:1.

בגשם סוחף כמעט לאורך כל דקות המשחק ומספר צופים דל יחסית — רק 7000 — שהטריחו עצמם במזג האוויר הסוער והחורפי לאיצטדיון בלומפילד לא יכלו הבית"רים מירושלים להציג את היכולת שהקנתה להם את המקום הראשון.

הבעיה של בית"ר ירושלים החלה אתמול בחוליית ההגנה, שם ניצב הבלם משה בן־הרוש במקומו של חנן וזולאי המורחק. בן־הרוש, חסר ניסיון יחסית לקפטן המורחק, יצר בעיה לחוליה האחורית. גם המגן אבי כהן עד החלפתו היה מאופק מדי ובלתי מרוייק. שלמה שירזי, אף כי כישל את שער היתרון של קבוצתו, היה גם כן מאופק, נמנע מלהיכנס לקרבות מגע עם חלוצי היריב וכך ניטל העוקץ משורות המוליכה.

אורי מלמיליאן המשיך ביכולת החלשה שלו מהתקופה האחרונה וכך כשמלכה ושוורץ לא משתלטים על מרכז המגרש מול חוליה צפופה של תל־אביב לא הגיעו כדורים רבים לאלי אוחנה או לגרי וונדרמולן שהמתינו בחוד.

האורחים מתל־אביב הגיעו לבלומפילד במטרה מוצהרת להשיג נקודת ליגה. במערך צפוף, עם הרבה שחקנים בעלי אופי דפנסיבי, הצליחו הבית"רים מתל־אביב לצאת מדי פעם להתקפות מתפרצות שסיכנו את שערו של יוסי מורחי.

כבר בדקה ה־13 קיבל יוסי אוררי כדור מצויין על קו ה־16 מחברו נסים כהן אך מול יוסי מורחי שיצא מולו בעט את הכדור מעל השער.

חלפו עשר דקות ואלי אוחנה השתחרר עם כדור ברחבת האורחים ומול ג'רבי בעט לגופו של השוער המזנק.

בדקה ה־27 הגביה יהודה קצב כדור עונשין ונסים כהן נגח אך הכדור פגע בקורה.

בית"ר ירושלים יצאה להתקפת נגד. שירזי קיבל כדור באגף שמאל והגביה מדוייק לראשו של אלי אוחנה שבסיוע הקורה הכניע את ג'רבי 1:0.

השוויון הושג לאחר שמונה דקות. דקה 36: קצב בעט כדור עונשין חזק, מזרחי הדף ועל הכדור החוזר השתלט וזוני צמח שמקרוב קבע את תוצאת המשחק — 1:1.

במחצית השניה עוד ניסה דרור קשטן, מאמן ירושלים, להוסיף שחקן נוסף לחוד — את אבי גולדר על חשבונו של אבי כהן — אך להכרעה זו לא הספיק.

שפט עובדיה צבי ששלף כרטיס צהוב ליהודה קצב.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, א. כהן (גולדר), בן־הרוש, אשש (שמאלי), שירזי, קדוש, שוורץ, מלכה, מלמיליאן, אוחנה, וונדרמולן.

● בית"ר ת"א: גדרבי, קצב, צמח, ידידה, אבן־צור, נסים כהן, עמר, יעקב כהן, מזרחי, ירון כהן, אוררי (לביא).

אורי שטינבך

השחקן המצטיין: אלי אוחנה

בלם בית"ר תל־אביב ברוך ידיד (מימין) גדל בבית"ר ירושלים. אתמול הוא קיבל את משימת ניטרולו של אלי אוחנה (משמאל). בתמונה נראה אוחנה חולף על פני ידיד ואם נזכור שאוחנה גם כבש (1:1), הרי שידיד נכשל הפעם במשימה. (צילם: אריה קנפר)

שים לב

התחבטות אהובה

הלוואי שבכל שבוע תהיה לנו התחבטות איזה כותרת להעדיף בין הישגי ספורטאים ישראלים בזירה האירופית. עלייתה של מכבי תל־אביב לגמר גביע אירופה לקבוצות אלופות בכדורסל והנצחונות של עמוס מנסדורף ושלמה גליקשטיין בצ'כיה, גורמות לנו להתלבטות הכל כך אהובה.

סוף השבוע רומם את ליבנו. גאווה ספורטיבית ממדרגה ראשונה. נצחונו של מנסדורף על מילוסלאב מאצ'ר הוא הישג בקנה מידה עולמי. מכבי תל־אביב מוסיפה פרק בהיסטוריה המפוארת שלה, והספורט הישראלי זוכה לידיעות בעמודים הראשונים של העתונות הכתובה.

בדיוק עשר שנים אחרי הזכיה הראשונה של מכבי תל־אביב בגביע אירופה לאלופות היא תתייצב בעוד 19 ימים למשימה דומה. אנחנו נחזיק אצבעות. אחרי ככלות הכל היא הפכה להיות הקבוצה של המדינה.

פליי־אוף לא הוגן

אמש הסתיים המחזור הראשון בפליי־אוף בכדורעף. ארבע קבוצות נותרו במאבק על כתר האליפות. ארבע אחרות נשרו למשחקי הדירוג 8־5.

בכדורעף, שלא כמו בכדורסל, אין משחק שלישי. הטוב משני המשחקים עולה.

יש חילוקי דיעות על עצם קיום הפליי־אוף ואולם לי אישית נראית השיטה בכדורעף כלא הוגנת שמעניקה יתרון מסויים דווקא לקבוצה שסיימה את העונה במקומות 8־5.

בפליי־אוף מארחת המדורגת העדיפה את המשחק הראשון וההכרעה האמיתית עוברת לאולם של הקבוצה שסיימה את העונה פחות טוב. איפה ההיגיון?

להפועל המעפיל, הפועל מטה אשר וגם הפועל קרית־אתא לא היו בעיות כלל אבל הפועל כפר־סבא שסיימה את העונה במקום הרביעי שיחקה את המשחק הקובע, מכתינות, באולם כבתיים. האם אין כאן קיפוח לכפר־סבאים? האם לא כדאי (כשאין משחק שלישי) שהמשחקים הראשונים יתקיימו אצל קבוצות שסיימו 8־5 והקבוצות שסיימו במקומות 4־1 ייהנו מכך שהמשחק המכריע ייערך באולמן? חישבו על זה שם, באיגוד הכדורעף.

ופליי־אוף מתוחכם

ואם בפליי־אוף עסקינן הרי שבסוף השבוע התבשרנו על אפשרות קיום פליי־אוף גם בליגה הלאומית בכדורגל. כבר מן העונה הבאה.

כאן מדברים על פליי־אוף כאשר נקודות הליגה נלקחות בחשבון במשחקי ההכרעה. רעיון טוב. צדק. הליגה צריכה להילקח בחשבון, אחרת היא מאבדת מערכה.

כשאני נזכר בנצחונה המשכנע של קבוצת הפועל חולון בכדורסל על מכבי תל־אביב בליגה, אני מזכיר גם שלנצחון זה לא היה כלל ערך. השמחה היתה מיותרת. חולון לא נהנתה כלל מהנצחון. עוד מעט כבר לא יזכרו את הנצחון.

לכן, טוב שלוקחים תוצאות ליגה כאשר משחקים בפליי־אוף.

ימי הדרבי העליזים

"לפני תחילת עונה היו לנו שלוש משימות: ליגה, גביע ודרבי. כל אחת מהמשימות היתה שווה. אחרי נצחון בדרבי חיכינו שלושה חודשים עד לדרבי הבא". כך אמר שלום שאוייסשוב בקריון, כדורגלן העבר של הפועל תל־אביב, בראיון בתוכנית "שריקת פתיחה" של "קול ישראל".

דברים אלה הזכירו לי את ימי הדרבי הגדולים של תל־אביב. הבהירו עד כמה דרבי היה חשוב. אתמול נמכרה בבלומפילד שליש מכמות הכרטיסים שהוצאה למכירה וגם אם מזג האוויר היה טוב יותר ברור שלא כל הכרטיסים היו נמכרים.

דרבי, כנראה, כבר לא משימה־על. השחקנים עצמם מודים שזהו עוד משחק ליגה, וחבל. האידיאולוגיה רחוקה מהם. על יוקרה חושבים פחות. תקופת בן־ברוך וחבריו, כנראה לא תחזור.

מוטי חביב

הניחוש הנכון

1.	מכבי יבנה – שמשון	2
2.	בית"ר י־ם – בית"ר ת"א	x
3.	מכבי חיפה – בית"ר נתניה	1
4.	בני יהודה – הפועל לוד	1
5.	מכבי פ"ת – מכבי יפו	1
6.	הפועל פ"ת – הפועל ב"ש	x
7.	מכבי נתניה – הפועל כפ"ס	1
8.	מכבי ת"א – הפועל ת"א	1
9.	בית"ר נהריה – הפועל ר"ג	x
10.	הפ' בית־שאן – הפועל חדרה	1
11.	הפ' דימונה – מכבי שעריים	x
12.	הפ' מרמורק – הפועל טבריה	x
13.	מכבי עמידר – הפועל י־ם	x
14.	בית"ר רמלה – הפועל עכו	2

גורדנה עצר את השעון

בני־יהודה — הפועל לוד 1:2 (0:1)

דקה אחת לפני סיום משחק הליגה בין בני־יהודה להפועל לוד נראו אתמול אוהדי בני־יהודה, אפילו השרופים שבהם, מקפלים את המטריות והשמשיות ומתכוננים לשיבה הביתה. אז, בהתקפה האחרונה אחרי שטף של הזדמנויות הצליח החלוץ דוד גורדנה להבקיע את שער הנצחון שקבע: בני יהודה 2, הפועל לוד 1.

מי שחשב שמזג האויר הגרוע והמשטח הבוצי יגרור את השחקנים להצגה חלשה, התבדה. נהפוך הוא, המשחק היה ער ומעניין לאורך כל 90 הדקות. בני־יהודה לחצו על שער לוד ברוב שלבי המשחק.

צפיפות לוד במרכז המגרש הפכה את מלאכת שחקני בני־יהודה לקשה יותר. הלודאים שאיבדו באחרונה מעט גובה, התגוננו ברחבת שערם ולא פעם נראו שם שבעה עד שמונה שחקנים.

ה"זהובים" הפעילו לחץ החל משריקת הפתיחה. הקשרים אייל חיים ומישל דיין עשו עבודה מצויינת. הם שלחו שוב ושוב כדורים טובים לחלוצים ואלה סיכנו פעם אחר פעם את שערו של יעקב בנודיס. הבולט במגרש כולו היה החלוץ דוד גורדנה שהיה משכמו ומעלה. הגנת הפועל לוד לא בחלה באמצעים כדי לעוצרו. לא פעם נראה גורדנה שרוע על כר הדשא מפגיעותיהם של שחקני לוד.

בדקה ה־24 הגביה דוד סלמן כדור קרן לעברו של יחזקאל שירזי שעמד בתוך רחבת לוד. שירזי נגח בעוצמה לקורה הרחוקה משם ניתז הכדור פנימה 0:1.

בני־יהודה המשיכו ללחוץ ובדקה ה־34 יכול היה מישל דיין להעלות את קבוצתו ליתרון 0:2 אלא שהכדור האדיר שבעט ננעץ במשקוף ונחת לקרקע. רק ערנותו של בנודיס מנעה מהכדור לחדור פנימה.

במחצית השניה ערך מאמן הפועל לוד צבי רוזן חילוף. הוא צירף למשחק את החלוץ רונן הלל, במקומו של ישראל בן־ממס. משחק לוד השתפר לאין־ערוך. הלל המצויין הטריד לא פעם את הגנת בני־יהודה במהירותו, והיה שותף לשער השיוויון לאחר פריצתו בדקה ה־55 נהדף הכדור לקרן. ישראל מאיה הגביה את הכדור ודור שרביט נגח מקרוב פנימה — 1:1. בדקה ה־90 צהלה שכונת התקווה. דוד סלמן הגביה כדור קרן, יעקב סגל השתלט על הכדור ומסר לגורדנה שמזווית קשה, מול יעקב בנודיס בעט לקורה העליונה ופנימה — 1:2.

השופט יהושע לויה שלף במהלך המשחק ארבעה כרטיסים צהובים לסמרג'ה שרביט, בן־ממס, ויעקב בנודיס מהפועל לוד ולדוד גורדנה מבני־יהודה. 1500 צופים חזו במשחק בשכונת התקווה.

● בני־יהודה: אסייג, סלמן, אידב, סגל, עלו, מלחי, א. חיים, דיין, בן־טובים, גורדנה, שירזי.

● הפועל לוד: יעקב בנודיס, ברדוגו, נעמן, בן־הרוש (קאטשווילי), חביב, בן־ממס (רונן הלל), מאיה, שרביט, יעקב הלל, סמרג'ה, מרין.

נפתלי כהן

השחקן המצטיין: דוד גורדנה

ארמלי נגס מבשר התותחים

מכבי חיפה — בית"ר נתניה 1:8 (1:4)

לאחר שבעה משחקי ליגה ללא נצחון התאוששו כדורגלני מכבי חיפה מול "בשר התותחים" של הליגה הלאומית בית"ר נתניה — 1:8. חיפה שכבשה עד השבת רק 15 שערים שיחזרה בכך את נצחונה הביתי בגביע הטוטו מול אותה יריבה בתוצאה זהה לחלוטין.

זאהי ארמלי שכבש עד לאתמול שלושה שערים בלבד הוסיף למאזנו 4. לראשונה מאז הצטרף לליגה הלאומית. גם לברוך ממן היתה זו הזדמנות נוחה לכבוש את צמד שעריו במורה בעונה הנוכחית. ממן ניצל הזדמנות זו. למעשה כבשה חיפה את כל תשעת השערים במשחק (השער לזכות נתניה היה עצמי) ואלמלא החמיצה מן הנקודה הלבנה היה נצחונה גבוה עוד יותר.

מסכת השערים התנהלה כך: דקה 10, דניאל ברייילובסקי פרץ מימין שלח למרכז וסלקטר "בנגיחת דג" זינק קדימה — 0:1; דקה 17, ליאור רוזנטל פרץ מימין הגביה למרכז וארמלי בעט לרשת — 0:2.

בדקה ה־26 הוכשל ברייילובסקי ברחבה ע"י מיכה סרוסי אך מריילי בעט מן הנקודה הלבנה הרחק מן השער.

בדקה ה־31 פרץ יוסי תשובה, שקודם לכן בעט לקורה, מימין הגביה לרחבה והכדור ניתז מרגלו של הבלם אלי כהן לרשתו הוא — 1:2.

שמונה דקות לאחר מכן פרץ ברייילובסקי מן המרכז שלח קדימה את ארמלי שמ־8 מטרים בעט לרשת — 1:3.

השער היפה במשחק נכבש בדקה ה־43 ברייילובסקי פרץ לאורך 20 מטרים תיעתע בחמישה משחקני נתניה ומקרוב בעט לרשת — 1:4.

בדקה ה־65 הגביה סלקטר משמאל, ברייילובסקי נגח קדימה וברוך ממן השלים בנגיחה שניה לרשת — 1:5.

ברייילובסקי בישל את שערו הרביעי בדקה ה־68 כאשר פרץ ותיעתע בהגנה, מסר לממן שמ־10 מטר הכניע את פילוסוף — 1:6.

בדקה ה־69 שלח מריילי את ארמלי שפרץ משמאל, חדר לרחבה ובעט כחצי גובה לרשת — 1:7.

הארגנטיני סרג'ו יוחנן סולצ'י ערך בכורה לאומית בדקה ה־77 ומיד לאחר כניסתו למגרש מסר כדור פז לארמלי שמעשרה מטרים השלים ארבע־שער אישי — 1:8. ארמלי הוחלף חמש דקות מהסיום לתשואות 3000 הצופים.

שפט היטב בני כהן, באיצטדיון העירוני בקרית אליעזר.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, א. כהן, קלינגר, מריילי, רוזנטל, אבוקרט (סולצ'י), מגן, ברייילובסקי, ארמלי (מזרחי), סלקטר.

● בית"ר נתניה: פילוסוף, סימוני, סאמי, סרוסי, גלם, יונה, איצקוביץ, סונדורס, תשובה, ש. אדרי, עזריה (גוביאנה).

יוסף גלזר

השחקן המצטיין: דניאל בריאלובסקי

בעשרה שחקנים מהדקה העשירית

הפועל פתח־תקוה — הפועל באר־שבע 0:0

מריו זוכוביצקי, השוער הותיק של הפועל באר־שבע, מילט שלשום את קבוצתו מהפסד מול הפועל פתח־תקוה — 0:0.

המשחק נערך במזג אויר חורפי ובמהלכו ירד ברד משך 15 דקות ואולם השופט יאיר טילינגר לא הפסיק, ולו גם לכמה דקות.

יאיר טילינגר היווה דמות מפתח במשחק. הוא הרחיק בצורה תמוהה שני שחקנים — מאיר עזרן מהפועל באר־שבע ואבינועם קייסי מהפועל פתח־תקוה — ונתן יד לשחק נוקשה.

בדקה העשירית למשחק ביצע בלם הפועל באר־שבע, שלמה אילוז, עבירה על שחקן פתח־תקואי ברחבת שער פתח־תקוה. בעקבות כך נראו שחקנים משתי הקבוצות דוחפים זה את זה והשופט יאיר טילינגר הניף לעברם של קייסי ועזרן את הכרטיס הצהוב. לפתע החליף את הכרטיס, בכרטיס אדום והרחיק את השניים. בחדר ההלבשה אמר השופט: "טעות אנוש. התכוונתי מלכתחילה לכרטיס אדום, אך הוצאתי צהוב".

אלון בוליקו מהפועל פתח־תקוה היה המחמיץ הגדול במשחק. בדקה החמישית נגח למשקוף שער באר־שבע. בדקה ה־12 בעט מקרוב וזוכוביצקי קלט ובדקה ה־52 לא ניצל כדור שהפסיק לעברו ניר לוין ומקרוב בעט לידי זוכוביצקי.

להפועל פתח־תקוה ניתנה הזדמנות הכרעה חמש דקות לפני הסיום אלא שאת בעיטתו של ניר לוין הרחיק מריו זוכוביצקי לקרן.

האורחים מבאר־שבע רשמו לאורך המשחק החטאה אחת. בדקה ה־58 הקשית יוכל אוחנה מעל ידי השוער הפתח־תקואי, רוני ג'רבי והמגן דוד לוי הרחיק מהקו.

בפתח־תקוה, ששיחקה ללא הבלמים ניר אלון (פצוע), איתן בורנשטיין וגיל סאבו (מורחקים), בלט החלוץ גבע מרקוס ששיחק כבלם.

לזוכוביצקי ניתן לציין, פרט דוידי ושלמה אילוז, גם את הבלמים אפרים ושלמה אילוז.

שפט יאיר טילינגר, לעיני 500 צופים, ביום שישי בפתח־תקוה.

● הפועל פתח־תקוה: ג'רבי, לוין, מרקוס, קייסי, ד. לוי, קוטשוולי, אליה, בוליקו (מחסוד), חן, לוין, גמון.

● הפועל באר־שבע: זוכוביצקי, קרומר, דוידי, אילוז, גונן, דיהאן, שטרית, צרפתי (שושני), וייצמן (אוחיון), ביטון, אוחנה.

משה רוזנברג

השחקן המצטיין: מריו זוכוביצקי

פתח־תקוה נהנתה מצדק

מכבי פתח־תקוה — מכבי יפו 0:1 (0:1)

שער עצמי שכבש מגן מכבי יפו יעקב כהן־צדק בקרב התחתית נגד מכבי פתח־תקוה שיקע את קבוצתו עמוק יותר בתחתית טבלת הליגה הלאומית והעניק "אויר" לקבוצה המקומית מפתח־תקוה. זה היה שער הנצחון של מכבי פתח־תקוה.

300 צופים שבאו בגשם ולעפות לאיצטדיון הפועל בפתח־תקוה הבינו מהר מאוד, מדוע מורגנת מכבי יפו בתחתית הטבלה.

ההגנה והקשרים עוד מתפקדים בצורה מניחה את הדעת ואולם החלוצים מהווים את הבעיה האמיתית. במשך 90 הדקות לא העמידו בסכנה ממשית את שערו הפתח־תקואי פביאן. החלוצים היפואים לא הצליחו לחלוף על פני צמד הבלמים של פתח־תקוה ירון פרסלני ומיכה צופין ולבטח לא על פני המגן יעקב אג'ובל שהיה השחקן הטוב בקבוצה ובמגרש כולו.

מכבי פתח־תקוה שלטה כ־45 הדקות הראשונות ללא עוררין, רק החמצות משוועות של רפי כהן, חיים שעשוע ואסי בן־שמעון מנעו מהפתח־תקואים כיבוש שערים נוספים כבר במחצית הראשונה.

במצב דברים זה הסתיימו ה[illegible] של ליאון קונסטנטינובסקי במגן היפואי יעקב כהן־צדק שבדקה ה־16 כבש את שערו הוא לאחר שאייל בגלייבטר שהיה הכח המניע של מכבי פתח־תקוה במחצית זו בעט כדור מחוץ לרחבה לעבר השער וכהן־צדק שינה את מעוף הכדור לכיוון נגדי מהשוער נמרוד אברהם. הכדור נעצר ברשת היפואית 0:1.

במחצית השניה שלטו היפואים במרכז המגרש אך לא סיכנו את שערו של עופר פביאן. מנגד ביצעו שחקני פתח־תקוה התקפות מתפרצות והיו קרובים להגדיל את התוצאה. רק החמצות משוועות של החלוצים השאירו את התוצאה בעינה.

שפט רחמים דינאצ'י, לעיני 300 צופים באיצטדיון הפועל בפתח־תקוה.

● מכבי פתח־תקוה: פביאן, אוזבל, פרסלני, צופין, גאון, א. לוי, נוריאל, בגלייבטר, שעשוע, רפי כהן (מאיר כהן), אסי בן־שמעון (קוסטוקוב).

● מכבי יפו: נמרוד, קודש, כהן־צדק, בוטביקה, ד. מאיר, סלימן, מורחי, אלקולומברה, אמוגה (יוסי לוי), מלכת, דיגמי.

עמי רוזנברג

השחקן המצטיין: יעקב אג'ובל

מלך השערים

1.	אלי אוחנה (בית"ר י־ם)	12
2.	אורי מלמיליאן (בית"ר י־ם)	12
3.	אלי יאני (הפועל כפ"ס)	11
4.	אלי דריקס (מכבי ת"א)	10
5.	יגאל מנחם (מכבי נתניה)	9
6.	סמי מלכה (בית"ר י־ם)	8
7.	זאהי ארמלי (מכבי חיפה)	7
–	מאיר נוהר (הפועל כפ"ס)	7
–	אלון נתן (מכבי ת"א)	7

ביתה כבר לא מבצרה

שמשון תל־אביב — מכבי יבנה 0:2 (0:1)

ביתי הוא מבצרי. בפתגם זה התגאו שחקני, מנהלי, ואוהדי קבוצת הכדורגל של מכבי יבנה במשך כל עונות משחקי הקבוצה בליגה הלאומית. העונה מנוצחת הקבוצה היבנאית יותר ויותר בביתה, גם בליגה וגם בגביע המדינה שממנו הודחה בשבוע שעבר ע"י נציגת הליגה הארצית הפועל צפריירים חולון.

אתמול למדה מכבי יבנה על בשרה שמשחק לחימה, התלהבות, ומצבים קורצים ליד שער היריב לא מספיקים כדי להבקיע שער. בלי מעט מזל ירדה יבנה מנוצחת מכר הדשא במשחקה עם שמשון ת"א, מחזיקת גביע הטוטו, 0:2.

היבנאים עלו למשחק בידיעה כי כל תוצאה, פרט לנצחון על שמשון ת"א, תסבך אותם עמוק עמוק בתחתית. לכן הוצב מערך התקפי שכלל את החלוצים גורדון, רמלר ועקנין. מאחור סייעו להם אוסמו וציון יעקב.

מערך זה הוכיח את עצמו בדקות הראשונות של המשחק כשהופעל לחץ כבד על הגנת שמשון וכבר בדקות ה־7 וה־12 עמדו חלוציהם במצבי הבקעה נוחים אך יכולת גבוהה של בלם שמשון ניסים ברדה ושוערו אבי חדד הם שמנעו את חדירת הכדור לרשת.

מנגד הבהירה שמשון ת"א גם היא יודעת פרק בהלכות הכדורגל ובעזרת משחק שקט, מסירות מדוייקות ויציאה נכונה להתקפות מתפרצות הצליחה לצנן את התלהבות היבנאים ואף להבקיע שער יתרון כבר בדקה ה־15.

— היה זה לאחר שנקבעה לזכותה בעיטת עונשין סמוך לקו הקרן. אפרים ארביב הגביה היטב לעבר הרחבה, הכדור עבר את כל הגנת יבנה ומאחור הגיע בריצה המוזמן הטרי לסגל הנבחרת אבינועם עובדיה שמזווית קשה הכניע את יוסי קונסטנטין, שוער יבנה שהחליף את פרדי לסנר, וקבע 0:1 לשמשון.

יבנה לא נפלה ברוחה והמשיכה לתקוף גלים גלים את שער שמשון אך ההחמצות מסמרי שיער וחוסר ריכוז של החלוצים בתוך רחבת החמש מנעו את שער השיוויון.

הזדמנות לשיוויון ניתנה ליבנה בדקה ה־35. דוד ועקנין קיבל 16 מטרים משער שמשון. ועקנין ניסה לחלוף על פני הבלם נסים ברדה שנפל על הכדור עם שתי ידיו. לשופט יצחק רוזנברג לא נותר, ובצדק, אלא לשרוק על בעיטת עונשין מ־11 מטרים לזכות יבנה. ציון יעקב, הקפטן היבנאי, בעט כדור חזק ואבי חדד, שוער שמשון, זינק והדף ומנע שיוויון.

המחצית השנייה נחלשה לעומת קודמתה. התלהבות היבנאים ירדה ומנגד שמשון במשחק טקטי נבון, הגנה ללא פשרות ויציאה להתקפות מתפרצות של דמתי קפיטולניק ושוקרון יצרה מצבים מסוכנים ליד שער יבנה.

באחת ההתקפות האלה (דקה 74) קיבל יום־טוב שוקרון את הכדור לבדו באגף השמאלי, חלף על פני סלומון ואלקבץ מגיני יבנה, ומול יוסי קונסטנטין בעט בקור רוח מזווית קשה את הכדור בין השוער לקורת השער וקבע 0:2 לשמשון.

יבנה עוד ניסתה להשיג שער ואולי גם שיוויון. היא צירפה למשחק חלוץ נוסף, אורי פלד, במקומו של חלפון אך הצמד ברדה־חדד מנע זאת ממנה ושמר על התוצאה עד לסיום.

שפט יצחק רוזנברג, לעיני 300 צופים, ביבנה.

● שמשון: חדד, עובדיה, ברדה, זכרוני, הלל, שמעונוב, ארביב, מזרחי, שוקרון, (ארמוני), קפיטולניק (יוסי כהן), דמתי.

● מכבי יבנה: קונסטנטין, חלפון (פלד), אלקבץ, עלוואה, בן־שמעון, אוסמו, סלמון, צ. יעקב, רמלר, ועקנין, גורדון.

אלכס קליין.

השחקן המצטיין: אבי חדד

גם כאן הדרבי של מכבי

קבוצת מכבי ת"א גברה על הפועל ת"א 0:1 גם במסגרת הליגה הלאומית לנוער בכדורגל.

אתמול במסגרת משחקי המחזור ה־20 הביסה מוליכת הטבלה מכבי פ"ת את קבוצת התחתית של מכבי יפו 0:4.

יתר התוצאות: הפועל ירושלים — מכבי חיפה 1:3; בני יהודה — הפועל חיפה 0:2; הפועל פ"ת — הפועל ב"ש 0:1; הפועל כפ"ס — מכבי נתניה 0:1; נוה יוסף חיפה — הפועל ר"ג 1:1.

הכל התחיל משלום תקוה

מכבי נתניה — הפועל כפר־סבא 0:2 (0:0)

עד כמה חשוב ויעיל שלום תקוה למכבי נתניה אפשר היה להיווכח אתמול בנתניה. שלום תקוה היה הגורם הישיר לנצחון מכבי נתניה על הפועל כפר־סבא 0:2 לאחר 0:0 במחצית.

תקוה גרם לשני כדורי עונשין מ־11 מטרים לזכות קבוצתו שאחד מהם הסתיים בשער. את השער השני כבש תקוה עצמו בדקות הסיום.

כל אימת שהכדור הגיע לרגלי תקוה הועמד שערו של אדיר שמיר בסכנה. בדקה ה־12 שיגר תקוה כדור נפלא ליגאל מנחם אך זה החמיץ מקרוב.

דקתיים מאוחר יותר בעט הכפר־סבאי מייקל יפה מעשרה מטר. אריה חביב זינק היטב, קלט ומנע שער בטוח.

בדקה ה־25 הריץ תקוה לתוך הרחבה את רוני לוי ואולם זה החמיץ ובדקה ה־56 שוב תקוה. הפעם בעט בעצמו ושמיר קולט.

בעיטת 11 המטרים הראשונה לזכות מכבי נתניה נקבעה בדקה ה־61. בני לם מסר כדור נפלא לתקוה. תקוה פרץ לתוך הרחבה והוכשל על־ידי מגן הפועל כפר־סבא רפי ארינגר. השופט שריר שרק והורה על הנקודה הלבנה. תקוה בעט פנימה אך שריר פסל בטענה ששחקני נתניה חדרו לרחבה לפני ביצוע הבעיטה. בבעיטה החוזרת בעט תקוה לפינה השניה. אדיר שמיר זינק והדף.

בדקה ה־70 שוב פרץ תקוה ברחבה ושוב הוכשל. הפעם על־ידי בן־חיים. שריר פסק כדור עונשין נוסף מ־11 מטרים לזכות נתניה. הפעם ביצע את הבעיטה הקפטן חיים בר. הפעם פנימה — 0:1 לנתניה.

השחקן המצטיין: שלום תקוה

כפר־סבא צרפה למשחק את החלוץ יצחק מיימוני במגמה להתגבר את החוליה הקידמית, ואולם בדקה ה־87 כבש שלום תקוה שער שקבע את תוצאת המשחק. תקוה קיבל כדור מחלפון כ־35 מטר משער כפר־סבא והחל שועט לעבר שער כפר־סבא. הוא חדר לרחבה, חלף על פני הבלם רז רבינוביץ', היטעה את השוער שמיר ובעט פנימה — 0:2.

היה זה אקורד סיום מזהיר של שלום תקוה, כוכב המשחק.

חמישה צהובים נשלפו במהלך המשחק למחלוף, בני לם ושמעון מנחם מנתניה ולאדיר שמיר ונח איינשטיין מכפר־סבא.

שפט צבי שריר, לעיני כ־1500 צופים, באיצטדיון מכבי נתניה.

● מכבי נתניה: חביב, ש. מנחם, בר, חכן, מחלוף, חלפון, לם, ביארון, מסיקה (רוחן), תקוה, י. מנחם (רוני לוי).

● הפועל כפר־סבא: שמיר, ארינגר (מיימוני), סיימון, רבינוביץ', איינשטיין, א. בן־חיים, ת. בן־חיים, יפה, מללי, רביבו, נוהר.

דוד בכר

מחרתיים עוד דרבי תל־אביבי הפעם בשלב שמינית גמר הגביע

מחזיקת הגביע, קבוצת בית"ר ירושלים, תארח את בני יהודה ● דרבי גם בפתח־תקווה

משחקי שמינית הגמר ביום שלישי, 17 במארס

● מכבי נתניה – שמשון ת"א
● הפועל ת"א – מכבי ת"א
● הפועל כפ"ס – הפועל טבריה
● הפועל פ"ת – מכבי פ"ת
● הפועל חדרה – מכבי יפו
● הפועל ירושלים – מכבי חיפה
● "צפריירים" חולון – בית"ר ת"א
● בית"ר ירושלים – בני יהודה

שלושה ימים לאחר דרבי תל־אביבי של הליגה, שנשא בעיקרו אופי יוקרתי, יתייצבו מחרתיים כדורגלני הפועל תל־אביב ומכבי תל־אביב לדרבי נוסף שיהיה הפעם במסגרת שמינית גמר גביע המדינה ויהיה משמעותי הרבה יותר — כך עולה מהגרלת משחקי הגביע שנערכה שלשום באולפני "קול ישראל" בתל־אביב.

מחזיקת גביע המדינה בשנתיים האחרונות קבוצת בית"ר ירושלים תתמודד בשלב זה של הגביע מול בני יהודה. בשני משחקי הליגה בין שתי הקבוצות הושגו תוצאות זהות — 2:2.

הגרלת המשחקים בוצעה על ידי מלכת היופי של ישראל לשנת 1987, ימית נוי שדלתה דרבי גם באם המושבות. הפועל פתח־תקווה נקבעה כמארחת את מכבי פתח־תקווה.

שלוש מארבע נציגות הליגה הארצית שנותרו במשחקי הגביע תשחקנה בביתן. הפועל חדרה תארח את מכבי יפו, הפועל ירושלים את מכבי חיפה והפועל "צפריירים" חולון את בית"ר תל־אביב. הנציגה הרביעית מהליגה הארצית — הפועל טבריה — תתארח בכפר־סבא אצל הפועל המקומית.

מחזיקת גביע הטוטו והפיינאליסטית מאשתקד בגביע המדינה, קבוצת שמשון תל־אביב תשחק בנתניה מול מכבי.

מעניין שחמש קבוצות — מכבי נתניה, הפועל תל־אביב, הפועל פתח־תקווה, הפועל חדרה ובית"ר ירושלים — שקיימו את משחקי הסבוב הקודם בגביע בביתן תשחקנה שוב בבית ואילו מזלן של חמש קבוצות אחרות — שמשון תל־אביב, מכבי תל־אביב, מכבי פתח־תקווה, מכבי יפו ובני־יהודה — לא שפר והן הוגרלו לשחק כמשחקי חוץ.

המשחקים מחרתיים ימשכו 120 דקות אם לא תהיה הכרעה כתום 90 דקות. במידה ולא תושג הכרעה גם כתום 120 דקות יתקיימו ביום שלישי ה־31 במארס, משחקים חוזרים כאשר האורחות תהיינה מארחות.

הערב משחק חצי הגמר

● כדורעף

מאת יוסף חכם

משחקי חצי גמר גביע המדינה בכדורעף יערכו הערב באולם הספורט העירוני בראשון לציון.

במשחק הראשון, בשעה 7.00, תנסה קבוצת מכבי רחובות להפתיע את מוליכת הליגה הלאומית קבוצת הפועל ראשון לציון. מאמן מכבי רחובות יצחק ליסמן סבור שמשחק זה יהיה שקול וקבוצתו עשויה להפתיע. הרכבים משוערים — מכבי רחובות: שטייגר, בלדר, איזנברג, זיו, שחר, גולדפישר ומדינה. הפועל ראשון לציון: דרורי, דיין, קושניר, אבידן, רפאלי, יהודה גובלטש ווררה.

במשחק השני, בשעה 8.45, תתמודד מחזיקת הגביע מכבי ראשון לציון מול מכבי הארזים רמת גן. הראשונים עדיפים יותר אך שחקני הארזים הנמרצים מסוגלים להפתיע. מכבי ראשל"צ — סלע (סאמט), דרוקר, יוסיפוביץ, פופקו, כנען, מרבשוביץ ועמר. מכבי הארזים ר"ג: גגיש, בני גוז, גונן גנז, מרעלם, שמש, אלינב וראב.

השבוע בכדורסל

● יום שני: פליי־אוף תחתון: הפועל חולון — הפועל הגליל העליון (משחק שלישי).

● יום רביעי: פליי־אוף עליון: הפועל ת"א — הפועל חיפה (משחק שלישי).

אגדה ושמה עמוס מנסדורף

טניסאי ישראל מוליכים במפתיע 1:2 נגד טניסאי צ'כוסלובקיה בתום היום השני בבית העליון בגביע דייויס. המשחקים נערכים באולם בעיר הדרומית קראלובי־המרוחקת מאה ק"מ מפראג.

ביום הראשון חולל עמוס מנסדורף, בן 21 וחצי, המתעה מרעישה כשניצח בארבע מערכות את הטניסאי הבכיר של צ'כיה והמדורג שישי בעולם מילוסלאב מאצ'יר 4:6, 2:6, 6:3, 3:6 במשחק

הטניסאי הישראלי רשם סנסציה עולמית כשהכניע את השישי בעולם, מילוסלאב מאצ'יר ● טניסאי ישראל מוליכים 1:2 מול צ'כיה בבית העליון בגביע דיוויס.

שערך שעתיים ורבע. לאחר נצחונו החמיא הצ'כי לישראלי על משחקו הנהדר ובעיקר בחבטות כף היד החזקות שאפילו חבטותיו של לנדל אינן יכולות להשתוות לאלה של מנסדורף.

לאחר מכן חולל גם שלמה גליקשטיין המתעה גדולה כשניצח את „הענק" מילאן שרייבר לאחר שהצ'כי, המתנשא לגובה של 2.30 מטר, פרש במערכה החמישית במצב של 2.3 לזכות הישראלי. עד אז ניצח שלמה בשתי המערכות הראשונות 4:6, 5:7, הצ'כי הגיב וניצח בשתי המערכות הבאות 4:6 3:6 ולאחר מכן פרש לאחר שנפגע ברגלו השמאלית. כתוצאה מכך ימלא ביום ראשון את מקומו של שרייבר במשחק נגד מנסדורף קארל נובאצ'ק המדורג 33 בעולם במשחק שיפתח את המשחקים של היום האחרון.

אתמול הצליחו הצ'כים לצמצם את הפער. מאצ'יר ושמיד ניצחו את הישראלים מנסדורף וגליקשטיין בארבע מערכות מרתקות 6:4, 2:6, 6:8, 6:8.

המשחק בין גליקשטיין ושרייבר נמשך יותר משלוש שעות.

המשחק האחרון יהיה בין גליקשטיין ומאצ'יר.

באותה עת נערכים יתר המשחקים בבית העליון כשאת ישראל מעניינת התוצאה בנידרלנדי כאשר בתום היום השני מוליכה ארגנטינה 1.2 נגד הודו. הארגנטיני ממוצא יהודי מרטין חייטה ניצח בחמש מערכות את האלוף ההודי ראמש קרישנה בעוד שהותיק בין שחקני הודו ויג'אי אמריטראג' שזו השנה ה־19 בה הוא מייצג את הודו ניצח את דה פנייה.

יתר התוצאות: אוסטרליה־יוגוסלביה 1:2; מערב גרמניה־ספרד 1:2; מקסיקו־בריטניה 0:2; שבדיה־איטליה 1:2; ארה"ב־פאראגוואי 0:1; צרפת־דרום קוריאה 0:3.

ארסנל הודחה מהגביע, ליברפול ניצחה בליגה

קבוצת הכדורגל הלונדונית ארסנל שזכתה לזכות העונה בשלושת התארים החשובים בכדורגל האנגלי הודחה במגרשה בשלב רבע הגמר על הגביע האנגלי לאחר שהפסידה לווטפורד, קבוצתו של הזמר הנודע אלטון ג'ון, 3:1.

דווקא הקבוצה המארחת ארסנל הצליחה לכבוש את השער הראשון על ידי איאן אליסון אולם האורחים הגיבו בשלושה שערים רצופים, שניים מהם על ידי לותר בליסט שהבקיע את השער הראשון ואת האחרון ממש בדקה האחרונה. ג'ון בארנס הבקיע את השער הנוסף.

קובנטרי עשתה היסטוריה כשהופיעה בפעם הראשונה בתולדותיה בחצי גמר הגביע האנגלי. גם היא השיגה נצחון חוץ על שפילד ואנסדיי, גם כן בתוצאה 1:3.

שתי הנציגות מן העיר ליברפול ניצחו בליגה בשבת. המוליכה ליברפול ניצחה באוקספורד 1:3 כשהשניים מן השערים הבקיע הסקוטי הבינלאומי ג'ון וורק ואילו את השער הנוסף כבש הוולשי איאן ראש שזה היה שערו ה־32 העונה. אברטון הכניעה את סאותהמפטון 0:3 כשהשער הראשון היה עצמי של הבלם הבינלאומי רייט.

ברידי לא מנע הפסד

ליברפול בראש הטבלה עם 64 נקודות מ־32 משחקים, לפני אברטון 58 מ־31 משחקים.

ווסטהאם, שבשורותיה הופיע לראשונה ליאם ברידי שנרכש מהקבוצה האיטלקית אסקולי במאה אלף לישט"ש, נוצחה בבית לנוריץ' 2:0.

נצחון חוץ השיגה גם צ'לסי על מנצ'סטר סיטי 1:2. באותה תוצאה ניצחה לוטון את מנצ'סטר יונייטד כשאת השערים למנצחת כבשו ניק הרפר ובראיין סטין וליונייטד כבש הקפטן בראין רובסון.

ללסטר־צ'רלטון 0:1; קווינס־פארק־ריינג'רס־נוטינגהאם 1:3.

שני משחקי רבע הגמר הנוספים באנגליה יתקיימו היום. וימבלדון תארח את בת עירה טוטנהאם וויגאן מן הליגה השלישית תארח את לידס מן הליגה השניה.

שישייה של קריסטל־פאלאס

בליגה השניה הושגה תוצאה גבוהה כאשר קריסטל פאלאס הביסה את בירמינגהאם 0.6. בראש הטבלה צועדת פורטסמות עם 62 נקודות, היא מקדימה בנקודה את דרבי שניצחה את שרוסבורי 1:2.

דנדי לחצי הגמר בסקוטלנד

גם בסקוטלנד נערכו משחקי רבע גמר הגביע. את הנצחון הגבוה השיגה דנדי בחוץ על קלייבדנק 0:4.

אילון כספי ותיק מכבי

איילון כספי ממכבי ת"א ניצח אתמול באליפות מכבי בהתעמלות לאחר שצבר — 56.25 נקודות.

בין הבנות ניצחה גלית פרץ ממכבי ת"א — 33.15 נקודות ובסיכום הקבוצתי מכבי ת"א — 216.75.

הנחמה: הנשים זכו באליפות

בדיוק ביום בו הוסר הכתר מראשם של מעופפי הפועל בת־ים, השיגו נשות המועדון נצחון 0:3 על אס"א באר־שבע שיבטיחם באליפות המוקדמת.

ענת הרשקו וחברותיה ניצחו בבאר־שבע 11:15, 5:15, 12:15 ושמרו בכך את הנצחון הרביעי רצוף (0:3) בפליי־אוף.

● ליגה א'

צפון

● רעננה: הפועל רעננה — הפועל טירת הכרמל 1:4 (0:2). שערים לרעננה: אלי טוימקין (12, 37), מרדכי בכר (84) וניסים פרגזון (80). לטירת הכרמל כבש אבי ליברטי (47). שפט דוד בן־ברוך לעיני 250 צופים.

● חדרה: מכבי חדרה — הפועל טירה 0:1 (0:1). את שער הנצחון כבש נחום יצחק (20). שפט מאיר בניעשתי לעיני 200 צופים.

● נצרת: אח"י נצרת — הפועל טייבה 1:1 (1:0). לנצרת הבקיע עבד זריעיני (47) ולטייבה חג'י עיסמה יחיא (7). שפט מרדכי ואנה לעיני 500 צופים.

● כפר־סבא: הפועל „עליה" כפ"ס — הפועל קרית אתא 1.1 (0:0). לכפ"ס כבש דני מרואל (55, בבעיטת 11) ולקרית אתא דהאן (88, בבעיטת 11). שפט מרסור לעיני 100 צופים.

המשחקים בעפולה (מכבי עפולה — מכבי טמרה), בקרית שמונה (הפועל קרית שמונה — מכבי אור עקיבא) וטמרה (הפועל בני טמרה — בית"ר חיפה) לא נערכו עקב מגרש בוצי.

הטבלה הצפונית (לאחר המחזור ה־20)

1.	מכבי חדרה	10־24	27
2.	הפועל רעננה	13־21	25
3.	הפועל ק"ש	12־17	24
4.	מכבי טמרה	10־17	22
5.	בית"ר חיפה	13־19	21
6.	הפועל טירה	21־19	19
7.	הפועל טייבה	25־18	19
8.	אח"י נצרת	15־15	18
9.	הפועל קרית־אתא	21־17	18
10.	הפועל בני־טמרה*	24־23	17
11.	מכבי עפולה*	14־11	17
12.	עליה כפר־סבא	24־20	17
13.	הפ' טירת הכרמל	29־23	15
14.	מכבי אור־עקיבא*	24־11	13

* משחק חסר

דרום

● באר־שבע: בית"ר באר־שבע — הפועל קרית אונו 0:0. שפט מאיר בנגרו לעיני 100 צופים.

● ירוחם: הפועל ירוחם — הפועל בת־ים 1:1 (1:0). השער לבת־ים: יצחק בן־אבו (19) ולירוחם גבי אבוייאט (85). שפט דני יכמולר לעיני 100 צופים.

● קרית גת: מכבי קרית גת — הפועל קרית מלאכי 1:1 (1:1). לקרית גת כבש מור יוסף (8) ולקרית מלאכי דן גומברג (48). שפט עמית קליין לעיני 400 צופים.

● ראשל"צ: הפועל ראשל"צ — הפועל רמלה 0.1 (0:1). שער הנצחון: איתן שלום (86). שפט יוסף קרצי לעיני 300 צופים.

● אור־יהודה: הפועל בית־שמש — הפועל אור 0:0. שפט יעקב אלימלך לעיני 150 צופים.

● אור יהודה: הפועל אור יהודה — הפועל אשקלון. השופט בני בר־חגיע למגרש בשעה 11 יחד עם שחקני אשקלון, אולם שחקני אור יהודה התייצבו למשחק בשעה 8. השופט ושחקני אשקלון כבר לא היו במגרש.

המשחק בין לודוס חולון והפועל רמת־השרון נדחה בשל תנאי המגרש.

הטבלה הדרומית (לאחר המחזור ה־20)

1.	הפועל קרית־אונו	8־22	27
2.	הפועל בת־ים	19־18	27
3.	הפועל אור	21־26	23
4.	מכבי קרית־גת	13־16	23
5.	הפ' קרית מלאכי	15־15	23
6.	הפועל אשקלון*	14־18	22
7.	הפועל ראשל"צ	20־27	21
8.	הפועל בית־שמש	19־19	20
9.	הפועל רמלה	18־18	19
10.	לודוס חולון*	26־17	15
11.	הפועל ירוחם	23־19	14
12.	הפועל רמת־השרון*	22־14	14
13.	בית"ר באר־שבע	32־19	14
14.	הפועל אור־יהודה*	18־10	12

* משחק חסר

איזו צמרת: להפועל חולון ירושלים וחיפה: 34 נקודות

● ארצית

המתח בצמרת גואה בתום שני שלישים של הליגה. לשלוש קבוצות — צפרירים חולון, הפועל חיפה והפועל ירושלים — מספר זהה של נקודות, 34 ואילו לקבוצה רביעית — הפועל יהוד — נקודה פחות.

צפרירים חולון שמרה על מקומה בפיסגה בזכות תיקו ללא שערים ביהוד. ואילו הפועל חיפה זינקה למקום השני לאחר נצחון חוץ 0:1 על הכח רמת־גן.

ביום שישי נפרדו מכבי רמת־עמידר והפועל ירושלים בתיקו 0:0.

הפועל חדרה נוצח בבית־שאן 1:0 והפועל עכו שבה לחבורת הצמרת בזכות נצחון חוץ על בית"ר רמלה 1:2.

שני משחקים לא נערכו בשל תנאי מגרש בוציים. הפועל טבריה, שתשחק מחרתיים בגביע נגד הפועל כפר־סבא, נסעה עד לרחובות ואולם משחקה עם הפועל מרמורק נדחה שעה שהפועל רמת־גן הצפינה עד נהריה ושבה מבלי לשחק מאותה סיבה.

הפועל חיפה — הכוח ר"ג 0:1 (0:0)

שער שכבש חלוץ הפועל חיפה רוני מלכה 6 דקות לסיום העניק לקבוצתו נצחון חוץ חשוב — 0:1 על הכוח ר"ג שהסתבכה בעקבות ההפסד בתחתית הטבלה.

כתבנו יוסף חכם דיווח על משחק שקול עם עדיפות קלה לשחקני הכוח. בדקה ה־5 בעט עופר צעירי מקרוב אולם שוער הפועל חיפה יורם לנדאו הדף היטב. הזדמנות בטוחה לכיבוש שער היתה גם להפועל חיפה במחצית זו אולם רוני מלכה בעט מקרוב לידיו של השוער נודרמן.

כשנדמה היה ל־150 הצופים שהמשחק לא יוכרע העביר יוסי עמר כדור רוחב, הגנת הכוח קפאה על מקומה, ורוני מלכה הכניע מקרוב (84) את נודרמן.

שפט אריה פוסט באיצטדיון וינטר.

מכבי רמת־עמידר — הפועל ירושלים 0:0

המגרש הבוצי של מכבי רמת־עמידר פגם ביום שישי ביכולתם של שחקני מכבי המקומית והפועל ירושלים שנפרדו בתיקו — 0:0.

לכל קבוצה ניתנה הזדמנות אחת להכריע את גורל המשחק אולם שתי ההזדמנויות הוחמצו. רחמים שלום מעמידר החטיא בדקה ה־38 מקרוב ואילו מנגד חיקה אותו עופר יחזקאלי מירושלים שבעט מ־6 מטר מעל למשקוף.

כבתנו יוסף חכם מסר שציון אותגה מהפועל ירושלים ספג כרטיס צהוב על משחק נוקשה. מנגד בלטו ברמת משחקם הגבוהה יוסי תא־שמע (ירושלים) ומשה מורדכוביץ (עמידר).

שפט יוסף דיאמנט, לעיני 600

הפועל בית־שאן — הפועל חדרה 0:1 (0:0)

שלום לוי שהגיע לבית שאן לאחר ששיחק במכבי חיפה ומכבי יבנה פרע אתמול שטר ראשון לזכות הפועל בית שאן כשכבש את שער הנצחון על הפועל חדרה מצמרת הליגה.

לאחר מחצית ראשונה חלשה קלט שלום לוי כדור (66), התקדם ומ־16 מטרים הכניע את מרדכי עטיה, שוער חדרה.

עודד מכנס מחדרה היה חלש. השחקן הטוב במגרש היה אורי אלבו קשרה של בית שאן בדקה ה־80 הורחק מרדכי לוסקי מבית שאן לאחר שעלב בקוון.

שפט דאוד סוחיל, לעיני 1000 צופים בבית שאן.

הטבלה הארצית (לאחר המחזור ה־20)

1.	צפרירים חולון	[illegible]
2.	הפועל חיפה	[illegible]
3.	הפועל ירושלים	[illegible]
4.	הפועל יהוד	[illegible]
5.	הפועל חדרה	[illegible]
6.	הפועל עכו	[illegible]
7.	מכבי רמת־עמידר	[illegible]
8.	מכבי שעריים	[illegible]
9.	הפועל בית־שאן	[illegible]
10.	הפועל טבריה	[illegible]
11.	הפועל רמת־גן	[illegible]
12.	הכח רמת־גן	[illegible]
13.	הפועל מרמורק	[illegible]
14.	בית"ר רמלה	[illegible]
15.	בית"ר נהריה	[illegible]
16.	הפועל דימונה	[illegible]

הפועל עכו – בית"ר רמלה 1:2 (0:2)

שני שערים שהבקיע [illegible] הפועל עכו דוד גנון ויצחק [illegible] תוך 5 דקות במחצית [illegible] העניקו לקבוצתם נצחון חוץ [illegible] בית"ר רמלה.

העכואים גילו עדיפות [illegible] במחצית הראשונה. בדקה [illegible] דוד גנון מקרוב לאחר [illegible] הימנית הרחוקה. [illegible] משגה (36) בהגנת רמלה [illegible] 0:2.

לאחר ההפסקה תקפו [illegible] בית"ר ללא הרף. [illegible] מוסקוביץ היה מעולה [illegible] מהנקודה הלבנה (62) [illegible] בלורשטיין הרמלאי [illegible] המתיק את הגלולה [illegible].

שפט יצחק ברייטנר, [illegible] צופים ברמלה.

הפועל דימונה – מכבי שעריים 1:1 (0:1)

יצחק צבי, בלם מכבי שעריים [illegible] מנע ביום שישי מאחד [illegible] שמונה למאמן הפועל דימונה [illegible] לאחר שכבש שער שוויון [illegible] 80.

ברור כבר [illegible] עובדה שלא מצא [illegible] המקומי לכבוש את השער [illegible] במשחק בדקה ה־42 [illegible] מקרוב. שפט יעקב [illegible] 100 צופים.

הפועל יהוד – צפרירים חולון 0:0

במשחק חלש [illegible] נפרדו הפועל יהוד [illegible] בתיקו ללא שערים.

שתי הקבוצות [illegible] שריקת הפתיחה [illegible] ליפקוביץ שירוחה את [illegible] התנאים הקשים של [illegible] ביהוד. לדרוך על [illegible] הכדור היתה קשה [illegible] שהמגרש היה [illegible] ענקית.

כפר־סבא הסירה את כתר האליפות מראש בת־ים

בת־ים אמנם ניצחה 2:3 אך נצחון זה לא הספיק והאלופה תתמודד על המקומות 5—8 ★ לחצי־הגמר עלו עוד הפועל המעפיל, הפועל מטה־אשר והפועל קרית־אתא

● כדורעף

מאת יצחק ויסהוף

אלופת המדינה בכדורעף, הפועל בת־ים, הודחה אמש באר־למה מהמאבק על האליפות למרות שניצחה 2:3 את הפועל כפ"ס, במשחק הגומלין בסיבוב הראשון של הפליי־אוף בכדורעף. שחקני בת־ים נוצחו במשחק הראשון 3:1.

פתיחת המשחק בישרה טובות לבת־ים. במערכה הראשונה ניצחו יעקב הרשקו וחבריו 6:15. גם פתיחת המערכה השניה בישרה טובות כשבת־ים הוליכה 5:8, אולם מהפך בשורות כפ"ס והחולשה בת־ימית היקנתה נצחון במערכה זו לכפ"ס 9:15. במערכה שלישית לא התקשו ביל פישל וחבריו לנצח — 5:15 וכפ"ס הבטיחה למעשה את עלייתה למשחקי הדירוג 1־4. שתי המערכות האחרונות היו חסרות משמעות ובת־ים ניצחה בהן 9:15, 9:15. בנוסף לגיל פישל בלט בשורות הפועל כפ"ס גם אמיר דוידי. שפט רדן רוזנטל.

יריבתה של הפועל כפ"ס בשלב חצי הגמר תהיה הפועל המעפיל שגברה ללא בעיות על הפועל העוגן 0:3 (1:15, 4:15, 12:15). משחק זה ערך בדיוק שעה. בשורות המעפיל בלטו אליעזר כגן וארנון עמיר ואילו בהפועל העוגן בלט הצעיר שי גולדשטיין. שפט במשחק זה נתי תרום.

הפועל קרית אתא ניצחה את מכבי חיפה גם במשחק הגומלין. במשחק הראשון ניצחו שחקני הקריה 0:3 ואילו אמש נתקלו ביריבה עיקשת שנוצחה לבסוף 3:2. במערכה הראשונה ניצחו שחקני מכבי חיפה 14:16. לאחר מכן זכו יובל שלכת וחבריו מקרית־אתא בנצחון קל 3:15 אהרוני ברקוביץ ממכבי חיפה סחף את חבריו למערכה מצוינת — 13:15, אולם שתי המערכות האחרונות היו שייכות לקרית אתא — 6:15, 9:15 בנוסף ליובל שלכת בלט בקרית אתא צחי כהן. שפט במשחק זה אלכס בוקור.

יריבתה של קרית אתא תהיה הפועל מטה אשר שלא התקשתה לגבור על הפועל שריד / העמקים 0:3 במשחק שערך 40 דקות. במערכה הראשונה ניצחה מטה אשר 4:15 מאמן הפועל שריד אבי הולצמן הטיל למשחק את נסטור אפשטיין שלא שיחק במערכה הראשונה. אפשטיין לא הציל את קבוצתו שנוצחה בשתי המערכות הבאות — 7:15 ו־4:15 בשורות מטה אשר בלטו אורן שר, גלעד דורון ואורי חבר. שפט אבי ולצברג ששלף כרטיס אדום לאבי הולצמן, מאמן שריד.

ביום שלישי ישחקו אליצור ת"א נגד הפועל רמת אביב במשחק בפליי־אוף התחתון.

אמש, גברה הפועל רמת־אביב על מכבי ת"א 1:3 (15:9, 13:15, 12:15, 15:17, 9:15). בשורות רמת אביב הצטיינו שלמה צפריר, יוסי ליפשיץ, עמי וייס, ויואב הרמוני. במכבי ת"א שניצחה במערכה הראשונה 9:15 התלות איתן מרקוביצקי. שפטו במשחק, שנמשך שעתיים, מיקי ממרן וגבי לוטן.

משחקי הדירוג 1־4

● הפועל המעפיל – הפועל כפר־סבא.

● הפועל מטה אשר – קרית־אתא.

משחקי הדירוג 5־8

● הפועל העוגן – הפועל בת־ים.

● שריד/העמקים – מכבי חיפה.

מאני נשטף בשמפניה בנתב"ג

אומר: „מי שישמור טוב בהגנה ינצח בלוזאן" ● ליפין: „יהיה קרב שקול" ● ג'מצ'י שומר חשבון לסוף העונה ● שרף: „צפוי משחק פתוח" ● שרון: „תפקוד של 8 שחקנים" ● ארואסטי: „אין סיבה שלא נזכה"

מאת יצחק ויסהוף

למרות מגע האוויר הסוער שהיה ביום שישי באו רבים לנמל התעופה בן־גוריון כדי לקבל את פני המנצחים. אמנם אף אחד לא זכה לטבילת מים (תהיה הזדמנות גם לכך...) אך בקבוקי שמפניה נשלפו והותזו לעבר שחקני מכבי ובמיוחד לעברו של קווין מאגי שהגיע אל רעייתו מלאני רטוב לגמרי ולא מגשם. מי שהצליח לחמוק מהאוהדים, היה הרכז חן ליפין שניצל את ההזדמנות שבלוס העוסק עם מאגי וביצע תרגיל התחמקות.

לאחר מכן אמר: „ההישג של הקבוצה מרגש. אני נמצא כבר 4 שנים בקבוצה הבוגרת וזו השנה הראשונה שהקבוצה על כתפי, לכן מבחינתי העלייה לגמר היא דבר גדול. בגמר עצמו לבטח אתרגש. בדקות הראשונות זה יורגש, אבל אולי הוכח כי ההתרגשות לא משפיעה."

ליפין מודה כי זו השנה המוצלחת ביותר שלו במכבי ת"א. „אני בטוח כי בעתיד אשחק טוב יותר. כיום אני עולה בחמישיה ומשחק דקות רבות. יש לי גאווה על כך. מכבי משחקת כיום עם הרבה תורנים ולי יש חלק בכך". על משחק הגמר אומר ליפין: „האיטלקים ומכבי שוות ביכולתן. אני מתאר כי הקרב יהיה שקול, אך המשחק יהיה תלוי במכבי. אם נציג את היכולת הרגילה שלנו ננצח".

דורון ג'מצ'י האיש שהביא את המפנה במשחק במאדריד כשנכנס באמצע המחצית הראשונה וצלף מכל מרחק סיפר: „הרחנו את העליה לגמר כמה ימים לפני המשחק. התוצאה שהגיעה מקוננה שיחררה אותנו ונתנה לנו אפשרות לשחק בחופשיות. בגמר הכל פתוח". לדורון ג'מצ'י כמה השגות. על הדקות שניתנות לו במשחק אך את החשבון הוא ישמור לסוף העונה: „לי יש תלונות על דברים נוספים חוץ מאשר דקות המשחק הניתנות לי. אחכה לתום העונה ואז אשאל את עצמי כמה שאלות. באופן כללי אין דבר כזה ששחקן טוב יותר כשהוא פותח או שהוא נכנס כמחליף. לא היתה לי בעיה לעשות הצגה ולגלות חולשה בדקות שניתנו לי לשחק, אבל לא רציתי לפגוע בקבוצה. תן לקחת את הגמר ואז כולם נהיה חכמים יותר".

מי שנראה מאושר במיוחד, ובצדק, היה המאמן צבי שרף: „בסך הכל יש רק מאמן ישראלי נוסף אלי שהגיע למעמד גמר גביע אירופה. העמדנו מטרה לזכות בכל הגמרים אליהם הגענו. הנצחון שלנו על מילאנו בבית הגמר לא אומר כלום. המשחק יהיה פתוח. כיום יש לנו שלושה שבועות קשים ומסובכים. מכבי בכושר טוב, יש לנו עשרה ימים ללא משחקים וברור לי כי קשה לשמור על כושר רק מאימונים. בסך הכל שיחקנו בבית הגמר משחק אחד רע נגד מילאנו בבית. מאז למדנו לתפקד היטב. כיום ניתן להגיד כי לבית הגמר הגיעו שתי הקבוצות הטובות בבית הגמר. טרסר מילאנו היא הפייבוריטית כיוון ששוויץ קרובה לאיטליה ולכן יבואו אוהדים רבים".

עוזרו של שרף יאיר שרון שמשימת הריגול שלו במאדריד לפני שבוע הוכיחה עצמה הוסיף כמה דברים משלו: „הצלחנו בדקות הראשונות לעצור את המתפרצות שלהם. רצינו שהדקות הראשונות יהיו שקולות וזה עבד. לאחר מכן שלטנו במשחק. הגדולה של מכבי היא שהצלחנו לתפקד היטב עם 8 שחקנים ובמאדריד לא הספיקה יכולת של סטריגס לבדו וקורבלאן בהמשך.

מי שמורגל בהופעה במשחק גמר הוא הכדורסלן הותיק של מכבי ת"א מוטי ארואסטי שהגמר בלוזאן יהיה הגמר החמישי שלו: „להרבה אנשים הגמר הזה יהיה היסטוריה. לי ולמיקי יהיה הגמר חמישי ואין כל סיבה שלא נצליח לזכות בגביע אירופה בפעם השלישית. הכושר הנוכחי של מכבי יספיק לקחת את הגביע. הרבה אנשים חיסלו אותנו בתחילת העונה, אך מה שקרה הוא ששחקנים רבים נכנסו לכושר טוב וכיום יש לנו 8 שחקנים בכושר. העבודה מתחלקת על פני הרבה שחקנים וזה עושה את מכבי לטובה".

קווין מאגי, הגיבור האמיתי של מכבי ת"א בבית הגמר, ממשיך להצטנע: „אני לא רוצה לדבר כעל פייבוריט בגמר. קבוצה שתצליח לשמור טוב יותר בהגנה תנצח את הגמר. אני מקווה כי תהיה זו מכבי ת"א".

מי יניף ב־2 באפריל בלוזאן את גביע אירופה לאלופות!

מיקי שלנו או דאנטוני שלהם

הטבלה הסופית

1.	מילאנו	814־872	17
2.	מכבי ת"א	820־861	17
3.	אורתז	822־809	16
4.	זאדאר	831־819	14
5.	ז'אלגיריס	862־821	13
6.	מדריד	893־862	13

מאת יצחק ויסהוף

האם תזכה מכבי ת"א בפעם השלישית בגביע אירופה לאלופות בכדורסל, או תהיה זו טרסר מילאנו שתצרף לארון הגביעים שלה גביע נוסף, לזה שהשיגה אותה קבוצה באחד מגילגוליה הקודמים „סימנטאל" בשנת 1966? תשובה לשאלה זו תינתן ב־2 באפריל בלוזאן שבשווייץ, שם יתמודדו האלופה הישראלית נגד האלופה האיטלקית.

מכבי תל־אביב תופיע בפעם החמישית במשחק הגמר. טרסר מילאנו בפעם השלישית, אחרי שתי זכיות (1977 ו־1981) ופעמיים נוספות בגמר (1980, 1982) כשלה האלופה הישראלית בשנים האחרונות בנסיונה להעפיל למשחק הגמר האירופאי. עונת 1981/82 תרשם בתולדות המועדון המכבי כאחת העונות המוצלחות בזירה האירופאית. ב־17 משחקים בגביע אירופה זכה האלוף שלנו ב־15 נצחונות, כולל נצחונות חוץ בברצלונה (97:99) ובבלגרד על פרטיזאן (83:84). מכבי העפילה לגמר נגד סקוריב קאנטו שנוצחה בת"א (87:86) אך ניצחה את מכבי בקלמה (81:100). מכבי ת"א הגיעה אז למשחק הגמר בעמדה נחותה ואכן היא נוצחה בגמר האחרון שלה עד העונה — 86:80.

השנה זכתה מכבי ת"א בשלושה נצחונות חוץ מרשימים בדרכה למשחק הגמר. מכבי גברה על אורתז כזאראה, על מילאנו ובפעם הראשונה בהיסטוריה זכתה בנצחון חוץ על ריאל מאדריד — 82:89 לאחר שכבר הוליכה בהפרש של 20 נקודות. מכבי ניצחה ב־6 המשחקים האחרונים שלה בבית הגמר. מכבי נוצחה בידי אורתז (חוץ), מילאנו (ז'אליגה) וזאלגיריס (בחוץ).

אין ספק כי מירב הקרדיט על ההישג מגיע למאמן מכבי ת"א צבי שרף. שרף נטל את מלאכת האימון של מכבי בעונת 1983/84. הוא החל לטפח את חן ליפין הצעיר לקבוצה. [illegible] מכבי הביאה את ג'ואל קרמר ופראנק בריקובסקי במקום אל [illegible] ובאותה עונה סיימה האלופה שלנו במקום החמישי בבית הגמר האירופאי. [illegible] 1984/85 היה שונה לגמרי. [illegible] „הטובים באירופה" [illegible] ג'ונסון וקווין מאגי, שנים מהשחקנים הזרים הטובים באירופה,

הובאו במטרה ברורה — להגיע לצמרת. בעונה הראשונה שיחק ג'ונסון רק בגביע אירופה ומאגי בליגה ובגביע אירופה. לרוע מזלו שבר מאגי את קרסולו בדרבי התל־אביבי, עובדה שרחקה את מכבי ת"א למקום השלישי בבית הגמר. הגם שבעונה זו זכתה מכבי בנצחון ראשון על אדמת איטליה כשגברה על באנקו רומא.

עונה לאחר מכן נפרדו לו סילבר ואולסי פרי ממכבי ת"א. מאגי וג'ונסון נשארו ודורון ג'מצ'י עשה את הדרך מרמת־גן לתל־אביב. ב־12 בנובמבר 1985 ניחתה על מכבי מהלומה. לי ג'ונסון כוכב הקבוצה שבר את ידו במשחק ליגה נגד מכבי חיפה והושבת לשישה שבועות. ג'ונסון לא שיחק בשני משחקי הבית הראשונים של מכבי באותה עונה בזאגרב ובת"א נגד ריאל מאדריד ומכבי נחלה שני הפסדים. באותה עונה נוצחה מכבי בהארכה בלימוז' לאחר סל של 3 נקודות שקלע סנגל. מכבי סיימה בעונה שעברה במקום החמישי בבית הגמר. צבי שרף, לי ג'ונסון וקווין מאגי קיבלו הזדמנות נוספת והם לא איכזבו.

מיקי ברקוביץ ומוטי ארואסטי השניים היחידים במכבי ת"א שטעמו כבר זכיות בגביע אירופה (פעמיים) ושתי הופעות במעמד הגמר נמצאים כבר מעבר לשיאם. השניים מצליחים לעיתים להתעלות אולם ברור כי מי שמושך את העגלה כיום הם קווין מאגי ולי ג'ונסון המציגים יכולת מלהיבה. מי שזוכר את ההתלבטות של ראשי מכבי ת"א בתחילת העונה לגבי הכדורסלן לי ג'ונסון יכול להעריך כיום את אומץ ליבם והחוש המקצועי שהינחה אותם להשאיר את ג'ונסון בקבוצה למרות שהיה ספק לגבי מצב בריאותו. לג'ונסון חלק עצום בעליה לגמר.

קווין מאגי זכה כבר לכל הסופרלטיבים. מכונת הקליעה של מכבי ת"א הוכיחה כי היא מצטיינת גם בקליטות הכדורים החוזרים. מאגי הפך כיום לכדורסלן מספר אחד באירופה והוא עולה ביכולתו אפילו על בוב מקאדו, מטרסר מילאנו ששיחק שנים רבות בליגה הטובה בעולם — אנ.בי.איי.

כשדורון קם מהספסל

השלישי במצטיינים הוא דורון ג'מצ'י. ג'מצ'י למד לעלות מהספסל בכל עת שקורא ולא איכזב. יד ההגה שלו צלפה ללא רחם וקליעות 3 הנקודות שלו פיצחו את האיזורית של זאדאר, מילאנו וריאל מאדריד. צבי שרף יכול היה לנשום לרווחה כשדורון הוכיח שהוא מסוגל לקום מהספסל ולשחק היטב, מה שלא קרה אצל מיקי ברקוביץ „החייב" להתחיל לשחק בחמישיה הפותחת. הכבוד של מיקי, מוטי ארואסטי, הסף למחליפו של חן ליפין מנבאים כי תוך עונה או שתיים יהיה הרכז מספר אחד באירופה.

ליפין קנה לו מקום של קבע בחמישיה בזכות, להוואורד לאסוני היו משחקים מעולים בעיקר מחוץ לגבולות מדינת ישראל וגם גרג קורנליוס האיש למשימות מיוחדות של שרף לא איכזב כשביצע את מלאכת השמירה שהוטלה עליו ללא דופי ואפילו עם קצת יותר התלהבות.

למילאנו קבוצה זקנה

אין ספק, מכבי ת"א וטרסר מילאנו היו שתי הקבוצות הטובות בבית הגמר. האיטלקים עם בוב מקאדו, קן בארלו, רוברטו פרמיה, מייק ד'אנטוני, דינו מנגין, מרקו בוסי — זוהרים הם שחקנים ותיקים עם ה ניסיון, שלושה שחקנים משורות קבוצה זו עברו כבר את גיל ה־38 (ד'אנטוני, מקאדו ומנגין) גם פרמייר ובוסלי אינם „ילדים". ואת זאת הרגישו היטב שחקני מכבי ת"א כאן ביד־אליהו כשטרסר גברה עליה בהפרש בן 18 נקודות, מכבי עשתה שיעורי בית טובים ובגומלין באיטליה ניצחה את מילאנו בהפרש בן 16 נקודות. כיום המצב בין שתי הקבוצות ערב משחק הגמר, הוא תיקו. מילאנו סיימה בטבלת בית הגמר במקום הראשון בזכות סל עודף בסך הכללי במשחקים בין שני המועדונים.

מה יהיה ב־2 באפריל? מי יניף את הגביע, ברקוביץ שלנו, או דאנטוני האיטלקי? בשבועיים שנותרו עד למשחק הגמר ינהלו לבטח שני המאמנים דן פטרסון (מילאנו) וצבי שרף שלנו מאבק מוחות. למכבי ת"א צפויים עוד שני גמרים. גמר הפליי־אוף וגמר גביע המדינה. שירוף, שבוע לאחר גמר גביע אירופה לאלופות.

מאחורי הקלעים

מלך סלי הליגה הלאומית כבר צולף לסלים בונצואלה

המאמנים שרצו לראות את החניכים מנוצחים ● עוזרת המאמן חיפה ● לא רק הפועל חולון החליק, גם האוטובוס שלו ● הקיצוניות של גרג קוק ● נסים בכר בשרות בית"ר תל־אביב ● פורים־שפיל היום במגרש בית"ר ● טייבה אוששה את מכבי יפו ● שייע רצה להכות בנתניה מכל הכיוונים ● ראש העיר מצטיין בהורדת ידיים

* * * רון דייויס מלך הסלים של הליגה הלאומית, ערך שלשום את הופעת הבכורה שלו בליגה בונצואלה. ארבעה ימים בלבד לאחר שסיים את הגמר־סל התחתון של קבוצתו נגד מכבי חיפה. מיד לאחר שובה של בית"ר ת"א מעורר התייצב דייויס במשרדי איגוד הכדורסל, קיבל את הטפסים המתאימים והמריא לונצואלה. דייויס אמור לשוב לישראל בסוף חודש אוגוסט כדי להתכונן לעונה החדשה בישראל. שחקן נוסף שהלך בדרכו של דייויס הוא לאמאר האוד מהפועל ירושלים. * * * יצחק ויסהוף מוסיף כי שני כדורסלנים במעמד של מתאזרחים שלא שיחקו בישראל בעונה שהסתיימה, מייקל פיגנבוים מאליצור קרית־אונו וסטיב פולאק מאליצור נוה דוד רמלה, יכולים לשחק בשנה הבאה בכל קבוצה ישראלית. כהעברה בתנאי שישרתו בצה"ל * * * בגמר משחקי בתי הספר בכדורסל שנערכו בהיכל הספורט ביד־אליהו צפו בכדורסלנים הצעירים שני מאמני נבחרת הקאדטים של ישראל, יוסי הרדי ועוזרו משה גרשון. השניים שאפו לראות את בית הספר מקיף רמת השרון מנצח, הסיבה: בקבוצה השניה הופיעו שלושה משחקני נבחרת הקאדטים של ישראל: גיא גודס, אלון מרלי ואייל לייב. מאמני הקאדטים סיפרו כי נצחון אורט קרית ביאליק יפגע בנבחרת. השלושה יעדרו עתה מהתכנות למשחקי אליפות אירופה בהונגריה כיוון שישתתפו באליפות העולם לבתי ספר תיכוניים, עשרה ימים לפני האליפות האירופאית. דיווחו של יצחק ויסהוף * * * יוסף גלזר מוסיף כי אורט קרית ביאליק המספקת שלושה שחקנים לנבחרת הקאדטים מחקה את בית הספר כסמ"ת, גם היא מחיפה. שזכה לפני 10 שנים באליפות. בסמ"ת שיגרה אף היא שלושה שחקנים לקאדטים, שוקי שווריץ, שאול לופו ורפי רוזנברג * * * אורט קרית ביאליק שיגרה למשחק בת"א, 35 אוטובוסים. בנוסף לתלמידים יצאו מחיפה גם 80 מורים. למחרת הזכיה נערכה לכדורסלנים מסיבה בבית הספר, כאשר השחקנים הביאו לכל הכיתות פרחים לאות תודה על העידוד. כמו כן נערכה מסיבת יום הולדת לכבודו של גיא גודס שחגג 16 חורפים. * * * מאמנה של אורט קרית ביאליק הוא חיים קפטן. קפטן היה כמזל 14. הוא מאמן את קרית ביאליק 14 שנה וקבוצתו במהלך האליפות סיימה 14 משחקים ללא הפסד. סייעה לו בהישג עזרת המאמן אסתר גינר־מרנצר היפה ורכז החינוך הגופני חיים שנקר. דיווחו של יוסף גלזר * * * לאחר נצחונה של הפועל חיפה על הפועל ת"א במשחק הגומלין של הפליי־אוף (91:100) היה מרור לראות את אנשי הפועל חיפה מפצירים כבירים על מפקד כוח השיטור באולם פקד יצחק טיילר לשחרר את הצעיר שכינה את השופט הבין לאומי דוד רגן נאצי. הצעיר התל־אביבי לומד משפטים והחיפנים חששו כי המעצר יפגע בעתידו. טיילר לא שוכנע והורה לעצור את הצעיר. באותו משחק בנתה הנהלת חיפה על הכנסה שמנה. היא העבירה 200 כרטיסים למשרד תל־אביבי, אולם לצערה נמכרו שם רק 8 כרטיסים * * * קבוצת הפועל חולון שנוצחה בגליל העליון על חודרה של נקודה הופתעה כצאתה מהאולם כשהאוטובוס שהסיעה התדרדר לקיר ולא היתה אפשרות לחלצו. שחקני הקבוצה דייוי בורמור והג'ימס טורי ירדו והחלו דוחפים את האוטובוס עד שחילצוהו. דיווחו של יצחק ויסהוף * * * יוסף גלזר מספר כי המשחק בין אליצור נתניה ומכבי חיפה שהתקיים בגוש עציון באמצע השבוע שעבר היה ביוזמתו של ראובן שפט. אביו של דורון שפט ממכבי חיפה. ראובן מתגורר במוצא־עילית והיה בעבר שחיין מצטיין וכדורסלן. * * * גרג קוק ששיחק במשך 3 עונות במכבי חיפה היה לדעת רבים אחד הזרים המצטיינים ששיחקו בארץ. קוק היה ידוע באהבתו לשמש הישראלית ולכן מותר היה לראות אותו משחק העונה בפינלנד הקפואה. היום לאחר שנתיים של צינון יכול קוק לשוב ולשחק בישראל, לאו דווקא במכבי חיפה * * * למרות שמכבי חיפה לא הצליחה להתברג בין 4 הקבוצות הראשונות בליגה, אמורה הנהלת הקבוצה להחליט השבוע על מינוי פנחס גרשון לעונה הבאה כמאמן הקבוצה. באמצע צינן גרשון עצמו בהפועל ת"א. דיווחו של יוסף גלזר * * *

פעם שופט ופעם שוטר

שופט הכדורגל הבינלאומי יצחק בן־יצחק, שפט בשבת שעברה את משחק הגביע בין מכבי יפו להפועל טייבה שנערך בכפר הערבי. במהלך המשחק עצר בן־יצחק את המשחק 3 פעמים בשל הוצאות חוץ לקויות של שחקני טייבה. לאחר הפעם השלישית עצר בן־יצחק את המשחק והסביר לשחקני טייבה כיצד מוצאים כדור חוץ, בפעם הרביעית הצליחו שחקני ליגה א' לבצע אחר ההוראות ובן־יצחק היה מרוצה. * * * יצחק בן־יצחק נכח גם במשחק הגומלין בין מכבי יפו להפועל טייבה ביפו. בן־יצחק שהה במגרש לא כשופט אלא כשוטר בתוקף תפקידו. דיווחו של יצחק ויסהוף * * * במשחק גביע נוסף בין בית"ר ת"א למכבי שעריים לא השלימה הנהלת בית"ר ת"א עם שער פיגור לזכות שעריים. יו"ר מרכז בית"ר אריה קרמר נראה זועף ונסער. לפתע נראה מסתודד עם מאמן הפועל כפ"ס ניסים בכר שאימן בעבר את בית"ר ת"א. בכר יעץ לקרמר לשתף את שני המצועים רחמים עמרן ודוד לביא. קרמר קלט את המסר, רץ אל המאמן דני נוימן וזה הכניס את השניים. לביא כבש והיה גיבור הנצחון. דיווחו של נפתלי כהן * * * נפתלי כהן שוהה גם במשחק הגומלין של מכבי יפו והפועל טייבה מספר כי מאמן מכבי יפו, אהרון קפיטולניק אמר בסיום המשחק כי 3־4 שחקנים של הפועל טייבה היו יכולים לסייע למכבי יפו להשאר בליגה הלאומית * * * באותו משחק היו ביציעי איצטדיון באון כ־2000 אוהדי טייבה. במשך 120 דקות הם עמדו על רגליהם ועשו שמח. הסיבה לעמידה ולא לישיבה היא שבמגרש בטייבה אין מקומות ישיבה ומישהו אמר שהם פשוט התרגלו לעמוד * * * משפחת ברייבלובסקי עוסקת לא רק בכדורגל. הרעייה ליאנה שהיתה טניסאית מצטיינת בארגנטינה מוגדרת כאחת הטניסאיות הטובות במרכז הטניס בחיפה. לאחרונה היא זכתה במספר נצחונות. ליאנה משמשת גם כמורה לטניס בבתי הספר בחיפה. גם דניאל ברייבלובסקי השתתף באליפות החובבים של חיפה, אולם ניצח רק במשחקו הראשון ולאחר מכן הודח. מנהל מרכז הטניס דני ברקוביץ מציין כי רמתה של ליאנה גבוהה פי כמה מזו של דניאל, סיפורו של יוסף גלזר * * * שוער הפועל טירת הכרמל ובעבר שוער מכבי חיפה, יהודה כהן, זכה בשבוע שעבר ב־14 ניחושים בטוטו. אולם בניגוד לאחרים הסתכמה זכייתו של כהן ב־6000 דולר בלבד גם זאת בשותפות עם אחיו של הכדורגלן גבי אמסלם. הזכיה תעזור לכהן במימון חתונתו בקיץ הקרוב * * * היום בשעה 4 יתקיים במגרש בית"ר ת"א בשיכון דן בת"א, משחק פורימי עם חוקים מיוחדים. כדורגלני עבר ישחקו נגד בניהם המשחקים כדורגל בהווה. בין השמות ניתן יהיה לראות את ג'קי פורטוגז. משחק בנו רוני טס. גזרג בורמה נגד בנו המשחק בנוער של בית"ר ת"א, אשר גרטלר ועוד. מוטי חביב מספר כי במשחק ישפוט שופט שיהיה רכוב על חמור * * * למכבי יפו יש העונה הוצאות רבות. הקבוצה היפואית החליפה במהלך העונה שלושה מאמנים ורכשה שני שחקנים יקרים שלמה קירט, וצדוק מלכה. מתברר כי יפו זכתה להכנסה בלתי צפויה במשחקים נגד טייבה שבשלב כה מוקדם של הגביע הכניסו לקופתם סכום של 25 אלף ש"ח. מוטי חביב מוסיף כי בזכות טייבה זכו שחקני יפו להיות מסוקרים ע"י המצלמות האלקטרוניות של הטלוויזיה הישראלית. לשחקני טייבה עובדה זו לא זרה כיוון שהם מסוקרים מדי פעם בטלוויזיה הערבית * * * יצחק דרעי גיבור הנצחון של הפועל טבריה על הפועל ב"ש בגביע המדינה הוא בן 36. לפני 10 שנים שיחק דרעי בשורות מכבי חיפה יחד עם שוהר, גרשגורן ואחרים. כשנשאל מתי יפרוש השיב: „יש לי עוד כמה שנים, אחר כך נדבר" * * * שייע פייגנבוים מאמנה של הפועל ירושלים היה מאושר לאחר השישייה שבכבשה קבוצתו לרשת בית"ר נתניה. „רציתי לדרוס אותם עד כמה שאפשר. דרשתי משחקני קבוצתי להכות בהם מכל הכיוונים, מספר מרדכי חביב * * *

מומחה לאפים שבורים

אימו של אייזי רפאלי כדורירון הפועל ראשל"צ ששבר את אפו במשחק הנצחון של קבוצתו על הפועל נוף ים (10:26) פנתה לרופא אליצור נתניה ד"ר אילן גונן שיטפל בבנה. הסיבה: גונן טיפל בהצלחה באפו של סטיב מלוביק כדורסלן אליצור נתניה שהחלים במהירות. דיווחו של יוסף חכם * * * האתלט הותיק אורי זהר, העוסק לא רק בהדיפת כדור ברזל, זכה במקום השלישי באליפות חיפה והצפון בתחרות הורדת ידיים, זהר התחרה נגד מורידי ידיים במשקל גבוה משלו ויכול להם. בנו של אורי, עופר זכה אף הוא במקום השלישי במשקלו. שונה, בין המשתתפים היה גם ראש עיריית חיפה אריה גוראל שניצח שני מתחרים. מספר יוסף גלזר * * * מי שעקב בעניין אחר משחקי הבית העליון של גביע דייויס בטניס שנערכו בצ'כיה היה מייסד איגוד הטניס בישראל וזקן הטניסאים כיום ד"ר אלכסנדר גוטמן. בן ה־84 ששימש במשך 34 שנים כנשיא מועדון הטניס בכרמל. גוטמן היה מראשי התאחדות הצ'כית לפני שעלה ארצה. הוא אף שיחק [illegible] קאהלובה שם שיחקה הנבחרת הישראלית * * * טיני ודובי היו מוסד בספורט החיפאי. שני העסקנים טיני שרון ודובי שביט משמשים כעסקנים של קבוצות מכבי והפועל חיפה. במשך 15 שנה שיתפו השניים פעולה במכון יורשלים בחיפה. כיום נפרדו השניים. דובי ינהל את המכון בחיפה וטיני בקרית־חיים ובטבריה, השניים נפרדו ברוח טובה וללא חילוקי דעות, מספר יוסף גלזר * * *

מסך ראשון

כולם ביחד וכל אחד לחוד

מאת גיורא מנור

„ועכשיו כולם ביחד". סידרה משפחתית בהמשכים מאת מרים קיני; בימוי: יצחק שאולי; תפאורה: אריה ברקוביץ' — ב„תיאטרון לילדים ונוער", בביצוע השחקנים: שלמה סרן, דינה לימון, מוטי כץ, עדי בנטוב, איציק אביטל.

הפרק הראשון של הסידרה נקרא „הקרב על הסאלון", אבל באמת זו המלחמה על הקמת משפחה חדשה, אחרי שהאב האלמן נושא לאשה את ירדנה (דינה לימון), ולבתו בת ה־16+ ובנו הקטן, בן העשר, נמרוד, נוסף לפתע אח, אוריאל אמור להיות בן 13 ועל איציק אביטל לגלם ילד בן 10.

שעה שבניית היחסים בין הצעירים לבין עצמם — קנאה, חששות, ביקוש קשר חם וכל המיגוון הרחב של רגשות סוערים של הילדות — נעשתה היטב על־ידי המחזאית, בותרו „בעיות הגיל" של השחקנים ללא פתרון. עדי בנטוב כנערה מתבגרת מתקבלת על הדעת, והיא מיטיבה לשחק. אבל למרות כשרונו הבולט ובלתי־אמצעיותו של איציק אביטל, הגבוה משאר המשתתפים, מלבד האב, אינו יכול בשום אופן לשכנע שהוא ילד בן עשר. ללא עזרת אמצעי בימתי כלשהו, שצריך היה הבמאי לספק לו־ולנו, הצופים.

כביכול, נטלו מתכונת של סידרת־טלוויזיה — אין זה מקרה שהבמאי הוא זה שיצר את הסדרה הישראלית „הקלאסית", „קרובים קרובים" — אבל למעשה התעלמו לגמרי ממרכיביה הסגנוניים, שהם בראש וראשונה אמינות חיצונית, ריאליזם נראה לעין. גם קצב ההצגה אינו של טלוויזיה, והמעברים בימתיים מובהקים, ולא ה„CUT" המוחק בלחיצת כפתור מצב אחד ומכניס אותנו לאחר. כך שהטלוויזיה כאן אינה אלא מין תעלול, ספק פרסומי ספק תוכני, והיא דורשת ראשית כל שילדים יהיו ילדים, ומבוגרים מבוגרים, כי רק התיאטרון והבימה המסורתית (הפרמיטיבית?!) מסוגלים לשכנע במשחק מותנה, בו יש ריחוק או שניות בין השחקן לבין הדמות שעליו לגלם.

מוטי ואיציק מצאו פרטים מצוינים ליילד את דמויותיהם, אבל הופעתם הפיזית הצביעה כל העת על ה„זיוף הבימתי", כי לא נוצלה יכולת זו של הבימה להיות לא־ריאליסטית באופן הביצוע.

לעומת הילדים, דמויות ההורים שאבלוניות למדי. שלמה סרן מאוד מתקבל על הדעת כעיתונאי, המנסה לברוח למעשה מאחריות לבעיות, כפי שנהוג לתאר בעל ואב בספרות פמיניסטית. דינה לימון, כאשתו הטרייה, מנסה להקנות אמינות לדמות זו של גננת או מורה ב„שיטות חינוכיות" ומיומנות של דיבוב, שיחת־נפש. אבל שני ההורים קרירים למדי ואין להם האינדיווידואליות, שהמחזאית העניקה לילדים.

אבל השחקן הראשי היה באמת הקהל, והילדים שיתפו פעולה עם השחקנים, כשהיה עליהם להציע פתרונות לבעיות חלוקת החדרים של המשפחה המורכבת בדירתה החדשה. הם חשו הזדהות עם בעיות הילדים הללו והציעו פתרונות קונסטרוקטיביים ואמיתיים. וזה הלא העיקר, כפי שנוהגים לומר: מבחנו של הפודינג הוא באכילתו.

הרעיון של סידרה על בעיות משפחה תוך שיתוף הקהל הצעיר מצוין בעיני. אבל אם לשפוט לפי פרק ראשון זה, נחוצה מחשבה צורנית נוספת. ראשית כל, הפרק ארוך הרבה יותר מדי והרבה זמן מתבזבז על מיני הלצות די שרופות ומשומשות, כגון שיחות אין סופיות של בת הטיפשעשרה, המטשטשות כאילו את עצם התוכנה האמיתית, המצויה במחזה, לבעיות הצעירים הללו.

אגב, נעשו כבר נסיונות שונים לנצל את צורת הסידרה הטלוויזיונית לבימה, למשל בגרמניה והולנד. אבל שם הכיוון היה של בחינת אמצעי אמנותי של פוטו־ריאליזם, של חיים נמשכים שעות רבות, כשהצופים רשאים, ממש כמו בבית, „לכבות" את ההצגה, על־ידי יציאה מהאולם. פרטים מציאותיים, שבדרך כלל לא מופיעים במחזות, כגון הליכה לבית־השימוש, השתלבו בעלילה והדגישו את הזיוף שבריאליזם־כביכול של הטלוויזיה. (ועדיין אני מצפה לשמוע, שמישהו על המסך יחייג למספר לא נכון או הטלפון יהיה תפוס, שמישהו יחפש מקום חניה או יסבול את אחד מאותם תסכולים קטנים של החיים המציאותיים).

הכוונה טובה, המסר החינוכי מגיע ברור וחזק, אבל מבחינה אמנותית לא חשבו יוצרי הסידרה עד הסוף.

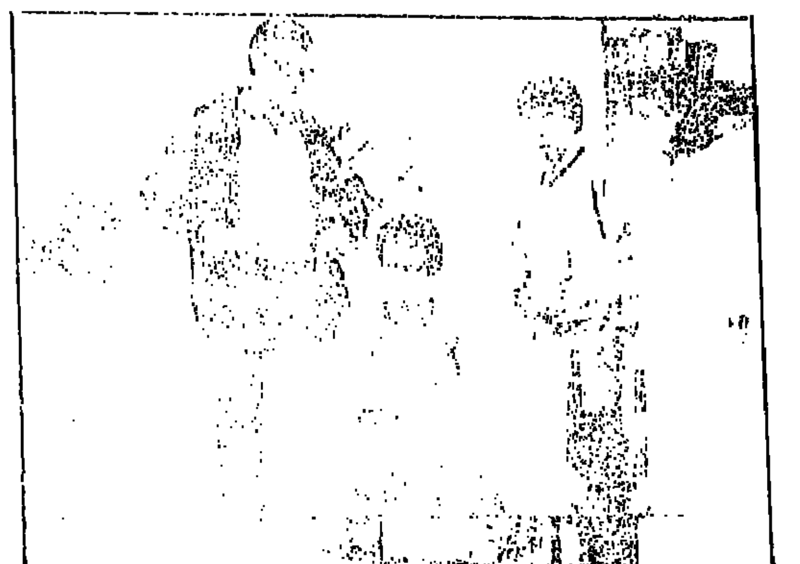

„ועכשיו כולם ביחד" – הכוונה טובה

[illegible]

צהלה ושמחה!

„מגילת אסתר" של יוסי שטרן בגאלריה 13½ ב[illegible]

[illegible]

לא נעמוד על טעילתו הרב־גונית במשך אותן שנים מלאות תערוכות, פרסים, ספרים, עבודת־כאייר בעיתונים, שבועונים, תצוגות בחו"ל, בפאריס, בלונדון, בניו־יורק, וושינגטון או טורונטו — ולאחרונה גם בבודפשט, [illegible]

סגנונו של יוסי לא נשתנה [illegible] השנים: הוא לא נמנה עם הציירים [illegible] תערוכה מפתיעים אותך בסגנון [illegible] לגמרי. הוא אינו רודף אחרי „מקוריות" [illegible] מחיר. הוא רק מעמיק ומעשיר את [illegible] האמנותית ואת הטכניקה הווירטואוזית. ירושלים, מקור השראתו, היא כמו [illegible] תחתית: איזה עושר של אושר! עושר [illegible] עושר בלתי־נדלה של טיפוסים, [illegible] קווים וצבעים.

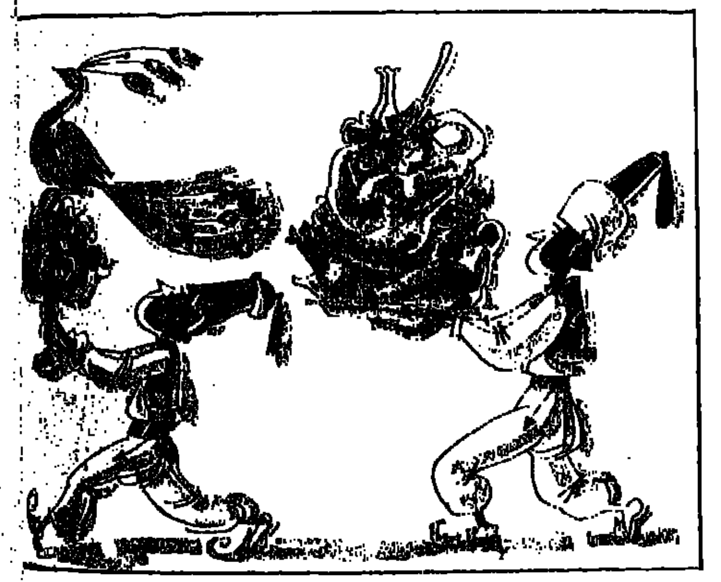

יוסי שטרן – „רעש צבעוני"

יוסי שטרן כוחו ברישום, וסגנונו [illegible] (וכמו אלה שב„מגילת אסתר") — [illegible] כפול: פעם בעט ופעם במכחול. אחרי [illegible] את הסיפור שלו בתנופה בעטו אין הוא [illegible] את הצורות בצבעים אלא מוסיף [illegible] רישום נוסף באקוורל, בפסים [illegible] אינטנסיביים ונקיים — כחול, אדום [illegible] צהוב — כשהוא משאיר הרבה [illegible] כל זה עושה „רעש צבעוני", [illegible] תנועה מבריקה, מכהיקה, מצטהלת, [illegible] מתנצנצת בתוספת תופים, שופרים [illegible]

אכן — פורים שמחו כל ציור [illegible] שלם, מלא פרטים ופרטי פרטים. [illegible] אסתר בחדר האיפור שלה: היא [illegible] מלאת הוד, יפהפיה, דקת גיזרה [illegible] כחולה המרגישה את חמוקיה, על [illegible] פשוט, וסביבה עשרות משרתים [illegible] אותה כשמחה קולני (אם אמנם [illegible] הקולות" — אזי על הציור הזה [illegible] אחרים של יוסי). זה מרים [illegible] מראה גדולה ממוסגרת, וזה [illegible] חיוך ממזרי ראי ידני — כדי [illegible] את תסרוקתה, ברגש אחר עושה [illegible] כשעשרות אבזרים הדרושים [illegible] פוזרים על הרצפה; מאפרת [illegible] פודרה על פניה וספר שמן [illegible] ראשו מתיז פרפיום על שערה; [illegible] עומדים, יושבים, כורעים, [illegible] סירים מלאי תבשילים, [illegible] בשמחה עם זרועות [illegible] סוגי הכובעים, התכשיטים, [illegible] חגיגה אכן, אהבתי מאוד את [illegible] ההמוניות של „המגילה", [illegible] בשושן הבירה המזכירה את [illegible] בוודאי היו ערים אלה דומות [illegible]

בגאלריה חיפה, שכדאי לבקר [illegible] גאלריה „13½" ביפו — מוצגות [illegible] אחרות של יוסי שטרן — [illegible] איורים אלא אקווארלים. [illegible] שגם כאן הרישום הוא יסוד [illegible] לו כתמים צבעוניים [illegible] הקומפוזיציה בעוצמה רבה [illegible] שטרן ולמי שאינו מכיר [illegible] במלוא פאר ודמיון. הנושא [illegible] (וזה הנושאה, רקדניות [illegible] סגנוני, מסתורי, רעשני, [illegible] אמן אופטימיסטי. בוודאי [illegible] מה מתרחש סביבו — כל [illegible] מלבבות. „המצב קאטאסטרופלי [illegible] רציני" — כך אומרים [illegible] בוחר את הצד הטוב והיפה [illegible]

קולנוע

אהבה כמו בסינימה

„בטי בלו" — בקולנוע „פריז" ת"א!

מאת יעל ישראל

דמות האשה בקולנוע נשענת לרוב על ארכיטיפים קלאסיים שמוצאה במיתולוגיה: ארכיטיפ הזונה המרושעת הוא הסתעפות מהלילית המסתה, ודמות האם הטובה — הסתעפות מדמותה המיתית של חווה אם כל חי ודמות „האם הגדולה". מארכיטיפים אלו נוצרו הסתעפויות משנה. אחד מהם רואה את האשה כאלילה, מסתורית, אלוהית, הנושאת בחובה מוטוריות וחוזק, מחזיקה את העולם, ומחזקת את כוחם של הגברים, ובלעדיה אנה הם באים.

במאים גברים רבים מתעקשים במשך שנים לעשות מיסטיפיקציה לדמות האשה. האשה האלוהית של הקולנוע מאחדת ברמותה מתכונותיהם של שני הארכיטיפים: היא גם מפתה יפהפיה, סקסית וקצת מסוכנת ולא צפויה, גם אשה אם, אלילת פריון, שהגבר נבנה על הבסיס שהיא בונה למענו, ותמיד היא גם אשה־ילדה, הזקוקה להגנת הגבר כדי שבסופו של דבר תישמר עריפותו על פניה, אף אם מוסריותו תשאר חסרה. בסרט היפני הישן, שמוקרן בימים אלה בסינמטקים: „אוגטסו מונוגטורי" של הבמאי מיזוגושי, האשה שהייתה עמוד תווך מוסרי בחיי בעלה, חמות לבסוף אחרי שהקימה למענו בית חם. גם אלילות מין כבריג'יט בארדו ומרילין מונרו גילמו לרוב את דמות האשה האלוהית, הנערצת־מושפלת, מרוממת־מתועבת חליפות. והעובדה שאין כמעט קשר בין דמות „האלוהית" של הבד לבין דמות האשה בשר ודם, כנראה שאינה מעניינת את הבמאים, הדבקים במיתוס במקום לתאר את המציאות.

גם סרטו החדש של הבמאי הצרפתי ז'אן ז'אק בייניקס („דיווה" ו„ירח בביבים") מרומם את דמות האשה לדרגה של אלילה. ספק אם במציאות קיימת בכלל דמות נשית כמו גיבורת סרטו „בטי בלו". בטי (ביאטריס דל, תגלית השנה בצרפת, מין גירסה ברונטית לבריג'יט בארדו) היא אשה־ילדה, אלוהית, נפלאה, נערצת, מלאת רוך ואהבה, אנרגטית, לא מוכנה להתפשר עם הבינוניות של החיים, ואפילו קצת אלימה. היא כלילת השלימות, חלומו של כל גבר שפוי: היא נראית נפלא בבגד אלגנטי, ובבגד הכי זרוק שבנמצא, במיטה היא חתולת סקס פראית, כשהיא ישנה היא נראית כמו תינוק או גור חתולים חסר הגנה, וכשהיא מבשלת את מאכליה אנני הטעם, היא נראית כמו מיליון דולר.

מה שהופך אותה למושא הערצתו של חברה לחיים זורג (ז'אן הוגו אנגלד) הוא העובדה שהיא תעשה הכל למענו. תדפיס במשך לילות חסרי שינה את כתב היד של ספרו, תעודד אותו לכתוב, ולפיכך — תסלול למענו את דרכו, היא זו שעשתה אותו, ולה הוא חב את הצלחתו הסיפרותית.

ביאטריס דל, תגלית השנה בצרפת, עם ז'אן הוגו אנגלד

דמותו של זורג שולית למדיי בסרט, למרות שהוא חצי מסיפור האהבה האובססיווית עד מוות שמספר בייניקס. בראשית הסרט, כשבטי נוחתת ברעש ומהומה בעולמו המשמים, הוא כסף הכל בחור, שנואש מהחיים, ומסתתר בבקתה רעועה על שפת ים נטושה ומוזנחת. אף אחד לא יודע שהוא מחזיק בארגזים ערימה של כתב יד מופלא, שמעולם לא טרח לפרסמו. זורג אוסף את בטי בזרועות פתוחות, ובטוח שהם יזקינו על החוף, „בלי שיפריעו לאף אחד, אבל גם בלי להשאיר חותם על העולם".

דברים אחרים חושבת נערתו בטי. בין תינוי אהבים למריבה צעקנית היא מוצאת את כתב היד, ובהתלהבות אופיינית היא אורזת את הספר ואת בן זוגה הנרפה, שורפת את הבקתה כדי שלא יהיה לו לאן לברוח, ונוסעת לכבוש את העיר הגדולה בתמימות של בת עשרים אביבים.

בטי וזורג עושים כיף של חיים ביחד עם ידידיהם הדרוקים: אלמנה עליזה ומאהבה בעל חנות הפיצות, ובסוף אפילו מוצאים משרה כמוכרי פסנתרים באיזו עיר קטנה וסימפטית. החיים הנפלאים שעל המסך משקפים מעט מאוד ממה שקורה בדרך כלל במציאות אצל זוגות אוהבים. בסירטו של בייניקס האהבה היא פטאלית, נואשת ומטורפת, ואין בה שום סממנים של טרדות יומיום. אהבה שכזו רואים רק בסרטים, אליהם הולכים כדי לראות אהבה ענקית, כמו זו של בטי וזורג.

הבעייה היא שגם דמותה של בטי, אין לה שום קשר למציאות. בייניקס הוסיף לכלל מעלותיה הטרומיות גם פן של שגעון, כמו בסרט „בגידות בטרייסטה", שם אורנלה מוטי היתה אשה אלוהית מטורפת וכן גאזרה היה סופר קומיקס שנשבה ברשתה, אך לא מסוגל לעזור לה. גם ב„בטי בלו" מסתבר שהתקפי האלימות של בטי מחפים על אישיות סכיזופרנית חשוכת מרפא, וכמו ב„בגידות בטרייסטה" — גם ב„בטי בלו" הגבר הוא השפוי והמבין בין השניים, שנחלץ לעזרתה של המשוגעת הנפלאה.

כשבטי שוקעת לטוטה האיום, בן זוגה מתוזיל להבנות על הבסיס שסללה למענו: סיפרו עומד לצאת לאור, הוא כותב רומן חדש, ובליבו נוצר את דמותה של האלילה, שהאירה את חשכת עולמו.

כמובן שאפשר לנסות ולראות בסירטו של בייניקס אלגוריה ליחסי גברים נשים: הגבר שתמיד נבנה על חשבון האשה, העובדה שמאחורי כל גבר מצליח עומדת אשה חזקה, ועוד יותר מכך העובדה שלו לאשה היתה אשה שתחזיק את חלומה ואת משק ביתה, היא כבר היתה מצליחה להפוך־עולמות. אבל כל אלה הם יומרות גדולות מידי לסרט „בטי בלו", שלא אומר שום דבר משמעותי על יחסי גברים נשים, ושוב חוטא ביצירת דמות האשה האלוהית, ששייכת לעולם הבד בלבד.

יחסי עו"ד־עו"ד

שני עו"ד־דין, שייצגו שני צדדים שונים, החליפו ביניהם מכתבים. עורכת הדין שמש סיימה את מכתבה במיטקה הבאה: „למותר לציין, כי מרשי רואה באמור בסעיף 5 במכתבך התעמרות שלא במקומה (ההדגשה שלי א.א.), באשר אין בידך כל בסיס משפטי להגיש תביעה כלשהי נגדו".

עורך־הדין הרצוג, נעלב מנוסח הדברים ופנה לוועדת האתיקה של הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל־אביב. ובפיו טרוניה: התעמרות הינה התעללות, ניצול לרעה של חזק כנגד חלש וכו'. האם לכך הגענו, שכאשר חבר מביע עמדה או מחשבה יקרא לו חברו על כך התעמרות? האם כך צ"יך עורך־דין להיות מעורב רגשית עם הלקוח שלו האם עורך־דין הממלא את תפקידו הינו „מתעמר" ומה בכלל ללשון כזאת בשימוש במכתבים? נראה לי, למען איכות היחסים בין החברים, שעליכם להתערב בעניין".

עוה"ד שמש טענה מצידה, כי המלה „התעמרות" נכתבה במכוונה בשוגג ב־ע', במקום „התאמרות" ב־א', כפי שהיה בכוונתה לבטא, כלומר אמירות שאין להן כיסוי משפטי או עובדתי.

בית־הדין המשמעתי המחוזי לא קיבל טענה זו. לדעתו, יש במלים „התעמרות שלא במקומה" משום גילוי יחס בלתי חברי לחבר במקצוע, ומעשה שאינו הולם את מקצוע עריכת הדין. בית הדין הרשיע את עוה"ד שמש בעבירות אתיקה מקצועית, אך בלא להטיל עליה עונש. ערעורה לבית הדין המשמעתי הארצי של לשכת עורכי הדין נדחה, ועתה היא מערערת לפני בית המשפט העליון.

בית הדין הארצי קבע, כי „חובתו של עורך־דין לנהוג בשובה ונחת ולנקוט שפה מנומסת, מאופקת ומרוסנת. לא יישמע מפיו הסבר, כי לדעתו הצדיקה התנהגות יריבו את השימוש בכינויים מעליבים ובלתי מרוסנים נגדו, תהא הידיבות אשר תהא, ותהא רעתו של עורך הדין על חברו־על יריבו אשר תהא — אסור לו לתת פורקן לרגשותיו עד כדי שימוש בשפה או בביטויים פוגעים ובסגנון בוטה או מעליב, שחייב להיות מחוץ למילונו השימושי של עורך־דין".

כלל האתיקה שהופר, לדעת בית־הדין הארצי, הוא זה שלפיו על עורך־דין לגלות בכל עניין מקצועי יחס חברי כלפי חברו שאיתו הוא בא במגע.

אומר נשיא בית המשפט העליון, השופט שמגר:

„המגמה לטפח יחס חברי ולשקוד על יחס סובלני ועל סגנון מנומס ומאופק ראויה לכל שבח — ואין מדובר רק ביחסים בין עורך־דין לבין עמיתו למקצוע, אלא גם ביחסים של עורך־דין אל בית המשפט, אל הלקוחות, אל בעלי הדין והעדים. יש התבטאויות ויש סגנון, שהם לעולם פסולים ואינם יכולים להלום התנהגותו של עורך־דין במצב כלשהו. אולם, כאשר אין מדובר בתגובה חריפה וחריגה אלא במקרה גבולי, מן הנכון לבחון את מהותה ואופיה של התגובה מבחינת גבולות המותר והאסור על־פי ההקשר וכתוכו, ובין היתר גם לאור מה שקדם לה. יש התבטאויות, שהפסול שבהן אינו עולה מניה וביה מתוכנן או מנוסחן, ועל כן נבדק כל מקרה על רקע נסיבותיו.

„זאת ועוד. הטלת ריסון כדי לפתח גישה סובלנית ומאופקת, אין פירושה עדיין כי כל מה שחורג מן האיפוק האידיאלי או מן הסובלנות הרצויה הוא גם, אוטומטית, בגדר עבירה משמעתית. לא רק שיכול שיהיה שוני בין הרצוי לבין המצוי, אלא גם מובן, כי בתווך, בין הרצוי לבין העבירה המשמעתית, יש תחום ביניים, שאינו הרצוי אשר אליו שואפים אך גם אינו מגיע עד כדי מעשה עבירה של התנהגות בלתי הולמת ואף אינו מבטא עבירת משמעת של יחס בלתי חברי".

לדעת הנשיא שמגר, המקרה שלפנינו מצוי אף הוא בתחום הביניים, בין הרצוי לבין דבר המגיע לכדי הערה של כללי המשמעת. על רקע נסיבות המקרה צריך היה לראות את נקיטת לשון „ההתעמרות" בהקשר אחד עם האיום של עורך־דין הרצוג כלפי לקוחה של עוה"ד שמש בנקיטה בהליכים משפטיים ובהאשמה של החזקת כסף שלא כדין. אומנם גם או מוטב היה אילו עוה"ד שמש היתה נוקטת לשון מאופקת יותר, אולם בהתחשב בנסיבות אין האמירה „התעמרות" מגיעה עד כדי עבירה משמעתית.

השמש זרחה לעורכת הדין שמש, והיא זוכתה.

תאורה פנימית
על המתרחש במפ"ם

באור־יהודה רוצים את „השומר הצעיר"

סניף מפ"ם באור־יהודה היה אחד מסניפי המפלגות הראשונים שהוקמו ביישוב — הוא הוקם ב־1951, כאשר המקום היה עדיין מעברת־עולים. בראשית שנות ה־60 הפסיק הסניף לפעול, אך חזר לפעילות מלאה לאחר כמה שנים, בניצוחם של מנשה יצחקי ויהודה יצחקי, ומאז הוא פועל ברציפות. מרבית פעילי הסניף הם בוגרי קן השומר־הצעיר באור־יהודה. התנועה פעלה ביישוב עד לשנת 1959. היום אין קן ביישוב ועל כך מצרים פעילי מפ"ם המקומיים.

ב־1969 יצאה מפ"ם לראשונה ברשימה עצמאית לרשות המקומית וזכתה באחד מתוך 9 מנדטים. ב— 1974 זכתה מפ"ם ב— 3 מנדטים מתוך 11, בזכותם קיבלה את ראשות המועצה בקואליציה, שכללה גם את הליכוד ומפלגת העבודה. ראש המועצה מטעם מפ"ם היה מנשה יצחקי. ב־1978 קיבלה מפ"ם העצמאית באור־יהודה 4 מנדטים מתוך 11, אך הפסידה את ראשות המועצה, כיוון שכל יתר הרשימות התלכדו בבלוק נגדה. ב— 1983 היתה מפ"ם לרשימה הגדולה ברשות המקומית, עם 6 מנדטים, אך שוב לא קיבלה את ראשות המועצה.

מוקד הפעילות החברתית באור־יהודה כיום נמצאת במתנ"סים והסניף המתקשה להתחרות איתם. זאת גם אחת הסיבות לכך שמזכיר הסניף, יוסף סבח, החליט להעביר חלק מהפעילות, בעיקר הפעילות המגייסת למבצעים מיוחדים המתקיימים עבור תושבי אור־יהודה מחוץ ליישוב. לפני שבועיים נערך במסגרת מדיניות זו סמינר של סוף־שבוע לדור ההמשך בגבעת־חביבה. בסמינר השתתפו 92 תושבים, שרק שליש מהם היו חברי מפ"ם, והוא נערך בשיתוף עם סניף בת־ים, משם הגיעו 40 חברים. השתתפו באירוע חנן ארז, חה"כ ויקטור שם־טוב, שדיבר עם המשתתפים במשך למעלה משלוש שעות, וחבר הוועדה המרכזת, אברהם אחיעזרא. אך שיא הפעילות בסמינר היה מסיבה בליל שבת, אותה ארגנו החברים מאור־יהודה. המסיבה נמשכה עד 3 לפנות בוקר ולדברי יוסף סבח תרמה לגיבוש המשתתפים יותר מכל ההרצאות גם יחד.

הדור שלא ידע את יוסף

לסמינר היו אמורים להגיע 200 איש מאור־יהודה. היישוב כולו ידע על כך ורבים ניסו להצטרף. העובדה שבסופו של דבר הגיעו רק 92 משתתפים קשורה למגבלות האירוח והקשיים הארגוניים האחרים, שמנעו הגעתם של כל 200 המעוניינים.

המכשלה העיקרית בדרכה של מפ"ם להרחיב את בסיס התמיכה שלה ביישוב היא העובדה שהדור הצעיר לא ידע את יוסף (סבח) ואינו יודע על תרומת חברי מפ"ם לישוב בעבר. כיוון שמדובר במאגר קולות שיכריע כל בחירות שייערכו ביישוב בעתיד, לא ברור אם מפ"ם תוכל לשמור על כוחה במועצה המקומית כפי שהיה לה בעבר, וודאי שלא תוכל לעשות זאת אם לא תפעל ביתר שאת בקרב הצעירים. לפיכך, „שעיקר המאמצים בפעילות הסניף כיום מתמקדת ביצירת קשר עם צעירי אור־יהודה.

דרוש משקל נגד למחזירים בתשובה

עד כה עלו בתוהו נסיונותיו של יוסף סבח להחזיר לאור־יהודה את השומר־הצעיר. פעמיים הבטיחו ראש ההנהגה הראשית לבוא ליישוב כדי לבדוק את העניין, ופעמיים לא הגיעו. גם הבטחתו של חנן ארז, שביקר לראשונה באור־יהודה ביום כניסתו לתפקיד מזכיר המרכז, כי יפעל להקמת קן — לא הועילה עד כה.

מפליא הדבר, שדווקא ביישוב בו כוחה היחסי של מפ"ם רב, אין פעילות משולבת ומתואמת. אין קן השומר־הצעיר ואין „צוותא".

יוסף סבח כואב את חוסר יכולתו להחזיר את תנועת הנוער בה גדל לעיירת מגוריו. לנגד עיניו מתפשטת והולכת תנועת החזרה בתשובה באור־יהודה, התופסת עוד ועוד מבניה ומגיעה אל מאות צעירים. סבח מבקש להנחית תשובה חינוכית ערכית ניצחת למחזירים בתשובה. יש לו הכלים הארגוניים במקום, יש לו גישה לבני הנעורים, כיו"ר ועד ההורים בתיכון המקיף של אור־יהודה, בו לומדים השנה 1600 תלמידים — ובכל זאת הדבר אינו מסתייע בידו, כאין לו סיוע מהתנועה.

לצידו של יוסף סבח פועלים במזכירות מפ"ם באור־יהודה חיים בעבול, חבר המזכירות הארצית של פועלי הבניין; יצחקי יהודה, החבר הוותיק ביותר בסניף מפ"ם באור־יהודה; עזרא מועלם, אלי נחום מדור ההמשך, אילתה מססה, מורה צעירה ומוכרת ביישוב ואחרים.

עוד מקרה של סניף עם פוטנציאל גדול שאינו מנוצל דיו, ועדיין סניפים אחרים יכולים ללמוד משהו ממנו.

טמפרמנט גימלאי

לפני כעשרה חודשים נמסר בטור זה על התחלת פעילות מועדון הגימלאים ברמת־גן, והוצגה רשימה ארוכה ומרשימה של תוכניות פעולה. שנה לאחר הפעלת המועדון, ניתן לומר כי מרבית השטרות נפרעו וכי המועדון אכן שוקק פעילות.

הפעולה מכוונת לחברי מפ"ם ואוהדיה, אך אל ההרצאות באים לשמוע גם תושבים שאינם חברי המפלגה.

מדי יום שלישי, בשעות הבוקר, מתקיימת הרצאה בתחומים מגוונים, כמו מדע, היסטוריה, ספרות ותרבות, בעיות גימלאים, כלכלה ומשק וכמובן בנושאי אקטואליה. הרצאות אלה מלוות בדרך כלל בוויכוחים סוערים, כפי שניתן לצפות מגימלאים חדורי תודעה פוליטית.

אחת לחודש נערך במועדון ערב תרבותי, לעתים קונצרט ולעתים מוקרן סרט. ארבע פעמים בחודש מוזמנים חברי המועדון לחזרות התזמורת הפלהרמונית. מדי כמה חודשים מבקר במועדון רופא מטעם קופת־חולים, המרצה על בעיות הבריאות המיוחדות לבני גיל הזהב.

הפעילות כולה מסתייעת בתמיכתה הנדיבה של האגודה לעזרה הדדית של ותיקי השומר הצעיר, אגודת „אחיעזר", ביוזמתו של מאיר גלברד.

כל המרצים במועדון מופיעים בהתנדבות. את הפעילות מרכז ומפעיל דוד נחוביץ, מוותיקי הסניף, שביקש לציין במיוחד הופעותיהם במועדון של רבקה כהן משער העמקים (ספרות), צפירה יונתן משריד, יעקב הורביץ מעין החורש, צבי נתנזון, יצחק שושני, דב ברניה, דוד כהן, נפתלי בן־משה, ד"ר מרים הלוי, מתתיהו ברדיצון, נחום שור ואחרון חביב — משה סמולר, שהגיע לגבורות.

מועדון גימלאי רמת־גן בפעולה — ויכוחים סוערים בנושאי אקטואליה

משה סמולר לגבורות

סניף רמת־גן־גבעתיים חגג עם משה סמולר את הגיעו לגבורות. חברי הסניף התכנסו סביב שולחנות ערוכים, שמעו והשמיעו פרקים מדרך חייו רצופת הפעילות הציבורית של סמולר. עם חברי הסניף והמשפחה הסבו אורחים רבים מרחבי הארץ, חבריו לתנועה, חברים מהפעילות להצלת שארית הפליטה בתום מלחמת העולם השנייה, שותפים מתקופת ההעפלה ומראשית ההשתרשות בארץ, מתקופה מאוחרת נשאו דברים חבריו מוועד הפועל של ההסתדרות, „משען", הסתדרות הגימלאים ולאחרונה — תנועת ותיקי מפ"ם.

ראשון הדוברים היה ראש עיריית גבעתיים, יצחק ירון, והמסיים — אפי שטצלה, מזכיר מועצת פועלי גבעתיים. משה סמולר, נרגש ונלהב, הודה למברכים.

מכל מקום

רעננה

רבה הראשי של רעננה הוא כידוע מנהיג ש"ס, חה"כ הרב יצחק פרץ. נראה כי הוא עשה „עבודה טובה" בשנים בהן פעל ביישוב. והראיה — ברעננה אין כל פעילות תרבותית לצעירים בלילות שבת. התוצאה היא, נדידה המונית של צעירי רעננה, מדי ליל שבת, לתל־אביב.

חברי נוער מפ"ם ברעננה החליטו לפעול. הדליק אותם לרעיון מזכיר מפ"ם ביישוב, צבי נרב.

בהתארגנות מהירה יצאו חברי נוער מפ"ם לרחוב, והחתימו את העוברים ושבים על עצומה הקוראת לפתיחת מקומות תרבות ובילוי ברעננה בלילות שבת. תוך שעה נאספו 700 חתימות, אך ההישג המרשים ביותר היה שבאותו יום הצטרפו לנוער מפ"ם 50 צעירים נוספים.

כפר־סבא

ישראל מילוא נבחר למזכיר סניף מפ"ם בכפר־סבא. מילוא הגיע למקום לפני שנתיים, מקיבוץ נחשון. מועצת הסניף נפרדה מהמזכיר היוצא, מאיר גלוזמן. נאחל הצלחה לישראל מילוא.

חיפה

100 מוותיקי מפ"ם בחיפה יצאו ביום שלישי שעבר לירושלים, ליום עיון שכלל אירוח בכנסת והרצאה מפי חה"כ חייקה גרוסמן, שדיברה על בעיות הגימלאים והפנסיות. לאחר מכן התארחו הוותיקים במשכן הנשיא ונפגשו עם נשיא המדינה. לשיחה שגלשה מהזמן שנקבע לה ונמשכה למעלה משעתיים.

הנשיא פתח במלים חמות לזכרו של מאיר יערי. גם הנשיא התייחס, בין שאר דבריו, לבעיית שחיקת הפנסיה של הגימלאים.

ותיקי מפ"ם הגישו לנשיא שי — ציור נוף חיפאי, פרי מכחולו של חבר הסניף יצחק לסקס.

בהמשך הסיור ביקרו החברים ברמת־רחל, בארמון הנציב ובאתרים בעיר העתיקה.

בולים ובולאים | מאת יהושע מרקוס

תערוכת הבולים הלאומית „חיפה 87" — בפסח

לרגל תערוכת הבולים הלאומית — „חיפה 87" — שתיערך בחול המועד פסח בחיפה, לציון 40 שנה להחלטת עצרת האומות המאוחדות על הקמת מדינה יהודית עצמאית בארץ־ישראל, הנפיק השירות הבולאי גליון מזכרת מיוחד. הגליון מבוסס על אחד מציוריו של הצייר הסקוטי דוד רוברטס, המתאר את מפרץ חיפה כפי שנראה משפך נחל קישון לפני למעלה ממאה שנה. אביו של רוברטס (1864־1796) היה סנדלר, שעודד את כשרון הציור של בנו. תחילה עבד כשולייה אצל צבע, ולאחר מכן החל לעסוק בציור ובאמנויות הגרפיות. רוברטס הרבה לטייל באירופה ובמזרח התיכון. ב־1841 הוא נבחר כחבר האקדמיה הבריטית המלכותית. ציוריו המרשימים ביותר היו מספרד, מסוריה ומארץ הקודש.

את גליון המזכרת עיצב יצחק גרנות והוא כולל לא רק ציורו של דוד רוברטס מ־1839 אלא גם בול דואר ישראל שהונפק בשנת 1952 וצוייר בידי אוטו ואלש והמתאר את מפרץ חיפה. גליון המזכרת הודפס בצבעים רב־גווניים בדפוס לוין־אפשטיין. מחיר הגליון — 4 ש"ח וחלק גדול מהכנסותיו מיועד למימון התערוכה.

את תערוכת הבולים „חיפה 87" תארח עמותת בולאי חיפה בחסות שר התקשורת, ראש עיריית חיפה והתאחדות בולאי ישראל. העמותה, המאגדת בתוכה כ־150 חברים פעילים, הוקמה בשנת 1938 והיא אחת העמותות הוותיקות והגדולות בעמותות הבולאים בישראל ומקיימת פעילות בולאים מגוונת של ותיקים ובני נוער. „חיפה 87" היא התערוכה הרביעית שמקיימת עמותת בולאי חיפה וקדמו לה „תבא 1952", „תבאי 1964", לציון ידידות אפריקה־ישראל, ו„חיפה 80" בשנת 1980), שכל אחת מהן עמדה על רמה גבוהה וזכתה להדים חיוביים בציבור הבולאים בארץ. עם זאת יש לציין בצער, כי בתחום יחסי הציבור לא עומדים מארגני התערוכה בחיפה על הגובה — חודש וחצי לפני פתיחת התערוכה עדיין לא נשלח כל חומר לעיתונות, בניגוד לתערוכת הבולים בנתניה, למשל, שכחצי שנה לפני קיומה דאגו מארגניה לשלוח חומר לעיתונות.

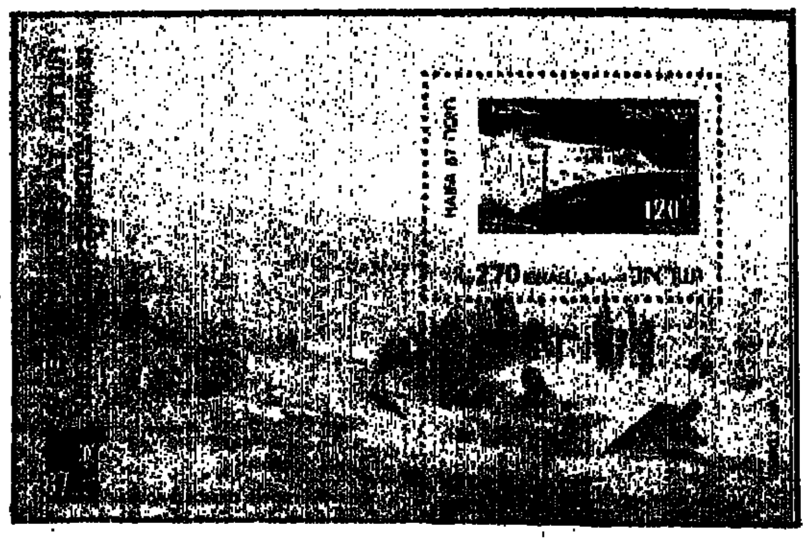

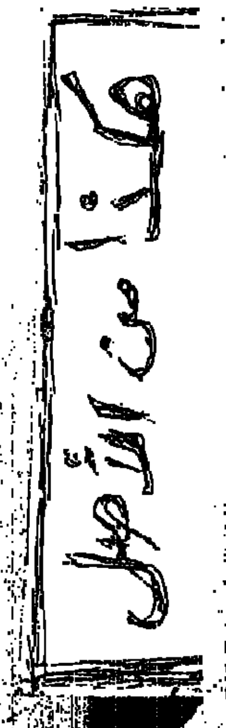

פרג החופים

הטוב — בלי הרע והמכוער

פרחי הפרג משמשים הן להפקת תרופות והן לסמים. חוקרי מכון וולקני ומכון וייצמן מטפחים זן של פרג ללא סמים

אחת התעשיות הגדולות בעולם מבחינת שטחי עיבוד, כוח אדם נתיבי יצוא וכמובן מחזור כספים הוא גידול צמח ה־PAPAVER SAMNIJERUM הידוע יותר בארץ בשמו „פרג האופיום". לכל הדעות זהו צמח יפהפה, המתאים מאוד למילוא בו גלויות נוף צבעוניות. בארצות רבות, כמו רומניה, אוסטרליה, בולגריה, צרפת ורוסיה, גדל הפרג תחת פיקוח הדוק, שהוא במקרים רבים גם חמוש, המלווה כל שלב בהתפתחות הצמח. מתוצרי הפרג מיוצר הקודאין, שהוא מרכיב חשוב בתעשיית התרופות. קודאין נמצא כמעט בכל תרופה לשיכוך כאבים ובתרופות נגד שיעול. את התעשיה החוקית של האופיום אי־אפשר לאמוד, כי עד היום לא נמצא תחליף סינתטי לקודאין.

אך התעשיה המשגשגת באמת של פרג האופיום איננה מיועדת לבתי החרושת לתרופות, אלא היא המניעה את תעשיית הנרקומנים בעולם כולו, המגלגלים ביניהם מיליארדי דולרים בשנה. מה גודלה של התעשיה הבלתי־חוקית הזו? על אילו שטחים היא חולשת? כמה פועלים עובדים בשירותה? ומהן דרכי היצוא? אלה הן שאלות שאין לאיש מענה עליהן. לכל משטרה יש מחלקת מודיעין עם אומדנים והערכות משלה. עד כמה הערכות אלה מבוססות וקרובות למציאות, קשה לענות.

כתב ה„נישנל ג'יאוגרפיק" יצא לסיור בארצות החשודות כמגדלות את פרג האופיום וחזר עם תמונות יפהפיות ועם נתונים מסמרי שער. והנה רק כמה מהם: בבורמה מגדלים פרג על פני 600,000 דונם; באיראן על פני כ־300,000 דונם; באפגניסטאן — 200,000 דונם בפקיסטאן 45,000 דונם, במקסיקו 41,000 דונם. בתאיילנד 35,000 דונאם ובמצרים 3000 דונם. ואלה, כאמור, רק אומדנים.

ליסה הקדושה

מה שברור, לעומת זאת, הוא שמספרם של הנרקומנים בעולם כולו, כולל ישראל, כמובן, גדל. הערכות משטריות — ושוב, מי יודע עד כמה הן מדויקות — מורות על כ־400 ק"ג. הרואין המוברחים מדי שנה לישראל, מהם אפשר להכין כ־40 מיליון מנות. אך כאמור, זוהי הערכה בלבד. במציאות נתפסים כ־10 ק"ג הרואין בשנה בלבד.

התעשיה המשגשגת הזו מפרנסת משפחות רבות, רבות מאוד. הפקת הסם מה־PAPAUER SAMNIJERUM דורשת עבודת כפיים רבה: חולבים את הלקט הבלתי־בשל ומאפשרים לנוזל שבתוכו לטפטף החוצה ולהיקרש. לאחר מכן יש צורך לגרד את עיסת הגומי שנוצרה. העיסה הקרושה הזו היא האופיום, ובצורה זו היא ניתנת לאיחסון במשך זמן ממושך. פועל אופיום בהודו מרוויח פחות מדולר אחד עבור יום עבודה בשדות האופיום. בארצות בהן כוח העבודה יקר יותר מפיקים את האופיום בצורה יותר תעשייתית, על־ידי איסוף וייבוש הלקטים ומיצוי האופיום בעזרת ממיסים שונים.

הפקת האופיום דורשת אומנם עבודה רבה, אך לעומת זאת צמחי הפרג נוחים לגידול ומתפתחים יפה כמעט בכל אקלים ובכל סוג קרקע.

מהמורפין — להרואין הדרך קצרה. מוסיפים חומצה אחת (הקשורה לחומצה אצטית), ומתקבל הרואין.

מתיישבים על התאים

למרות ריבוי השימוש בקודאין ובמורפין, מסלוליהם בגוף ודרכי פעולתם עדיין לא התבררו. במוח, בחוט השדרה ובמעי ישנם קולטנים מיוחדים לחומרים אופיאטיים. במוח מיוצרים חומרים דמויי מורפין הנקראים אנדורפינים, המתיישבים בקולטנים אלה ומשפיעים על מצב הרוח, התיאבון, הרגשת כאב. כאשר אדם מקבל מנת מורפין, או קודאין, מתיישב החומר בקולטנים שעל פני התאים. עד כאן התהליך ברור. אך כיצד המורפין או הקודאין, היושבים על פני ממברנת התא, משפיעים על הרגישות לכאב, כיצד הם גורמים להרגשת העונג ולהתמכרות — עדיין לא ברור.

גידול פרג האופיום לצרכים תעשייתיים פותח פתח לגידולם הבלתי־חוקי. בארץ, לאחר מחקר ממושך שנמשך כעשר שנים, הצליחו לגדל זן מיוחד של פרג, אשר ניתן להפיק ממנו קודאין אך לא אופיום והרואין. פרג זה, המכונה „פרג החופים", הובא ארצה מפסגות הרי אלבורז אשר באיראן, רק במקומות הגבוהים, בהם הטמפרטורה בחורף נמוכה, הוא מצליח להתפתח.

החוקרים, ד"ר אריה לוי מהמחלקה לצמחי רפואה במכון וולקני וד"ר דוד לביא מהמחלקה לכימיה אורגנית במכון וייצמן, ניסו להתאים את פרג החופים לתנאי הגידול בארץ. הם ניסו לגדלו בגולן, שם החורף קר ומתאים להבשלת הצמח. אך בגולן שטחי הקרקע מצומצמים ולכן נטשו רעיון זה.

אוגר בשורשים

בפרג האופיום ישנו מסלול ביוסינתטי, אשר בו חומר המוצא, תבאין, הופך לקודאין והקודאין הופך למורפין. לאחר מיצוי המורפין מהפרג, הופכים אותו במעבדה בחזרה לקודאין. המיוחד בפרג החופים הוא, שהמסלול הביוסינתטי שלו נפסק לאחר יצירת התבאין. פרג החופים אינו יכול לייצר בעצמו קודאין או מורפין. אך מסתבר שלתעשיית התרופות אין זו מגבלה. במעבדות הופכים בקלות יחסית את התבאין לקודאין, לשימוש חברות התרופות.

צמחי פרג המשמשים להפקת סמים

התבאין הנוצר בפרג נאגר ברובו בחלקים העליונים של הצמח. חלקים אלה זקוקים לטמפרטורות קרות במיוחד בעונת החורף כדי להתפתח. רק כמות קטנה מהתבאין נאגרת באיזור השורשים. מדעני מכון וולקני ומכון וייצמן ניסו לפתח זן של פרג חופים אשר אוגר יותר תבאין בשורשיו, וכך להתגבר על מחסום הקור. השורשים אינם דורשים סביבה קרה לצורך התפתחותם. בשנה שעברה הצליחו, בשיתוף עם חברת „טבע" וחקלאי „שער הנגב", לגדל את הזן המשופר של פרג החופים, אשר שורשיו עשירים בתבאין, באזור הנגב על פני שטח של יותר ממאה דונם. ובעתיד מתכננים לייצא את המוצר.

למחקר השלכות מרחיקות לכת. אף מעבר לפוטנציאל הטמון בו לגידול פרג האופיום. מתבאין מייצרים תרופה המכונה לנוקסון, היכולה למנוע התמכרות להרואין ולמורפין. ישנם גם סימנים ראשונים שתרופה זו מסייעת לשיפור הזכרון במחלות כמו „אלצהיימר". ואחרון, מסתבר שהיא גם יעילה בזירוז הרויה. אך כל השימושים האלה הם עדיין בשלבי ניסוי ראשונים.

הקרב על זורק הדיסקוס

ב„מלחמת אמנות" בין רומא לבין פירנצה — הנצחון הוא לפי שעה בבירה האיטלקית. התוצאה: הפסל יעבור ל...טוקיו

מאת אהרון ניר, רומא

מלחמות ממש — תוך שימוש בקאראבינרים ובשוטרים עירוניים, תוך איומים ב„מצער על רומא" ותוך הקמת מיתרסים בנוסח „על גופותינו תעברו" — מתנהלת בין פירנצה לבין רומא, על זכות הבעלות על ה„דיסקובולוס" — זורק הדיסקוס שנוצק בברונזה 450 שנה לפני הספירה על־ידי הפסל היווני הגאוני מירונוס, ואבד בסערות ההסטוריה היוונית־מקדונית־סורית־רומית. זכרו של הפסל עמוק באהבת היופי וההרמוניה של דורות רבים, עד שפסל רומי פיסל אותו מחדש בשיש, בנאמנות מוחלטת לפסל הברונזה המקורי של אתונה. שמו של הפסל הרומי לא נשמר וכן לא ידוע אם פיסל את ההעתק מהמקור (הכובשים הרומים „סחבו" יצירות אמנות רבות מיוון הכבושה), או יצר אותו בדייקנות כה רבה על־סמך שרטוטים וזכרון היסטורי, שיצירה אמנותית בת משוכללת השאירה אחריה.

הפסל הרומי (יתכן שיוצקו היה עבד יווני בשרות פטריציוס), הוא רפרודוקציה מדוייקת של האתלט היצוק בברונזה של הפסל היווני, אשר כ־700 שנים קודם־לכן רצה לסמל במקוריות נועזה את הדינמיות והכוח של דיוקן האדם למעשה. דיסקובולוס השיש משכנע ביופיו את החוש האמנותי לא רק של הקהל הפשוט אלא גם של אניני הטעם, והוא היה גולת הכותרת של כל תערוכת אמנות, בה הוצג כיצירת מופת של הפיסול היווני הקלאסי מתקופת הזהב של אתונה.

מתנה להיטלר

מה היה גורלו של זורק הדיסקוס בסערת התקופות ואיך הגיע למלחמה החריפה עליו בין רומא לבין פירנצה? איך־שהוא ניצל מפלישת „הברברים" הצפוניים ומ„שדירת רומא" המפורסמת שנתלוותה לפלישה ההיא. עבר אחר־כך, במשך מאות השנים שעברו מאז, על פני ארמונות אפיפיורים ומשפחות פטריצים שונות. בתחילת המאה־העשרים הוא היה אצל משפחת האצילים הרומיים לאנצ'ילוטי. מוסוליני, כאשר התבסס בשלטונו, ציווה להעבירו מידיים פרטיות למוזיאון ציבורי, מוזיאון „המרחצאות" ברומא. כאשר היטלר ערך את הביקור המפורסם שלו ברומא לשם חישול הברית בין גרמניה הנאצית לבין איטליה הפאשיסטית, הדוצ'ה של איטליה נתן לו כמתנה אישית את הדיסקובולוס. לו דבר כזה היה קורה בימינו היו האיטלקים הופכים עולמות. אולם אז לא הושמע אף קול אחד נגד מסירת פסל שהיה פאר המוצגים האמנותיים של רומא, „כמתנה אישית" לראש מדינה זרה. הדיסקובולוס ליווה את הרודן הנאצי ברכבת משוריינת אל העבר הצפוני של הברנר, הגיע לברלין ושם נעלמו עקבותיו.

החזרת הגזל

עם סיום המלחמה וטיהור איטליה מהפולשים הגרמניים, נתפנו השלטונות האיטלקיים להחזרת הגזל של אוצרות האמנות שלה. הורכב מעין „קומנדו" שהוטל עליו לצאת לגרמניה, לאתר את יצירות האמנות האיטלקיות הגזולות — בבתים פרטיים, בבתי נכות או בבתי המושלים הגרמניים החדשים. כראש „הקומנדו" עמד איש פירנצה, חובב אמנות נלהב: רודולפו סיווירו, השמור בזכרונות הפלורנטינים (הוא נפטר לפני כמה שנים) כ„07 של האמנות" על פעולתו הנועזת, שלעתים קרובות היתה קשורה בסיכונים ובהרפתקאות של מעשי ריגול ובילוש (עלילות שליחותו לאיתור יצירות האמנות שנגזלו על־ידי הגרמנים מסופרים ביומן המרתק שהשאיר אחריו והעומד להתפרסם בקרוב). „קומנדו האמנות" הצליח במשך עשר שנות פעולתו למצוא ולהחזיר לאיטליה 140 יצירות אמנות נגזלות; ובתוכן את „זורק הדיסקוס" שנמצא באחד המחסנים לגרוטאות במינכן.

פסל המריבה

רודולפו סיווירו, איש פירנצה העביר את שלל האמנות אל עירו. ומועצת העיר החליטה להעמיד בפני העולם כולו את הגזל הנאצי ב„תערוכה של 140 יצירות האמנות המפורסמות שאותרו בגרמניה" שנפתחה ב„פאלאציו וקיו" של העיר. במרכז התערוכה עמד הדיסקובולוס, ששבה ביופיו את המוני המבקרים מהעולם כולו. מועצת העיר פירנצה החליטה לתת לתערוכה מעמד של „מוזיאון פרמננטי של יצירות האמנות שהוחזרו מהנאצים".

הריב הגדול

אלא שאז התחיל הריב הגדול, הנמשך עד היום הזה, בין רומא לבין פירנצה, שבמרכזו נמצא הדיסקובולוס. הקנאה החששית לבעלות על הפסל הנפלא, שהחלה לפני כ־30 שנה, נתלקחה ביתר שאת ב־1982, כאשר רומא דרשה במפגיע מפירנצה את החזרתו למוזיאון ממנו נלקח בפקודת הדוצ'ה. טענתה של הבירה נתמכה על־ידי השר לנכסים תרבותיים, אשר בפקודתו הושם הדיסקובולוס המסכן באזיקים והוכנס לארגז. אולם כאשר הסבלים הגיעו עד שערי ה„פאלאציו וקיו" כדי להעמיסו על משאית, ה„07 לאמנות", רודולפו סיווירו, הגן בגופו ממש על פסל המריבה והשמיע אז את המשפט הקלאסי „על גופנו תעברו". והדיסקובולוס אמנם נשאר בפירנצה. אלא שרומא לא נרגעה וחידשה את המתקפה בשנה ל־1983. גם הפעם הוצא השר החדש לנכסים תרבותיים, שבא במקום השר הקודם הורה להחזיר את הדיסקובולוס לרומא. שוב התנגדות עיקשת של הפלורנטינים תוך עריכת הפגנות רחוב המוניות. ברגע האחרון התערב פרטיני, „הנשיא האהוב ביותר של האיטלקים", אשר פסק: הדיסקובולוס נשאר (לעת עתה) בפירנצה.

„לא" למלינה מרקורי

הרוחות נרגעו במקצת אולם הבעיה לא נפתרה. רומא השחיזה בינתיים את סכיניה ופירנצה התבססה מאחורי מיתרסים לקראת התקפה חדשה של הרומים. ואמנם בשנת 1985 היה נסיון חדש של הרומים „לחטוף" את הפסל. כאשר מלינה מרקורי, שרת התרבות בממשלת יוון, ביקשה מראש הממשלה האיטלקית „לשלוח" את הדיסקובולוס. השר החדש לנכסים תרבותיים (בינתיים התחלפו הממשלות...) הסכים. אולם הפלורנטינים היהירים ענו: „לאו". לצדם עמד הפעם אומברטו באלדיני (גם הוא פלורנטיני), ראש המכון המרכזי לשיפוץ יצירות אמנות כשאמר שהמעבר מפירנצה לאתונה עלול להזיק לפסל ומוטב איפוא לא להיענות לבקשה.

הפלורנטינים נשמו לרווחה — הדיסקובולוס נשאר בפאלאצו וקיו.

אחרי יוון — יפאן

אולם חכתה להם סערה עוד יותר גדולה מאלו שנתחוללו עד כה. האויב האחרון הוא שוב המיניסטר היושב ברומא, אשר מצא תחבולה מתוחכמת להוציא את הדיסקובולוס סופית: הוא התחייב בשם הממשלה האיטלקית להשאיל לתערוכה גדולה של אמנות אירופה, שתיפתח בקרוב בטוקיו ביוזמת מועצת השוק המשותף האירופי, יצירות אמנות איטלקיות חשובות וביניהן גם הדיסקובולוס. המשלוח הוא רחוק, ומאחר שבתערוכה בטוקיו מחכים ליצירות האיטלקיות בכליון עיניים, ההוראה של המיניסטר היתה להכין את הדיסקובולוס למשלוח בתוך שלושה ימים בלבד. קל לתאר את הסערה שהתחוללה בפירנצה. מועצת העיר התכנסה לישיבת חירום, ושלחה את ה„סינדיק" אל השר ברומא. ראש המחלקה לתרבות של העיר איים „שאם ירצו לקחת את הדיסקובולוס ללא הבנה עם העיר, כי אז אצווה לשוערים העירוניים לנעול את השערים של פאלאצו וקיו".

הסינדאקו של פירנצה הרחיק לכת ואמנם הוציא איסור על תנועת משאיות בתחום ההיסטורי של העיר, כולל המשאית נושאת המנוף, שאמור היה להוריד את הארגז [...] הדיסקובולוס. אלא שהשר מרומא איים [...] תתמידו במרי אצווה לפלוגת קאראבינרים לקחת בכוח את הדיסקובולוס ולהעמיסו על משאית וללוותו עד שדה התעופה. לא סטריוטים כפלורנטינים, על אף מרדנותם הטבעית, יתגרו בקאראבינריים שהם קדוש לכל איטלקי. והדיסקובולוס אמנם עזב את הפלאצו וקיו. רומא הביסה איפוא את פירנצה בקרב על הדיסקובולוס.

בעריכת צביה בן־שלום

למנוע לידה של הלוקים בטלסמיה

טלסמיה ים־תיכונית זו מחלה קשה, תורשתית הגורמת לחסר הדם. זו מחלה תורשתית. בספר יסוד לרופאים פנימיים של הריסון מתארים את הטלסמיה כמחלה תורשתית, המתאפיינת בהפרעות בהמוגלובין — אחד ממרכיבי יסוד של הדם. ירידה בייצור ההמוגלובין מוביל למצב של חוסר האריתרוציטים או הכדורים האדומים. לכדורים אלה מראה ספציפי במישקפת המיקרוסקופ. הם קטנים מכדורי דם רגילים וחיוורים.

יש מיגוון רחב של טלסמיה, אך הסיווג המקובל הוא מייג'ור ומינור. המייג'ור הוא הצורה הקשה. הטלסמיה בצורתה הקשה, פוגעת בילדים כבר בגיל של כמה חודשים. בין השאר מופיעה אנמיה קשה עם התופעות הנובעות מאנמיה. הילדים נראים במצב ירוד, והתפתחותם איטית, מופיעים עיוותים במבנה העצמות, וזאת בשל הפרעות בהתפתחות מח העצם. גם עצמות הפנים לוקות במבניהן. בגלל ההפרעות הללו נאלצים הרופאים להזרים בעירוי דם בתדירות גבוהה. זה גורם לריכוז גבוה מדי של ברזל בדם, שמצידו כרוך בטיפול נוסף להורדת הערכים למצב תקין.

בעקבות מרכזת אוכלוסיה ערבית ואוכלוסיה של יהודים יוצאי ארצות ערב ואגן הים התיכון מופיעה המחלה התורשתית הזו בשיעורים גבוהים במיוחד. יוכי באואר, דוברת קופ"ח מאיזור צפון, מוסרת כי מדי חודש מתגלים 40 מקרים חדשים של המחלה בעמק. זה עולה על כל הידוע בארץ. לכן, עשו יד אחת שירותי הבריאות במינהל הממשלתי וקופ"ח — להעלות תוכנית לאיתור מונע של מקרי טלסמיה הים־תיכונית.

בדיקת הדם של נשים הרות בעזרת ציוד ביוחד אוטומטי הן בגדר צעד ראשוני. במידה ויש חשד לתופעת המחלה, מבצעים בדיקה נוספת. האמורה לתת תשובה. האם האישה נושאת גן טלסמיה. והיה וגם אצל בן זוגה של האישה ההרה יגלו את הגן הנושא טלסמיה, אזי מפנים את השניים לייעוץ גנטי.

כיום ניתן כבר בבדיקת דם טבורי לקבוע, אם העובר לוקה בטלסמיה מייג'ור או מינור. כמובן שבמידה ויש הוכחה שעלול להיוולד ילד עם טלסמיה, מייג'ור, אזי מייעצים להפסיק הריון. אלה דברים שהוסיף כותב הדברים אלה, שכן בקומוניקט של יוכי באואר, קביעה זו איננה נמצאת. אך ברור, כי כל הבדיקות נעשות בהיגיון, כאשר אין מנסים למנוע לידת ילדים עם מחלה קשה בלתי ניתנת לריפוי, המסתיימת במוות אחרי מחלה קשה, ומתישה את המשפחה כולה.

השאלה היא, עד כמה אפשר יהיה להצליח במבצע שיכנוע של הורים הרוצים מאוד בילדים, בהרבה ילדים, והרי שדובר באוכלוסיה עם גישה אחרת מאשר בשיכבות אוכלוסיה עירוניות בת"א, למשל.

יוסף שמי

בגדים ואוכל הולכים ביחד

קניה משפחתית: הילדות בחולצות טריקו (23 ש"ח) ומכנסי כותנה (30 ש"ח); אבא בחולצת לודיאנו ליין (37) ומכנסי שנטונג (48) ואמא בחליפת מכנס יקרת יחסית. טוניקה (63), מכנסי כותנה (54) וחגורה (26)

גמרנו את הקניות לשבת, ומוסיפים איזה פריט ביגוד. למה לאז ולמה לצאת מן ההיפרכל ולחפש באיזה בוטיק או כל־בו? אז יש לנו הכל תחת גג אחד: דגים, עופות, בשר ונקניק, סוכר וגבינה ובגד ים ומכנסיים וחולצה. ואפילו חליפה או שמלה חגיגית. הרעיון אינו מקורי, כי כמעט בכל הסופרמרקטים בעולם נמכרים גם פריטי אופנה. הן למבוגרים והן לילדים.

דוגמה טובה הם סניפי מיגרוס השוייצ', שבהתחלה נמכרו בהם אך ורק דיברי אוכל בסיסיים. הוסיפו את המרגים, אחר כך ירקות טריים, כלי בית, ריהוט קל, כלי תפירה, תמרוקים, והיום אפשר להשיג באותו המקום גם ביגוד אופנתי. מרקס־אנד־ספנסר האנגלי התחיל מביגוד, והיום בכל סניף אפשר לרכוש מזרענים ואוכל בסיסי, תמרוקים ופריטי אופנה יוקרתיים.

אורח החיים של שנות ה־2000 החזיר את האשה למעגל חיי עבודה מחוץ לביתה. יותר ויותר היא מחפשת דרך לשלב את חובותיה המקצועיים עם חובותיה של אם ועקרת בית. את הקניות היא בדרך כלל עורכת לפני צאתה לעבודה או אחרי גמר העבודה. כמה שהחנויות יותר מרוכזות, לה ולבני משפחתה קל יותר לערוך אותם. ריכוז חנויות במקום אחד הוכיח את עצמו וגמישות שעות בהן אפשר לערוך קניות מסייעת למשפחה בלי מאמץ גדול מידי לערוך את כל הקניות. בנוסף, התחילו החנויות למיניהן לרכז בתוכן שלל רב של מוצרים, שמשפחה נורמלית זקוקה להם. יש, וכל־בו פתוח גם בשעות הצהריים, יש ופתוח עד שעות מאוחרות, ויש אפילו כל־בו פתוח כל הלילה. ביגוד תחתון וגרביים אפשר כבר למצוא הרבה זמן בכל־בו. חידוש המרענן וחיובי ברשת חנויות היפרכל הוא ריכוז של מוצרי הבית, וביניהם מכל וכל בלבוש הן של האשה, הגבר והילד.

במסיבת עיתונאים דיווחו על עצם השינוי בחנויות היפרכל: למחלקת ההלבשה צורפו תאי מדידה ומראות, הפריטים הם לפי צווי האופנה, וההיפרכל מתעקש לעבוד רק עם חברות בעלות מוניטין, הידועים בטיב מוצריהם. בין החברות שמות ידועים כגון: זמן, לידו, ליידי אן, יוניטקס, לייטקס, טוד קיד, אפולו ורבים אחרים. המחירים סבירים ואפילו נמוכים מחנויות סיטונאיים. חליפת נשים אפשר להשיג במחירים בין 59־70 ש'. שמלות טריקו (מקסימות) ב־30־40 ש'. בגדי ים אופנתיים: 29־49 ש'. גופיות צבעוניות לגבר: 8.90 ש', מכנסי גלישה לגבר: 19.50־30 ש' מכנסיים אלגנטיות מחוייטות 37.60 ש'. לילדים אפשר לרכוש חולצות: מידה 36, 17.50, חולצת טי מידה 16 14.00 ש' או בגד ים לילדה, מידה 8 ב־20.90 ש'.

סניפי היפרכל אפשר למצוא בחיפה, חולון, ראשון לציון, פתח תקווה, ירושלים, באר־שבע, רחובות, ערד וברמת־גן בקניון רק שבזה האחרון אין כמעט ביגוד. הסיבה לא ברורה. אך יש להניח שריכוז גדול של בוטיקים וחנויות הלבשה אשר נמצאים בתוך הקניון ממעטים את הכדאיות המסחרית של מלאי הלבשה נוסף בתוך ההיפרכל.

חוה יוסף

סיפורי יין

יבשים ממוסקט

הסיפור של „יקב הברון" הוא סיפור קצר, צעיר, חדש יחסית. למרות השם, המזכיר את הנדיב הידוע, שטיפח את יקבי זכרון לפני כמאה שנה. החלו „יקבי הברון" לייצר יין בשנת 1984 בלבד. המשק ליונתן תשבי, איש זכרון יעקב. היתה כרם ובה ענבים מעולים. מצוין בני תשבי. אבי סבו של יונתן היה בין בעלי היקב הראשון בזכרון. צאצאיו התמסרו בגידול כרמים ובייצור ענבים.

לפני 7 שנים החליט יונתן תשבי לייצר יין מענבי כרמו. ידיד יינן טעם והמליץ לשלוח לתערוכת המזון בהמבורג. בתגובה הוזמנו 100 אלף בקבוקים ולתשבי לא היתה במלאי כמות המתקרבת אפילו לזו. אבל כך נולד רעיון היקב. עכשיו יש ליקבי הברון שלושה שותפים: תשבי, שהוא גם בעל הכרם, מנחם שר, ארכיטקט לפי מקצועו, שחזר מקנדה והתיישב בזכרון יעקב, ואד זלצברג, יינן, בוגר אוניברסיטת קליפורניה במדעי התסיסה. מסתבר שיש דבר כזה. זלצברג עלה ארצה לפני 6 שנים, עבד כמנהל ביקורת איכות ב„כרמל מזרחי" והצטרף כשותף ליקבי הברון, כי מצא בהם אתגר. זהו יקב משפחתי, מפיקים בו יין מהענב ועד לבקבוק. אם מחליטים שאיכות היבול תהיה משובחת על חשבון הכמות — אין בעיה לבצע.

שלושת „חברונים", מימין: יונתן תשבי, מנחם שר ואד זלצברג

היינות של הברון כולם יבשים. כולם — זה בסך הכל שלושה סוגים, סביניון בלאנק, ריזלינג ומוסקט יבש. שלושתם מיוצרים מענבי מוסקט ובזה ייחודם — אומר אד זלצברג. הם דומים ליינות קליפורניה, אבל זלצברג מרגיש שיש הבדל. מה שבקליפורניה — זה בקליפורניה, ואלה בהחלט יינות ישראליים. רק, מה לעשות? — האקלים דומה וגם תהליך הייצור דומה. תסיסה קרה, שהיא איטית מאוד בטמפרטורה נמוכה (10 מעלות), וכך נשמרות התכונות העדינות של ענבים והארומה שלהם. את היינות מבקבקים בבקבוקים ייחודיים שהובאו מאיטליה. אבל עין של הדיוט לא כל־כך תבחין לבינם לבין בקבוקים רגילים. גם הצבע — כמו קש חיוור — דומה בשלושת הסוגים, רק עין של מומחה תבדיל ביניהם. ושלושתם מוגשים מקוררים, בטמפרטורה של 10 עד 15 מעלות.

אך כאשר טועמים — מבדילים, גם אם אין מבינים ביינות. סוביניון הוא סוביניון, מוסקט הוא מוסקט וריזלינג הוא ריזלינג. אם אינכם מומחים ביין די לכם לדעת שכולם מתאימים למזג (שפירץ), אבל זה פשע למהול במים או בסודה יין מעולה. מה גם שמחירו 12 — 12.5 ש"ח לבקבוק. אגב, הפקק משעם. צריך חולץ פקקים אמיתי.

(צב"ש)

זה מה שיש

עידוד עלייה בוועידת ויצ"ו בריטניה

חיזוק התודעה היהודית ועידוד העלייה היו בין הנושאים החשובים בוועידת ויצ"ו בריטניה, שנערכה בירושלים. היתה זאת הפעם הראשונה שוועידת הפדרציה הבריטית נערכה בירושלים והיא הביאה לארץ 600 נציגות. אחת התוכניות של הפדרציה הבריטית היא לשלוח בני נוער יהודים מאנגליה ללמוד במשך שנתיים במוסדות החינוך של ויצ"ו בישראל, במטרה לחזק בהם את הקשר עם הארץ ובתקווה שפעם יעלו.

הפדרציה הבריטית של ויצ"ו נוסדה ב־1920 והיא מונה היום כ־20,000 חברות.

אין כולסטרול באבוקדו!

בבדיקה שנערכה במכון התקנים הישראלי נמצא כי האבוקדו אינו מכיל כולסטרול המזיק לאדם — מוסרת צילה דביר, התזונאית הראשית של משרד החקלאות. הבדיקה גילתה גם כי אבוקדו מכיל כמות גדולה של ויטמין B־6 (פירידוקסטין), שהחוסר בו גורם לעצבנות, התכווצויות ועוויתות, בעיקר בקרב תינוקות, ולסחרחורות, בחילה, הקאות, עצבנות והפרעות במערכת העצבים אצל קשישים, אלכוהוליסטים ואנשים המשתמשים בהרבה תרופות. מסתבר כי בחצי אבוקדו יש כרבע מכמות ויטמין B־6 הדרושה לאדם מבוגר ליום אחד.

איפור לבנות גולני

בשיעורי איפור והדגמת המראה החדש של „פופה" סיימו בנות חטיבת גולני יום כיף חטיבתי. בתום אמוני החורף, בהם שהו בתנאים קשים של קור ושלג.

בקנטרי־קלאב ברמת־השרון נהנו החיילות מסאונה ולאחר מכן התכנסו במסעדה הסינית „תן לי צ'או" בת"א לארוחה סינית, שלהפתעת הכל התברר כי היא עשויה על טהרת המצרכים הצבאיים ובושלה על־ידי הטבח הצבאי שיקבל לרשותו את מטבח המסעדה.

חתמה את יום הכיף, כאמור, תצוגת אופנה, שהיתה על טהרת בנות החטיבה המאופרות אחת בידי חברתה בעזרתה של סוזי המאפרת, שנתנה להם את המראה החדש של „פופה" ושי אישי.

בצילום: סוזי במריחה אחרונה לדניאלה מקצינות החטיבה, וסמח"ט החטיבה שלא יכול היה להתאפק מלהצטלם עם היפות בחטיבה בעלות המראה החדש.

אחות לאגוזי

חטיף חדש בשוק ושמו אגוזינה, אחות לאגוזי לבית עלית. חטיף אגוזים ממולא בקרם נוגט ומצופה שוקולד חלב ושברי אגוזים. המשקל 45 גרם. המחיר 0.59 ש"ח. היצרן מגלה, שכדי לפור את האגוזים על פני המעטפת הוא רכש ציוד חדש.

רהיטים אקספרס

זה באמת נשמע לא נורמלי: חברת רים מבטיחה לספק ארון קיר שמזמינים אצלה תוך שבועיים ולהרכיב בבית הלקוח. החברה מבטיחה גם שיש לה מבחר של ארונות קיר וניתן לשלם תמורתם בתשלומים ובאמצעות כרטיסי אשראי.

בית־חינוך לעיוורים יסייע ליהודי מוסקווה.

השגרירות האמריקנית בפינלנד רכשה בבזאר שערכו ידידי בית־חינוך לעיוורים בהלסינקי עשרות קופסאות של נרות הנוכה להדלקה בחגיגות שערכה שגרירות ארה"ב במוסקווה. יהודים רבים שהגיעו לאירוע פנו לבית־חינוך לעיוורים בירושלים בבקשה לציידם בנרות ובמצות לקראת חג הפסח. מבית־חינוך לעיוורים נמסר, כי נעשים כל המאמצים לגייס כמויות מספיקות של מצרכים אלה ולהעבירם ליהודי ברית־המועצות.

לחזמין רהיט משרדי בטלפון

בירושלים קמה רשת חדשה לציוד וריהוט משרדי ושמה מורן. היא הוקמה על־ידי יוסף אלבוים, שפרש מרשת קרביץ, אותה ניהל בירושלים, מורן היא רשת גדולה — בישרו בהודעה לעיתונות — הכוללת מרכזי מכירה של ריהוט משרדי, החל ברמה פשוטה ועד לרמה המפוארת ביותר. וגם ציוד משרדי, מכשירי כתיבה ושרטוט במיגוון רחב. את כל זה אפשר להזמין באמצעות הטלפון, שלא לדבר על סוכני מכירות הפוקדים את הלקוחות הפוטנציאלים.

תערוכת חגירה

תערוכה חדשה, על נדידה והגירה של בעלי־חיים, נפתחה בימים אלה בבית אוסישקין שבקיבוץ דן. התערוכה, שהוכנה על־ידי האקדמיה למדעים והאוניברסיטה העברית בירושלים, מתארת בעזרת תמונות, מפות, דגמים, תרשימים ופוחלצים את תופעת הנדידה באוויר, במים וביבשה. התערוכה תהיה פתוחה לקהל עד סוף חודש אפריל (21.4.87). בבית אוסישקין, המופעל על־ידי החברה להגנת הטבע, נמצא מוזיאון קבוע לטבע ולהסטוריה של אזור החולה ואצבע הגליל. המוזיאון והתערוכה החדשה יהיו פתוחים לקהל הרחב בימים: א' — ה' בין השעות 08:30—15:30; יום ו' בין השעות 08:30—13:00; שבת בין השעות 10:00 — 15:00; דמי כניסה: 2.— ש"ח למבוגר 1.5 ש"ח לילד.

הצנחנים התגייסו לעזור

ותיקי הצנחנים התכנסו ערב חורפי בהיר אחד ב„קומקום" כדי לצפות בסרט „לצנחנים באהבה". שצולם ביום הצניחה החגיגית של ותיקי המיתלה והוקדש לאורי סלונים, עם פרידתו מהצנחנים. היתה גם שירה בציבור, זלילה ושתייה. כמסורת המקום, וכהזדמנות נערכה גם מגבית להסדרת אישפוזה לצמיתות של מאיה, בתו של אחד מהם. כולם הגיעו. גם הרמטכ"ל.

יום עיון בנושא בטיחות

הרשות להגנת הצרכן מארגנת יום עיון בנושא בטיחות ואיכות המוצר, שייערך ביום ג' 24 במארס, באולם הוועד הפועל של ההסתדרות, בתל־אביב, משעה 9.30 בבוקר ועד הצהריים. בין המרצים: פרופ' סיני דויטש היועץ המשפטי של הרשות, ודיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר־אילן (החקיקה להגנת הצרכן מפני מוצרים פגומים), עו"ד קורט גבור, נציג התאחדות התעשיינים (התעשייה בישראל — בטיחות ואיכות המוצר) אינג' זיוה פתיה, מנהלת האגף להבטחת איכות במכון התקנים, ואחרים. משעה 10.20 יתפצלו המתדיינים לשני פנלים— אחד יעסוק במזון, ואחר במוצרים בני קימה.

טלפון פתוח בנושא בנייה

עמותת „בנה ביתך בתבונה" משיבה לטלפונים של צרכנים, המעוניינים להתייעץ בנושא הבנייה. הקו העומד לרשות הציבור הוא 03־491515, בימים א'־ה' בשעות 8.00־19.00 וביום ג' עד 17.00. במיסגרת השירות יענו לשאלות הציבור מומחים של שמונה חברות בנייה המאוגדות בעמותה. בנושאים הקשורים בקירות ובידוד טרמי (איטונג), צנרת פלסטיק (פלגל), פירטי ריצוף ושיש (אלוני), קרמיקה (נגב קרמיקה), רעפים וכסוי גגות (רעף גרנ), צבעים (תכור), ריצוף וריהוטי גן (אקשטיין), דלתות ומשקופים (דלתות חמדיה). לא נמסר אם נציגי הפירמות עונים גם על שאלות, שאינן קשורות במוצריהן, אבל אפשר לנסות ולשאול.

טרי־טרי ישר מהמסחטה

„טרי־טרי" — מיץ תפוזים ואשכוליות משווק בשיטה אמריקנית, המבטיחה — כך טוען המשווק — טריות המוצר ושמירה על כל הוויטמינים שבו. שיטת הסחיטה פותחה בארה"ב ואומצה על־ידי בתי־המלון הגדולים בארץ. עכשיו מוכרים את המיץ גם ברשתות

שיווק, בבקבוקים מיוחדים, בני ליטר, תמורת 2.95 ש"ח הבקבוק. את המיץ סוחטים במושב גדיחיים והיצרן מתחייב להשמיד את מה שלא נמכר במשך 72 שעות. על כל בקבוק מצויין המועד האחרון לשימוש.

(יוסף שמי)

שוטרים הותקפו בידי תלמידים בנצרת במהלך חיפוש אחר סמים

תלמידי בית־ספר בנצרת תקפו אנשי משטרת שביקשו לערוך חיפוש אחר סמים בקיוסק הצמוד לבית־הספר. כוח המשטרה נאלץ להשתמש בגז מדמיע ולירות יריות אזהרה באוויר, כדי למנוע פגיעות בשוטרים. 5 תלמידים נעצרו.

חוליית שוטרים מתחנת המשטרה בנצרת הגיעה אתמול בצהריים אל בית הספר התיכון בשכונה המזרחית של העיר כדי לערוך חיפוש בקיוסק של בית־הספר. לפי מידע שהגיע למשטרה נוהגים למכור שם סמים לתלמידים בשעת ההפסקה.

השוטרים היו מצויידים בצו חיפוש, חתום בידי שופט ומלווים בכלב מאומן לחיפוש סמים. הם הותקפו בחצר בית־הספר על־ידי תלמידים רבים, אליהם הצטרפו גם תושבי השכונה.

התוקפים זרקו אבנים על חמשת השוטרים, ביניהם מפקד תחנת המשטרה בנצרת, וניפצו את שמשות מכוניתם.

כוח תיגבור של משמר הגבול, שהוזעק למקום כדי לחלץ את השוטרים, נאלץ לירות יריות אזהרה באוויר ולהשתמש בגז מדמיע. 5 תלמידים בני 17־16 נעצרו לחקירה ונמסר שייתכנו מעצרים נוספים.

מפקד מרחב העמקים של המשטרה, ניצב־משנה יוסי כהן, נפגש לאחר התקרית עם סגן ראש עיריית נצרת ועם ועד ההורים של בית הספר והרגיש באוזניהם, שהוא רואה בחומרה רבה את התקרית. הוא הודיע, כי המשטרה תמשיך לאכוף בכל הכוח שברשותה את החוק ולהילחם בהפצת הסמים. (עתים)

מטען חבלה התפוצץ בכלא ב"ש — השלישי בשנה האחרונה

מטען חבלה מאולתר התפוצץ ביום ה' בלילה בכלא באר־שבע, אך לא היו נפגעים.

זהו מטען החבלה השלישי שהתפוצץ בשנה האחרונה בכלא באר־שבע, ונציב שרות בתי הסוהר, גונדר דוד מימון, מינה ועדה לחקירת נסיבות האירוע. בפיצוץ דומה, לפני כשנה, נפצע קל אחד הסוהרים.

הפיצוץ אירע סמוך לשעה 21.00 באגף מספר 7 בכלא באר־שבע. המפקד התורן בכלא, מיישר דן כהן, אירגן בתוך דקות אחדות כוח סוהרים, שנכנס לאגף תחת פיקודו, השתלט עליו ומנע הפרות סדר. בתוך כך נבדקו כל אסירי האגף והוברר שאיש מהם לא נפגע. למקום הוזמנו חוקרי משטרת באר־שבע, שאספו את שאריות המטען ממסדרון האגף.

חבלן המשטרה ואנשי היחידה לזיהוי פלילי קבעו, שהמטען הוכן מפחית קטנה של קפה נמס, שמולאה בחומר דליק.

באגף 7 כלואים אסירים פליליים יהודיים וההערכה הראשונית בשירות בתי־הסוהר היא שהמטען פוצץ על רקע חיסול חשבונות בין האסירים, והוא לא היה מכוון נגד הסוהרים.

לפני כשנה פוצץ מטען חבלה דומה בכלא באר־שבע. אז גולגלה פחית קפה לעבר סמל הסוהרים באגף והוא נפצע קל, אבל חזר למשמרתו לאחר טיפול רפואי. לפני חודשים אחדים שוב פוצצה קופסת קפה נמס בחדר השירותים של אגף מספר 6, אך לא היו נפגעים. לאחר אותו פיצוץ נערך מיון ושיבוץ מחדש של אסירי האגף והלקם הועברו למתקני כליאה אחרים.

דובר נציבות שירות בתי־הסוהר, סגן גונדר שמעון מלכה, מסר, כי מאז כניסתו של גונדר דוד מימון לתפקיד נציב שירות בתי־הסוהר לפני 3 חודשים, עבר כלא באר־שבע שינויים ותמורות מהותיים. הדבר התבטא באירגון מחדש של נוהלי העבודה בו, קביעת מגמות ויעדים והכשרתו לטיפול יעיל באסירים. הדובר הטעים, כי באותם שלושה חודשים לא נרשם כל אירוע חריג בכלא באר־שבע. (עתים)

בקשה לחקור נסיבות מותו של עציר במשטרת כרמיאל

מאת יואב אביב,
כתב "על המשמר"

בית־משפט השלום בחיפה התבקש ביום שישי להורות על חקירת נסיבות מותו של ליאוניד קורמקום בתא המעצר של משטרת כרמיאל. לטענת פרקליט המשפחה, קיים חשד שהעציר מת כתוצאה ממכות שספג.

ב־27 בינואר אחה"צ שב המנוח מעבודתו דרך רחוב מעלה הכרמים בכרמיאל. הוא ביקש לחצות את הכביש ופתח בוויכוח עם נהג מכונית שלא איפשר לו לעשות זאת. שוטר שהגיע למקום החליט לעצור את האיש. הוא כבל אותו באזיקים והעבירו בניידת לתחנת המשטרה בכרמיאל.

לטענת פרקליט המשפחה, עו"ד שמואל קינן, לא נערך עד כה שיחזור על שאירע בתחנה אולם הוברר, כי לתחנת המשטרה בכרמיאל הוזמנה רופאת מד"א תמרה קנדל כדי לטפל בעציר, שעה לאחר שסיימה את טיפולה נמצא ליאוניד קורמקום מוטל מת בתאו בתחנת המשטרה כשהוא כבול בידיו וברגליו, סיבת המוות טרם הוברה. נודע, כי המשטרה שלחה את הגופה לנתיחה שלאחר המוות במכון לרפואה משפטית באבו־כביר, אולם עד כה לא נתקבלה כל תשובה באשר לסיבת המוות.

פרקליט המשפחה ביקש משופט בית־משפט השלום, מרדכי הס, להורות על חקירת מותו של העציר ולהעמיד את האחראים לדין.

האשה מדובאי שנישאה לתושב עזה אולצה לעזוב למצרים

מאת רפאל גאון,
כתב "על המשמר"

תושבת נסיכות דובאי, ראג'ה ערביה בת 19, שנישאה לפני שנתיים לקיבוץ משפחתה מוחמד ערביה מעזה, נאלצה לעזוב למצרים עם שני ילדיה, לאחר שהשלטונות ברצועה סירבו להעניק לה תעודת תושב.

הזוג נישא בדובאי והבעל הזמין את אשתו לביקור אצל משפחתו בעזה לפני שנתיים. מאז נענו השלטונות לבקשות חוזרות ונשנות להאריך את אשרת השהייה שלה בעזה. היא ילדה כאן את תינוקה וכאשר המינהל האזרחי סירב להאריך את האשרה פעם נוספת, פנו בני הזוג לבג"ץ ופנייתם נדחתה.

דובר המינהל האזרחי ברצועה אמר לכתבנו, כי האשה לא גורשה אלא נאלצה לעזוב למצרים לאחר שפג תוקף אשרת השהייה שלה.

מגנים את הגירוש

חברי הכנסת מוחמד מיערי ומתי פלד מהרשימה המתקדמת לשלום מגנים בחריפות את גירוש האשה ושני ילדיה מעזה, ותובעים לקיים דיון דחוף בכנסת בנושא זה.

מיערי ופלד אומרים, כי ביצוע הגירוש שולל ממשלת ישראל את הזכות המוסרית לתבוע איחוד משפחות של מסורבי עלייה מבריה"מ עם משפחותיהם בארץ. "לכל בני האדם, יהודים, ערבים או אוטנטוטים, ישנה זכות טבעית לחיות עם משפחותיהם. מי ששולל את הזכות הטבעית והאלמנטרית הזאת מן הפלשתינים תושבי השטחים הכבושים, אינו רשאי לבוא ולתבוע אותה עבור יהודי בריה"מ," אמרו חברי הכנסת.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 13.3.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6703	1.6912	1.6812
דולר אמריקני	1	1.58	1.65	1.6119	1.6321	1.6226
מרק גרמני	1	0.85	0.90	0.8701	0.8809	0.8746
לירה סטרלינג	1	2.50	2.61	2.5404	2.5721	2.5621
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2608	0.2640	0.2628
ין יפאני	100	1.03	1.08	1.0518	1.0650	1.0579
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7681	0.7777	0.7745
פרנק שוויצרי	1	1.02	1.07	1.0366	1.0496	1.0425
כתר שבדי	1	0.24	0.26	0.2493	0.2524	0.2510
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2312	0.2341	0.2327
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2308	0.2336	0.2324
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3547	0.3592	0.3572
דולר קנדי	1	1.20	1.26	1.2198	1.2350	1.2292
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.14	1.0965	1.1102	1.1033
ראנד דר' אפריקני	1	0.52	0.78	0.7704	0.7800	0.7757
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4203	0.4256	0.4224
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2363	1.2517	1.2462
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.28	1.2242	1.2394	1.2310

קולטת שבת דוחה
כיבוי שריפה

דיירי 13 דירות בבניין בן 8 קומות במגדל העמק פונו אתמול בבוקר מהדירות בשל שריפה שפרצה באחת מהן.
מפקד מכבי האש בעמק אמר, כי השריפה פרצה כנראה בשל משחק אחד הילדים בגפרורים. כן מסר, כי משפחות אותו בניין – כולן משפחות אתיופיות – לא טלפנו למכבי האש בשל קדושת השבת והלכו ברגל, בגשם, לתחנת המשטרה, כדי לבקש שהשוטרים יתקשרו למכבי האש. הכבאים התבקשו על־ידי הדיירים שומרי המסורת שלא להדליק חשמל במהלך עבודתם בבניין, בשל קדושת השבת.
איש לא נפגע וכל הדיירים חזרו לדירותיהם. (עתים)

"המשקם" קולטת מפוטרי "סולל בונה"

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

חברת "המשקם" קלטה בתקופה האחרונה 25 עובדים שיצאו לפנסיה מוקדמת או פוטרו מ"סולל בונה" ומעסיקה אותם בעבודות גינון והדרכות בעבודה.
מנהל איזור הצפון של "המשקם", יעקב פרץ, מסר כי העובדים הופנו לחברה על־ידי שירותי התעסוקה בחיפה. העובדים מקבלים שכר מינימום ומועסקים בגינות ובתי־ספר בעיריית עכו מטרה לטיפול "המשקם".
חברת "המשקם" מוכנה לקלוט עובדים נוספים שנפלטו מ"סולל בונה".

חנוך ליבנה – למנוחות

חנוך ליבנה, ממייסדי קיבוץ שלוה, הובא בסוף השבוע למנוחות בבית הקברות בקיבוץ. בן 74 היה במותו.
היה מנהל "הדפוס החדש" ודפוס "מורי" וניהל את דפוס "מסדה" עד צאתו לגימלאות. לאחר צאתו לגימלאות פעל בהתנדבות בקליטת עולי בריה"מ.
ליד הקבר הפתוח ספדו למנוח חבר הקיבוץ אברהם שיף ובנו איתן ליבנה.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת בנית מגורים לבית על חלקה 191 בגוש 8231, רח' גולומב מס' 37, כחריגות שתי יציאות לגג, ... 66 בנית.
תכנית מס' 32/87 ת.ב. 1640 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
בת־ים
הודעה עפ"י סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המשנה לתכנון ולבניה בת־ים, בקשה למתן הקלת ... על חלקה מספר 368 בגוש 7150 ... [illegible]
... יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
"אונו"
מודעה לפי סעיף 149 —
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה/לוועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"
המבקשים: שיף אייל ומיכל, קרליבנסקי איתמר ואביבה.
המקום: קרית אונו, רחוב בילינסון 24 גוש 6493, מגרש 412.
מהות הבקשה: בניית בית מגורים דו משפחתי תוך הגדלת שטח הבניה הכולל עד 6% מעל המותר. סטייה של 10% בקווי הבניין הצדדיים: 3.60 מ' במקום 4.0 מ' וסטייה של 2.5 מ' בגובה 10 מ' במקום 7.5 מ' מהמפלס ציר הכביש.
כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הוועדה הנ"ל שכתובתה המועצה המקומית קרית אונו.
יואל פרנקל
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "אונו"
12 במרס 1987

המורה להתעמלות מר"ג אינו "האנס מהדרום"

בפלילים

המורה להתעמלות מרמת־גן, שנעצר ביום ג' כחשוד במעשה מגונה בתלמידה, אינו "האנס מהדרום". כך קבעו חוקרי הצח"ם של מקרי האונס והרצח בדרום, הפועל במשטרת מרחב הנגב.

ביום ו' הוחזר החשוד לטיפול משטרת מרחב דן, לאחר שחקירת הצח"ם של מרחב הנגב הסתיימה לגביו.

כזכור, התלוננו ביום ג' הורים מרמת־גן נגד המורה להתעמלות וטענו כי ביצע מעשים מגונים בבתם בת ה־8. בעקבות זאת נעצר המורה בן ה־38 לחקירה ובתוך כך גילו החוקרים דמיון מפתיע בין פניו לבין הקלסתרון של "האנס מהדרום". לפיכך הועבר החשוד לחקירה בידי הצח"ם במשטרת מרחב הנגב, החוקר את תקיפת החיילת ואונס ורצח התיירת הגרמניה מריאן שטקר.

אולם כבר בתחילת חקירתו הוברר כמעט בוודאות שאין המדובר ב"אנס מהדרום", ממצאי החקירה נמסרו ביום ו' למפקד המרחב, נצ"מ חיים בן־איון, ומסקנתם היתה, שהחשוד אינו מתאים לפרטי הפושע המבוקש. ביום ו' הורה נצ"מ בן־איון להחזיר את החשוד למרחב דן במשטרה ועוד באותו היום הוא הועבר מבאר־שבע למשטרת מרחב דן. (עתים)

חשוד בביצוע מעשה סדום באחיינו

תושב נתיבות נעצר ביום ו' בצו של שופטת שלום בבאר־שבע, בחשד שביצע מעשה סדום באחיינו.

משטרת נתיבות ביקשה ביום ו' מהשופטת רות אבידע להאריך ב־10 ימים את מעצרו של תושב נתיבות בן 61. נציג המשטרה טען שיום קודם לכן הובא נער בן 14 מנתיבות לטיפול במרכז הרפואי "סורוקה" בבאר־שבע, לאחר שנעשה בו מעשה סדום. הנער נבדק על־ידי רופאים שאימתו את הדבר, ובשיחה עם חוקרי נוער סיפר הנער את שעבר עליו. לדבריו, הוא הלך לבקר את דודתו בדירתה בנתיבות ונותר לבדו בבית. בתוך כך נכנס לדירה בעלה של הדודה ועשה בו מעשה מגונה, ולאחר מכן אף עשה בו מעשה סדום באכזריות, עד כדי כך שהוא נזקק לטיפול רפואי.

השופטת התרשמה שחקירת המשטרה מצויה בשלב מתקדם ולכן אין הצדקה לעצור את החשוד ל־10 ימים. היא החליטה, איפוא, להאריך את מעצרו ב־6 ימים בלבד. (עתים)

עורך־דין מואשם בדחיית משפט בתחבולה

עורך־דין תל־אביבי, שמואל סעדיה (33), נאשם בשימוש בתחבולה לשם השגת דחייה בבירור שני משפטים שבהם שימש כבא־כוח הנתבעים. לדברי התביעה ביקש הנאשם מיחידתו הצבאית לשלוח לו צו לשירות מילואים, ואחר־כך השתמש בצו הזה כדי לבקש את דחיית המשפטים, שנועדו להתברר בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

בכתב־אישום שהוגש נגדו לבית־משפט השלום בת"א נאמר, כי סמוך למועדי הדיון, שנקבעו למאי 1986, התייצב הנאשם ביחידתו בצה"ל וביקש להתנדב לשירות מילואים פעיל בחודש מאי 86, באמתלא שאין לו הרבה עבודה בחודש זה. על־פי בקשתו זו קיבל צו לשירות מילואים פעיל מיום 8.5.86 עד 26.5.86.

לאחר מכן הגיש הנאשם לבית־המשפט המחוזי בת"א בקשה לדחיית שני המשפטים, ובין היתר נימק את בקשתו בכך שקיבל צו־קריאה לשירות מילואים פעיל. בעקבות בקשתו התקיים דיון בנוכחותו בבית־המשפט המחוזי בת"א והדיון בתיקים נדחה לחודשים מארס עד מאי 1987. (עתים)

נלכד החשוד באונס הקטינה בקריית־גת

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

החשוד באונס הנערה בת ה־14 וחצי מקריית־גת נלכד תוך פחות מיממה לאחר הגשת התלונה בבית־קפה בעיר.

החשוד, תושב העיר אורי מלכה בן 29, טען ביום ו' בבית־משפט השלום באשקלון, כי הכיר את המתלוננת וכאשר פגש אותה ביום ד' בערב ביקש ממנה לטייל עימו. הם נכנסו לגן ילדים סמוך ושם קיים עימה יחסי מין בהסכמתה המלאה, לדבריו.

עוד טען, כי לא ידע שהיא בת 14 וחצי וכאשר שאל לגילה אמרה לו שהיא בת 17 וחצי. "האמנתי לה, כי היא נראית מבוגרת מגילה", טען החשוד.

ב"כ המשטרה טען לעומת זאת, כי תוך כדי שיחה בין השניים הוא סתם את פיה, איים עליה, גרר אותה לגן הילדים בניגוד לרצונה ושם בעל אותה.

השופט רוננברג הורה להאריך את מעצרו ב־10 ימים, וביקש מהמשטרה להכין כתב־אישום תוך תקופת המעצר.

ליהודית פרקר וכל המשפחה
משתתפים בצערכם במות
האב
בית עין השופט

ללריסה כהן והמשפחה
אתכם באבלכם במות האב
לייב קויל
קיבוץ גן שמואל

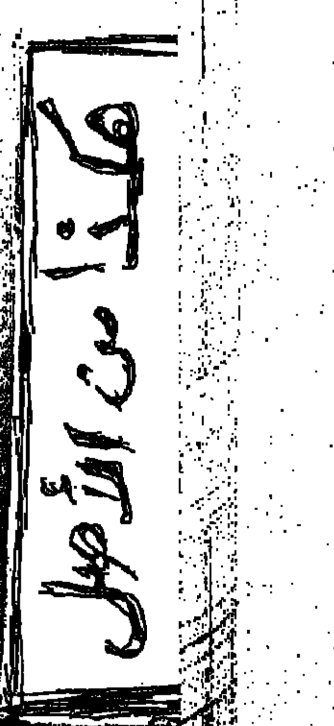

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

09.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל. 09.03 שעת כושר – תכנית מיוחדת לפורים. 09.15 פרפר נחמד – לחיות מישהו אחר. 09.40 סיפורים מן העולם – האב נגזלו רה בטנטוס – סיפור עם דרום־אמריקני. 10.05 ריגטון מרסאליס – החצוצרן ריגטון מרסאליס בהופעה פומבית. 11.00 סרט קולנוע – איש הצעצועים – סרט משעשע על ילד יתום המאמץ את עצמו כבן לאיכר תמהוני בעיירה נידחת. 12.35 בעלי החיים המופלאים – מופע ראווה המציג בעלי חיים בעלי "תכונות אנושיות". 13.25 לורל והרדי. 14.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 ונציה – קרנבל. סיפור אהבה – האווירה הקסומה של הקרנבל בוונציה. משולבים כרטע קטעי בלט בכיכובם של רודולף נורייב וקרלה פראצ'י. 15.30 רחוב סומסום – המגילה – תכנית מיוחדת לפורים. 16.00 והיה – תכנית פורימית – אחרונה לעונה זו, עד חופשת הקיץ. מוני מושונוב, גידי גוב ודבלה גליקמן בפרודיה על האחים בלוז במגילת אסתר. יורם בוקר יהיה אחשורוש, עופרה חזה – המלכה אסתר. עוד משתתפים: מוי כהן, רמי קלינשטיין ושלמה גרוניך. 17.30 "מתגלגלים" – סדרה לילדים, המציצה אל מאחורי הקלעים של קרקס תיאטרון נודד. התכנית השלישית: "יש קהל". 18.00 "לאקי בר מולי" – שם הפרק: "בצל הדרגולים". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "עם הכוכבים" – עם הצמר ואהם. 18.45 "חידושים" (המצאות) – פתמן לגוף האדם – בצרפת פיתחו לב מלאכותי מיוחד העשוי מסתומן: מימון בלא סכנה – באוניברסיטה העברית פיתחו מימון שאינו גורם לזיהום אוויר (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 "אלגרו" – 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "שושלת" – הפרק השלושים וחמישה: בלייק קרינגטון מקבל ידיעה, שבנו סטיבן נאסר בשל מגע הומוסקסואלי. אלקסיס משיבה לסכסל קולבי בחיוב על הצעת הנישואין שלו. פאלון מספרת לניק טוסקאני, כי החליטה לנסות ולשקם את חייה עם בעלה ג'ף קולבי. ניק מוסר לקלאודיה את הידיעה שהגיעה בטלקס, כי גופותיהם של בתה ובעלה נמצאו בג'ונגל באקוואדור. הלומה מן הידיעה, קלאודיה מספרת את האמת על מה שקרה כשהאקדח שהיה בידיה נגע בה עצמה. 22.20 "סוף ציטוט" – תכנית שבועית בענייני ספרות. מנחה: ירון לונדון. 23.00 "מעל המרומים" – סדרת סרטים קצרים. סיפורי הסדרה עוסקים באירועים בדיוניים ובמצבים על־טבעיים. הפרק השלישי: "זיקית" ספינת חלל שבה ממסע, ומתגלה, כי אחד מן המכשירים שבה מחליף צורה ותפקיד. 23.50 פסוקו של יום. חדשות.

עם אהוד מנור. 13.05 "בחצי היום" – חדשות ופזמונים. 14.05 "לראות או לא לראות" – יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "כח צחוק" – הווי והומור. 15.05 "רגעי הקסם". 16.05 והשתחייה כדת – מקראות ופזמונים לפורים. 17.05 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" – מגוון המשק והחברה. 18.05 "על הגנים" – קטעים נבחרים מתכנית היחיד החדשה של יהונתן גפן. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "עם ישראל" – מוסף לעניינים יהודיים בעולם. 20.05 "אומר בשכחון" – פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים. 22.05 "צמקים ועקרים" – מבחר שירים ביידיש הטעם: לקט שירים לפורים. 23.05 "צלצול שלישי" – שבועון לאומנויות בשירות.

גלי צה"ל

06.30 "מוקדים עין" – התדשות הראשונות של היום – עם מירב אוסרי. 07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית. 09.05 "קוצ'ונים" – עם דורי בן זאב בלקט מערכונים בלעורים לגלי־צה"ל. 11.05 "נכון לפורים" – עם מנחם וילברמן. 13.05 "מרתון מה יש" – עם ארז טל. 16.54 באמון מילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל" – עם דן שילון, יעל דן וגתי סביר. 18.05 "הדרך" – עם חנה לסלאו בתוכניתה האחרונה "בחיוך ישיר". 19.05 "מה שהיה היה" – מפגש היסטורי ומרגש של דמויות "מה יש" בדימוס, יוחנן, האיש הקטן ועוד. 20.05 "על הדבש ועל הסיפאק" – שירים שהחברה אוהבים. תוכנית מיוחדת לפורים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "על הדבש ועל הסיפאק" – שירים שהחברה אוהבים. תוכנית לפורים. 22.05 "סבבבבסיס" – מידע, רשי"ם, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתחנות, עם: אברי גלעד. 00.05 ציפורי לילה פורימיות – דודו טופז מצוחח עם אשפי הבידור של שנות הארבעים והחמישים בארץ, בתוכנית מיוחדת לפורים. 02.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר – שירים עבריים.

רשת ג'

06.05 "בחורה לאושר" – להיטים וותיקים. 07.05 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "מה, כבר תשעה" עם אבי אתגר. 11.05 "קרנבל" – שירי־סטנבה בלבוש עברי. 12.05 "גימל חי" – שש עשרי וטוני פיין בשידור פורימי מקריית השמחה בנתניה. 14.05 "היום אני שמח" – שירים עבריים. 16.05 "חצנה יומית" עם יקיר אביב. 18.05 מצעד הפזמונים הלועזיים. 21.05 "שבעון על מסיבה" עם איתן גור. משדר מיוחד לפורים.

קולנוע

תל־אביב
אסתרו הזהב 4.30, 7.15, 9.30
אורלי: פנור 5, 7.15, 9.40
בית לסין: בננות 23.15

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.09 "בהאונה ניגנוה" – מוצרט: קונצ'רטו בדו מז'ור לאבוב ולתזמורת ק. 314 פאני מרלסון שלישייה בדה מינור לכנור, צ'לו ופסנתר דרזוס מיוחו "סקרמוש", סוויטה לשני פסנתרים פאייה: סוויטה עממית ספרדית פורה "מסכות ומחולות". 09.00 "קונצרט בוקר" פולנק: "תאיילות". כלט הודריגה מירבה קונצרטית לנבל ולתזמורת רימסקי־קורסקוב: קפריצ'ו ספרדי מגניני: קונצ'רטו מס' 2 בסי מינור לכנור ולתזמורת ברהמס: ואריאציות על נושא של היידן חצ'טוריאן: קונצ'רטו לחליל ולתזמורת גונוד: המוסיקה לבלט מתוך "פאוסט". 11.57 "מגישים שיר". 12.00 "אמנים כאולפן" – חלל ורות צרי – צ'לו ופסנתר בטהובן סונטה מס' 4 ברה מז'ור, אופוס 102/1 קודאי סונטה לצ'לו סולו, אופוס 8. 13.05 "בהאונה ניגנוה" – ויליאם קרופט: סוויטה מתוך המחזה "הדיבים" כטהובן: 12 מנואטים מוצרט: רביעיית אבוב במה מז'ור ק. 370 רביעיית חליל, בדה מז'ור ק. 285 בוקרי: קונצ'רטו לכנור בסול מז'ור היידן: סונטה בסול מז'ור לעוגב. 15.00 "מוסיקה כאן ועכשיו" – גלבוזין שלישייה. רב כרמלי "קלידוסקופ" לק בקו "מוהנטנה". 16.00 "מוסיקה, ליום ראשון" – מרק אנטואן שרפאנטייה "טהדאום" ליוש יאנאצ'ק: מיסה גלאגוליטית היידן: "מיסה לעיתות מלחמה" בסי מז'ור. 18.00 "בילויי ערב עם התזמורת" שלוש תזמורות מספרי של הקטור ברליוז. 19.00 "מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 "אינטרלודי" – רצף מוסיקלי. 20.27 "מגישים שיר". 20.30 "הגיבורים מתחפשים". 21.30 "אופרטה". 22.30 "מן המקורות" – שירי פורים של היהודים הספרדים. 23.00 "מחוזות זירה" רוסטוכה: פרלודים לפסנתר צ'ייקובסקי: שירים.

רשת א'

07.30 "רדיריקל" – תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 "מוגה" – עם בני הגלל. 09.05 "טלרדיו" – שירות מידע למקדמים. 10.05 "מניני בוקר". 11.05 שירים עבריים. 11.30 "שירי עמים". 12.05 "מעורב ירושלמי" – עם חופני כהן. 13.30 תדשות ותכנית בצרפתית. 14.00 "בראש צעיר" – מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 16.05 שירים לפורים. 16.05 "רדיו־ישראל" – מגזין נוער – כתבי נוער מרוחזים. 17.10 שירים לפורים. 18.15 קריאות במגילת אסתר – שידור חי מבית־כנסת בירושלים. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "עוד לא רקדתי די" – ריקודי־עם.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "צועים עכשיו" – עם גבי גזית ועלום קיטל. 09.05 "ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הקשת" – מגוון יומי. 11.30 "טעו לשלוט" – עם גדעון הוד. 12.10 "אלף־אלף" ב־ב"ית" –

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 15.3
בבתא: 20.30
חדוד וגיגי: 20.30
מירלת אפרת – בכפר־סבא

צוותא לתרבות מתקדמת
יום א' 15.3 בשעה 20.30
חמסע של אמא טאבורי

תל־אביב (קולנוע)
בית ציוני אמריקה: ג'ינג'ר ופרד 4.10, 7.15, 9.30
טיסה נעימה 23.45
בן־יהודה: ניפגש בחוף 5, 7.15, 9.10
גת: ג'ק פלש המקפץ 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: הזבוב 7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל דנדי 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: ניפגש בחוף 5.45, 7.45, 9.45
הוד: מרדף אדם 5, 7.15, 9.30
לימור חרשו להתחתן שנית 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: חנה ואחיותיה 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: בוכה 5, 7.15, 9.30
פאר: חלומות מתוקים 5, 7.30, 9.30
פאריס: בטי בלו 12, 2, 7.15, 9.30
חמים וטעים 23.30
רב־חן:
חן 1: צבע הכסף 5, 7.30, 9.50
חן 2: ג'ושע אתמול והיום 5, 7.25, 9.45
חן 3: אל תקרא לי לבן 5, 7.40, 9.45
חן 4: מלקולם 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: טיסה נעימה 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: האוצר מארץ האש 5, 7.15, 9.30
תכלת: דקה לחצות 4.30, 7.00, 9.35

רמת־גן
אואזיס: צבע הכסף 4, 6.40, 9.30
לילי: פלאטון 7.15, 9.30
ארמון: הזבוב 5, 7.30, 9.45
רב־גן:
גן 1: אל תקרא לי לבן 5, 7.20, 9.40
גן 2: ג'ק פלאש המקפץ 5, 7.20, 9.40
גן 3: כולם נפלו על הראש 5, 7.30, 9.40
גן 4: ג'ושע אתמול והיום 6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: שוטר במשרה חלקית 4.30, 9.15
בית אגרון:
טרזן בניו־יורק 10.00
בילבי 11.30
טרזן בניו־יורק 13.00
בילבי 14.30
צלילי המוסיקה 16.15
סודי ביותר 19.15
העכבר ששאג 20.45
בננות 22.30
סודי ביותר 24.00
כפיר: פלטון 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל: צבע הכסף 4.30, 7, 9.15
מיטשל: הזבוב 7.00, 9.00
סמדר: המכבסה היפהפיה שלי 7.00, 9.30
חבירון: הקשר הנרווגי 4.30, 7.15, 9.15
אורין:
אור 1: קרוקודיל דנדי 4, 6.30, 9
אור 2: ג'אק פלאש המקפץ 4.30, 7.00, 9.00
אור 3: ג'ק פלאש המקפץ 6.30, 9.00
אור 4: רמעות של שתיקה 4.30, 7.00, 9.00

עדן: ניפגש בחוף
תיאטרון ירושלים: הכוורת 4.30, 7.00, ...

חיפה
ארמון: שוטר במשרה חלקית 4.30, ...
אורה: פלאטון 4.30, 7.00, ...
חן: מלקולם 4.30, ...
עצמון 1: ניפגש בחוף 4.30, ...
עצמון 2: גינגה איש הוצע 4.30, ...

פאר: קרוקודיל דנדי 4.45, ...
רון: האוצר מארץ האש 4.30, ...
אמפי: הנעורים במלכות 4.30, ...
אורליה: להתחתן שנית ...

נתניה
שרון: ניפגש בחוף 5, ...
סטודיו: זכרונות אהבה 5, ...

חולון
סביון: האוצר מארץ האש 5, ...
מגדלי: צבע הכסף 4.30, ...
ארמון: ג'נג'ר ופרד 5, ...

בת־ים
עצמאות: האוצר מארץ האש 5, ...

הרצליה
היכל: האוצר מארץ האש 5.00, ...

באר־שבע
חן: בוכה 4.30, ...

פתח־תקוה
היכל 1: פלאטון 5, ...
היכל 2: האוצר מארץ האש 5, ...
היכל 3: בוכה 5, ...

עפולה
מוסתנרין: המקצוע לחוש

רעננה
אורות: אהבה בשקיקים 4.30, ...

גבעתיים
הדר: עוץ לי גוץ לי
חמים וטעים 4.00, ...

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — חביבה רייק 20.
חולון
אחרון — הוסיין 52.
ירושלים
קרית משה — רח' קרית משה 1.
נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.
פתח־תקוה
כפר גנים — לוחמי הגיטאות 6.
רמת־גן
רש"י — רש"י 13.
תל־אביב
אווה — דיזנגוף 165. למר — בזאלי 18.
חיפה
יבנה — אבן סינא 7.
רחובות
כללית — בני משה.
רעננה־כ"ס
קופ"ח בן גוריון 45, כפ"ס.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ה"צ – נשים. הדסה ע"כ – ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג. שערי צדק – פנימית. ביקור חולים – כירורגית.

מוקד קופת חולים כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' בי 08.00–20.00. בימי ו': 08.00–15.00.
טלפונים: 03־433300, 03־433500.
יד ביד – אוזן קשבת בטלפון
לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02־243358
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04־922222
קו פתוח להורים במצוקה
בימי ב' ו־ד' – טל. 222782.
"קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של
החוסתי לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' ...
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' ...
פתוחה מדי יום בימה, כולל ערבי שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 24.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00, אחרי חצות קבלה טלפונית בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר), טל': 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־31432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' ...
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35816

סילוק משחררים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' ...

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, ... בני־ברק, גבעתיים — טל' ... רמלה — 101, טל' 08־221022 ... חולון 065־93834 ... נהריה — טל' 04־931401 ... בת־ים — טל' 5511111 ... באר־שבע — טל' 057־74767.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244 חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 ...
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 12.30, 14.00, 16.35, 18.58 ...

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.00 ...
בימי ו' וערבי חג: 9.05 ...
רכבת תוספת בימי א' – נהריה–חיפה בלבד.

הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר
בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מר פרידמן בצלאל הגיש בקשה לועדה לבנות בנין בן 2 קומות ברח' אלישע 1 גוש 6190 חלקה 304 באזור מ"ג ב"ו בהקלות הבאות: (6.5%) בנין שימור תנאי ריור מעל (8%) המותרים וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים ב1052 החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
מר מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון עיר בני־ברק

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה להקלה 10% בבנין צדדי ואחורי והקלה מתוכנית 1680 ברח' בן יהודה מס' 89 גוש 6968 חלקה 99, תיק 0025/089 בקשה מספר 861884.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בססי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת בנית מגורים לבית על חלקה 30 בגוש 8265, רח' אחד העם מס' 17 בחריגות 13.1% באחורי בניה בקומות קרקע בלבד. תוכנית מס' 463/86 ת.ב. 400.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
חוף השרון
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית / מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור הפנים, שינוי / תכנית מתאר הנקרא: "שינוי תכנית/מתאר מקומית מס' חש 3/6/א".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7711 חלק מחלקה 26 קיבוץ געש. עיקרי הוראות שינוי התכנית: ... [illegible]
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3310 התשמ"ו, עמ' 2011 ... בתאריך: 16.4.86 ... [illegible]
ד. שויש
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך: 20.2.1987

בבית משפט השלום בירושלים — תיק אזרחי מס' 9964/85
התובעים: חמים יונס אלסוסי ואח', על־ידי ב"כ עוה"ד א. חורי ו/או מ. חורי ו/או ה. קרואני, רחוב סלח אלידן 20, ירושלים, נגד
הנתבע: אמנון יהודה, רחוב קובובי 54, ירושלים.
הזמנה לדין
לנתבע
הואיל והתובע הגיש לבית משפט השלום בירושלים תובענה נגדך, כמפורש בכתב התביעה המצורף בזה, הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו ולהתייצב למשפט ביום שייקבע.
ודע לך, שאם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום האמור בהזמנה יינתן באותו יום פסק דין שלא בפניך, אך אם לא תגיש כתב הגנה כמועד שנקבע לכך בהזמנה יינתן פסק דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט וההזמנה להתייצב תבוטל.
11.3.87

בבית משפט השלום בירושלים — תיק אזרחי מס' 9964/85
התובעים: חמים יונס אלסוסי ואח', על־ידי ב"כ עוה"ד א. חורי ו/או מ. חורי ו/או ה. קרואני, רחוב סלח אלידן 20, ירושלים, נגד
הנתבעים: מתתיהו ירדינה ואח', רחוב בן גבריאל 7, ירושלים 93393.
הזמנה לדין
למתתיהו ירדינה
הואיל והתובעים הגישו לבית משפט השלום בירושלים תובענה נגדך, כמפורש בכתב התביעה המצורף בזה, הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו ולהתייצב למשפט ביום שייקבע.
ודע לך, שאם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום האמור בהזמנה יינתן באותו יום פסק דין שלא בפניך, אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה יינתן פסק דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט וההזמנה להתייצב תבוטל.
11.3.87

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה־1965 (להלן: החוק)
בב/77/699
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי עיריית ירושלים ע"י צבי ברנרס הגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הוועדה) בקשה להתרת החקלה בבכס גוש 16 חלקה 65.56 ברחוב יפתח בירושלים רהינה, בניית מקלט ציבורי בצמוד לגבולות המגרש הדרומי והמזרחי.
את ההתנגדויות להתרת בניית המקלט הציבורי הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום, פרט ליום ו', בין השעות 12.00־14.00.
אברהם כוחלה,
מ"מ ראש העיר,
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775
הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: בית־הורים בע"מ — ארגון עולי מרכז אירופה, לאשר תוספת קומה ומבנה חדש ברחוב מאפו מס' 5־7 — חלקה 82: 81: 114 בגוש 10779, אחוזה.
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה למי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינובויץ, מהנדס העיר